

M. Hollandu
počasni
doktorat
STR. 2

Vlada odbila
izvješće
Odbora za etiku
STR. 3

Biciklisti Bahrain
Meride "klijenti"
ST Kineziologije
STR. 6

god IX.
broj 98.
27. prosinca 2017.
www.unist.hr
www.unizg.hr

universitas

hrvatske sveučilišne novine

Rektorske novogodišnje čestitke

Prof. Damir Boras, rektor Sveučilišta u Zagrebu

Božićni i novogodišnji blagdani su dani u kojima, više nego inače, iskazujemo ljubav prema voljenima i suosjećanje prema potrebitima.

Jednakost u različitosti i zajedništvo u razumijevanju bit je kojoj svaka osoba teži pa tako i Sveučilište u Zagrebu – a Sveučilište smo svi mi, studenti i nastavnici.

Svaka nova godina novi je izazov i nova prilika da ujedinenom snagom svih 34 sastavnica našega Sveučilišta nadvladamo slabosti, optimizmom potisnemo pesimizam, a hrabrim odlukama izbrišemo nedoumice. Jer, mudro je, ne osvrnati se na prošlost, nego svaki darovani dan ispuniti onim najboljim – u svakom smislu.

Profesionalno zadovoljstvo rezultirat će kvalitetnijim poučavanjem i odnosom prema kolegama i studentima, a osobno ispunjenje sigurnošću i stabilnošću koje je temelj svakoga uspješnog društva u cjelini.

Stoga vam od srca želim puno topline i veselja – neka vam blagdani donesu mir, radost i duhovnu okrjepu!

U ime Sveučilišta u Zagrebu i svoje osobno, sretan vam Božić i puno dobra u Novoj 2018. godini!

Prof. Šimun Anđelinović, rektor Sveučilišta u Splitu

Vrijeme adventa vrijeme je iščekivanja i prigušene radosti zbog predstojećeg božićnog i novogodišnjeg čestitanja i darivanja. I čini mi se kako ni jedno drugo

vrijeme nije sličnije karakteru poslanja akademske zajednice. Nije li znanstveni rad vrijeme tihe i postojeće pripreme u okviru koje se brusi vlastiti duh, a nastava vrijeme dijeljenja i darivanja znanja drugima i drugačijima? Znanstvenici i umjetnici kao nastavnici kroz istraživanje i stvaralaštvo žude za novim spoznajama, a studenti za otkrivanjem i preuzimanjem novih, simbolički, ali i stvarno darovanih znanja, vještina i sposobnosti. Usprkos i nasuprot društveno sve prihvatljivijoj prštavoj i blještavoj konzumerističkoj formi Božića koja je često tek supstitucija ispraznosti, akademska zajednica u kontemplaciji i tišini tumači stare

sadržaje, ali otkriva i daruje nove. Upravo to novo i drugačije je ono po čemu Sveučilište u Splitu nastoji doprinijeti istinskoj kulturi božićnih i novogodišnjih blagdana. To su univerzalne vrijednosti koje se uvijek i iznova obogaćuju novim spoznajnim horizontima kroz kritičko promišljanje o danas za sutra, uz neizostavno promicanje akademske čestitosti kao izvora nade za budućnost. U to ime svim studentima, nastavnicima i djelatnicima želim čestit Božić i nazivam svima

"na dobro Vam došlo Mlado lito!"

VELIKI JUBILEJ NA
SVEUČILIŠTU U ZAGREBU

Stoljeće zagrebačkog Medicinskog fakulteta

STR. 13-20

DUE KIARIĆ/HANZA MEDIA

DAMIR HUNJSKI

VELIKOM PRIJATELJU HRVATSKE URUČENO DOSTOJNO PRIZNANJE

Mittchel Holland, počasni doktor Sveučilišta u Splitu

Rektor Sveučilišta u Splitu prof. **Šimun Anđelinović** uručio je 15. prosinca počasni doktorat prof. **Mitchellu Hollandu** s američkog sveučilišta Pennsylvania State, titulu koju mu je Senat splitske visokoškolske institucije dodijelio u svibnju.

- Temeljem Odluke Senata prof. Hollandu dodijeljen je počasni doktorat i jako smo zahvalni što je on to prihvatio i na taj način ukazao čast Sveučilištu u Splitu. Riječ je o izvrsnom znanstveniku i predavaču, ali prije svega o velikom čovjeku koji je puno učinio za naše Sveučilište, kazao je prof. **Alen Soldo**, prorektor za znanost i međunarodnu suradnju.

Profesor Holland je jedan od pokretača suradnje Sveučilišta u Splitu i Sveučilišta Penn State te više od dva desetljeća ambasador hrvatske znanosti i splitskog sveučilišta u SAD-u. Voditelj je modula Forenzična kemija i molekularna biologija na Sveučilišnom odjelu za forenzične znanosti na Eberly College of Science u sklopu Penna.

- Počasćen sam što sam dobio počasni doktorat splitskog sveučilišta, za koje me vežu dugogodišnja prijateljstva te zajednički rad s dragim kolegama i studentima, kazao je profesor Holland, ističući kako je posebno ponosan na činjenicu da se u Splitu osjeća kao kod kuće.

Kako je stajalo u obrazloženju odluke Senata, prof. Holland je počasnim doktorom imenovan na prijedlog Medicinskog fakulteta, Prirodoslovnomatematičkog fakulteta i Sveučilišnog odjela za forenzične znanosti. Dr. Holland je direktor programa forenzičnih znanosti na Pennsylvania State Uni-

Senat Sveučilišta u Splitu u svibnju je dodijelio Mitchellu Hollandu sa sveučilišta Pennsylvania State počasni doktorat, koji mu je sada i uručen, za sve što je napravio za splitsku i hrvatsku znanost

Prof. Mitchell Holland na predavanju u Sveučilišnoj knjižnici

versity u SAD-u, a ujedno je i izvanredni profesor bioke- mije i molekularne biologije. Svoju znanstvenu karijeru započeo je na Hobart Collegeu gdje je 1984. diplomirao kemiju. Doktorat iz biokemije stekao je 1989. na Sveučilištu Maryland. Dr. sc. Holland bio je poslijedoktorand na medicinskom fakultetu sveučilišta Johns Hopkins, ima status suradnika u Američkoj akademiji forenzičnih znanosti, a bio je u statusu izvanrednog profesora predavača na Odje-

lu za forenzične znanosti na Sveučilištu George Washington, te na položajima pridruženog/pomoćnog člana fakulteta na drugim sveučilištima. Za svoj rad dobio je brojna priznanja od strane raznih organizacija pri čemu posebice izdvajamo nagradu FBI, Ureda glavnog medicinskog vještaka u New Yorku, Analytical Chemistry Prize, Ralph Hadley Bullard Prize za postignuća u kemiji itd.

Prije nego što je angažiran na razvoju programa foren-

Prof. Mitchell Holland i rektor Šimun Anđelinović na dodjeli počasnog doktorata američkom znanstveniku

zičnih znanosti na Sveučilištu Penn State, dr. sc. Holland bio je i viši potpredsjednik te direktor laboratorija pri "Bode Technology Group", jednog od najvećih forenzičnih DNA laboratorija u SAD-u. Od 1991. do 2000. je sudjelovao u radu DNA laboratorija američkih oružanih snaga (AFDIL) u Rockvilleu, gdje je bio zadužen za laboratorij koji je identificirao posmrtno ostatke vojnika **Michaela Blassiea** (tzv. nepoznati vojnik iz Vijetnama) i posljednjeg ruskog cara **Nikola-**

ja Romanova. Dr. Holland je stekao veliko iskustvo u proteklih dvadesetak godina, prvenstveno na području identifikacije ljudskih ostataka, uključujući i identifikaciju žrtava terorističkog napada na World Trade Center, te iz brojnih nesreća komercijalnih zrakoplova.

Dao je veliki doprinos i hrvatskoj forenzičnoj znanosti, jer je tijekom Domovinskog rata pomagao hrvatskim znanstvenicima u implementaciji metoda DNA analize u svrhu identi-

fikacije koštanih ostataka osoba poginulih u Domovinskom ratu. Od tada suraduje s Kliničkim zavodom za patologiju, sudsku medicinu i citologiju KBC-a Split i Sveučilišnim odjelom za forenzične znanosti Sveučilišta u Splitu. Istovremeno je i svoje studente slao na dodatna usavršavanja na Sveučilište u Splitu pa je zasigurno i jedan od najvažnijih ljudi zbog kojih Sveučilište u Splitu trenutačno ima globalno strateško partnerstvo s Penn State Universityjem.

Jedan je od pokretača suradnje Sveučilišta u Splitu i Sveučilišta Penn State, te više od dva desetljeća ambasador hrvatske znanosti i splitskog Sveučilišta u Sjedinjenim Američkim Državama. Uključen je i u nastavni proces Sveučilišta u Splitu kao voditelj modula forenzična kemija i molekularna biologija na Sveučilišnom odjelu za forenzične znanosti. Nadalje, prvi hrvatski forenzičari školovali su se i usavršavali u SAD upravo pod njegovim vodstvom. Treba istaknuti i da je kao stručnjak pozvan od strane američkog Kongresa da svjedoči o žrtvama Domovinskog rata te je na taj način objasnio američkoj javnosti pravi karakter Domovinskog rata.

Prigodom uručivanja počasnog doktorata prof. Holland održao je splitskim studentima i profesorima "A Lifetime of Mitochondrial DNA: It's Essential".

Svečanosti u Multimedijalnoj dvorani Sveučilišne knjižnice prisustvovali su prof. **Dragan Primorac**, izv. prof. **Ivica Filipović**, pročelnik Sveučilišnog odjela za forenzične znanosti, prorektor Sveučilišta u Splitu, čelnici sastavnica Sveučilišta i članovi Senata, kao i brojni studenti i profesori. **R.I.**

Rijetke su prilike kad splitsko Gradsko vijeće neku krupniju odluku donese jednoglasno, no na prošloj sjednici održanoj 12. prosinca jedna od takvih bila je "Strategija razvoja urbane aglomeracije Split za razdoblje do kraja 2020. godine" za čije je usvajanje dignuto 28 ruku prisutnih vijećnika svih stranaka i političkih opcija. Taj dokument – koji je na sjednici predstavio rektor prof. **Šimun Anđelinović** – besplatno je na korist gradu i regiji izradilo Sveučilište u Splitu, odnosno oko 850 znanstvenika i stručnjaka s nekoliko njegovih sastavnica. Kako smo u više navrata dosad pisali, ovim važnim dokumentom bit će omogućena realizacija projekata korištenjem blizu 63 milijuna eura iz fondova Europske unije. Naime, Strategija kojom su obuhvaćeni Split i 12 okolnih funkcionalno povezanih jedinica (Solin, Kaštela, Trogir, Omiš, Sinj, Dugo Selo, Podstrana, Dugi Rat, Dugopolje, Muć, Klis i Lećevice) lokalne samouprave prošle je godine od Ministarstva regionalnoga razvoja i fondo-

SPLITSKO GRADSKO VIJEĆE JEDNOGLASNO O DOKUMENTU KOJI JE IZRADIL O SVEUČILIŠTE U SPLITU

Strategija aglomeracije temelj budućnosti

Sve ruke splitskih gradskih vijećnika dignute su u zrak za prihvaćanje Strategije razvoja urbane aglomeracije Split do 2020., čime su za brojne projekte postala dostupna 63 milijuna eura iz fondova EU-a

va Europske unije izabrana među projektima teritorijalnog razvoja. Time joj je na raspolaganje stavljen spomenuti bespovratni iznos za projekte iz područja konkurentnog poduzetništva, održive urbane mobilnosti, turističke valorizacije kulturne baštine, prenamjene zapuštenih lokacija i napuštenih objekata, povećanja zapošljavanja i jačanja cjeloživotnog obrazovanja te smanjenja socijalnih nejednakosti. Urbana aglomeracija Split također se odnosi na

unaprjeđenje javnog sustava toplinarstva i razvoj sustava poduzetničke infrastrukture, ali i održivu integraciju nezaposlenih osoba...

Strategija i trud uloženi u njezinu izradu prepoznati su i dodjelom godišnje nagrade Splitsko-dalmatinske županije. Sada, usvajanjem na Gradskom vijeću, cijela stvar može krenuti u konkretniju realizaciju. Prilikom prošlomjesečne dodjele priznanja djelatnicima Sveučilišta koji su radili na Strategiji rektor Anđelinović je najavio i izradu dugoočekivane strategije razvoja Splita, čiji će temelj među ostalim biti i Strategija razvoja urbane aglomeracije Split.

Govoreći pred gradskim vijećnicima rektor Anđelinović je rekao da je suradnja s Gradom Splitom i Splitsko-dalmatinskom županijom upisana i u strategiji splitskog Sveučilišta, pa je i ovaj dokument potvrda uključenosti te visokoškolske institucije u lokalnu zajednicu.

Priznanje Sveučilištu, ali i prošloj gradskoj upravi koja je pokrenula rad na Strategiji, odao je i gradonačelnik **Andro Krstulović Opara**, koji kaže da će se projektima zacrtanim u dokumentu okoristiti dvije trećine Splitsko-dalmatinske županije. Radom na Strategiji i njezinim prihvaćanjem (uz pojedine primjedbe koje nisu utjecale na

jednoglasnu odluku) pokazalo se još jednom: Sveučilište u Splitu i znanje njegovih stručnjaka, znanstvenika i nastavnika mora biti pokretač razvoja u gradu, županiji i regiji, ali i u cijeloj Hrvatskoj. Ovim dokumentom udareni su temelji, na cijeloj zajednici je sada da na njima "sazida" budućnost. **IVICA PROFACA**

Vlada Republike Hrvatske je na sjednici od 7. prosinca usvojila negativno mišljenje o godišnjem Izvješću o radu Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju. U Mišljenju koje potpisuje premijer, a objavljeno je na službenim Vladinim stranicama, među ostalim stoji kako je iz Izvješća vidljivo da je "Odbor u 2016. godini postupao protivno Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, kao i protivno vlastitom Poslovniku o radu, a također je iz Odluke Ustavnog suda razvidno kako je članak 7. stavak 4. Etičkog kodeksa Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju nezakonit i neustavan". Saborski Odbor za obrazovanje, znanost i kulturu trebao je o izvješću raspravljati 12. prosinca 2017., ali je rasprava prebačena na iduću sjednicu.

Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju osnovan je kao neovisno savjetodavno tijelo odgovorno Hrvatskom saboru, koje ne posjeduje izvršne ovlasti. Ovlasti i zadaće Odbora propisane su ZZDVO-om, a uključuju "promicanje etičkih načela i vrijednosti u znanosti i visokom obrazovanju, u poslovnim i odnosima i odnosima prema javnosti". Odbor donosi

VLADA OD SABORA TRAŽI ODBIJANJE GODIŠNJEG IZVJEŠĆA I TVRDI:

Rad Odbora za etiku nezakonit i neustavan

Etički kodeks kojim se utvrđuju etička načela u visokom obrazovanju i znanstvenom radu. Visoka učilišta, instituti i druge znanstvene organizacije mogu osnivati etička povjerenstva i donijeti etičke kodekse koji trebaju biti usklađeni s Etičkim kodeksom Odbora.

Krivi sastav, krivi sadržaj

Već dulje vrijeme Odbor djeluje u bitno okrnjenom sastavu, na samom rubu kvoruma. Molbe za razrješenje Saboru su podnijela četiri člana, tako da se, od potrebnih devet članova, sastav Odbora sveo samo na njih pet. A među tih preostalih pet je i akademik Vlatko Silobričić koji je – premda je kao predsjednik Odbora podnio ostavku – nastavio raditi kao član održavajući većinu potrebnu za donošenje odluka. U točki 4. podnesenog Izvješća Odbora pod nazivom

"Problemi u radu Odbora" stoji da se "Odbor dogovorio da će, do razrješenja članova i imenovanja novih članova Odbora donositi samo one odluke za koje budu glasali svi preostali članovi". Na taj je način Odbor pokušao premostiti navedene činjenice. Međutim, prema mišljenju Vlade, ovakvo postupanje nije u skladu s Poslovnikom Odbora, a prijedlog o načinu budućega glasovanja predstavlja i "povredu institucije Odbora i institucije Hrvatskog sabora".

No, veći problem od broja

preostalih članova je sadržaj rada Odbora. U tom pogledu Vlada Odboru zamjera nezakonito proširenje vlastitih ovlasti stavom da "ZZDVO implicira hijerarhiju etičkih tijela u znanosti i visokom obrazovanju".

Takvom je interpretacijom Zakona Odbor samoga sebe postavio kao krovno etičko tijelo u sustavu znanosti i visokog obrazovanja čime je prekoračilo i svoje ovlasti, ali i ovlasti Hrvatskog sabora. Slično smatra i Ustavni sud Republike Hrvatske u odluci iz travnja 2017. usvojenoj po prijedlogu

koji je podnijelo Sveučilište u Zagrebu. Pritom je Ustavni sud naglasio da Odboru "nije dano ovlaštenje da kao 'tijelo završne instance' razmatra i rješava pojedinačne slučajeve u predmetima nečasnih akademskih ponašanja".

A Odbor je, i to u bitno okrnjenom sastavu, protivno izreci Ustavnog suda, nastavio razmatrati i donositi mišljenja i u pojedinačnim slučajevima?!

Upozorenja Rektorskog zbora

U točki 6. izvješća Odbora stoji da se "dionici sustava znanosti i visokog obrazovanja rijetko odlučuju na imenovanje vlastitih etičkih povjerenstava i kreiranja vlastitih etičkih kodeksa". Vlada, međutim, ne dijeli to mišljenje i u svom je stavu naglasila da se radi o iznošenju "očitihi netočnosti" budući da sva javna sveučilišta imaju

svoje etičke kodekse i etička povjerenstva, a isto ima i velik broj njihovih sastavnica i javnih instituta. Zbog svega navedenoga, Vlada je dala negativno mišljenje o Izvješću o radu Odbora u 2016. godini. Kao svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskog sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministricu prof. Blaženku Divjak, državne tajnice doc. Matka Glunčića, prof. Branku Ramljak i Hrvoja Šlezaka, te pomoćnicu ministrice prof. Ivanu Franičić.

Zaključno valja podsjetiti da je Rektorski zbor Republike Hrvatske u dva navrata upoznao Hrvatski sabor i Vladu sa svim navedenim problemima u radu Odbora. U prosincu 2016. i travnju 2017. Rektorski je zbor upozorio i na nezakonitost ovlasti što ih je Odbor uzurpirao, i na nezakonitost daljnje rada Odbora u krnjem sastavu, te predložio njegovo razrješenje i javni poziv za izbor novoga saziva Odbora. O raspravi na saborskom Odboru i na samom Saboru o ovoj važnoj problematici, koja u javnosti, pa i onoj akademskoj, često ne nailazi na pravo razumijevanje, Universitas će čitatelje pravodobno obavještavati.

R.I.

Oznaku kvalitete dekanu Zoranu Đogašu uručila je ravnateljica AZVO-a Jasmina Havranek

Voditelj programa Tribe prof. Damir Sapunar i njegova zamjenica prof. Livia Puljak

Agencija za znanost i visoko obrazovanje dodijelila je Oznaku visoke razine kvalitete poslijediplomskom sveučilišnom (doktorskom) studiju Translacijska istraživanja u biomedicini – TRIBE Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu. Uz prethodnu potvrdu o ispunjavanju uvjeta Ministarstva znanosti i obrazovanja, ravnateljica AZVO-a prof. Jasmina Havranek uručila je oznaku prof. Zoranu Đogašu, dekanu Medicinskog fakulteta, uz nazočnost rektora prof. Šimuna Anđelinovića, prodekanice prof. Mirne Saraga Babić, voditelja studija TRIBE prof. Damira Sapunara, njegove zamjenice prof. Livije Puljak te članova Senata Sveučilišta u Splitu.

Tom prigodom ravnateljica Havranek je kazala kako najbolji, u ovom slučaju studij TRIBE, mogu biti primjer dobre prakse drugima, a u prilog tome govori i činjenica da je Stručno povjerenstvo bilo zadivljeno kvalitetom i ambicioznošću studenata. Da TRIBE dobije ovu prestižnu oznaku pridonijelo je mnogo faktora, primjerice briga za studente, način, postupak i pro-

PRIZNANJE DOKTORSKOM STUDIJU SPLITSKOG MEDICINSKOG FAKULTETA

TRIBE dobio Oznaku visoke razine kvalitete

Temeljem međunarodne akreditacije Agencija za znanost i visoko obrazovanje je studiju Translacijska istraživanja u biomedicini dodijelila Oznaku visoke razine kvalitete, što je već četvrti doktorski studij Sveučilišta u Splitu s takvom titulom

cedure tijekom održavanja studijskog programa. Ustvrdila je da se dodjelom ovakve vrste priznanja, željelo istaknuti kvalitetne studijske programe i institucije na razini Hrvatske, ali i šire, s obzirom na to da će visoka učilišta oznaku visoke razine kvalitete koristiti u akademske i promidžbene svrhe.

Uz čestitke dekanu Medicinskog fakulteta i voditeljima studija, rektor je istaknuo da je akreditacija proces kada vanjski evaluatori izdvoje ono što je potrebno promijeniti, ali i istaknu iz-

vrzne točke nekog programa. Taj proces je ocijenio vrlo korisnim za Sveučilište, jer je dobilo već četiri oznake visoke razine kvalitete za svoje poslijediplomske programe, što mnogo govori o kvaliteti splitskih doktorskih studija, ali i znanosti.

Kada tome pridodamo dobar plasman Splitskog sveučilišta na svjetskim sveučilišnim rang-listama sve se to povezuje u sliku Sveučilišta koje se brine o znanstvenoj produkciji, standardima, interdisciplinarnosti, ali i internacionalizaciji procesa doktorskih

studija. I dalje stremimo poboljšanjima, i u tom cilju želja nam je osnovati Centar za publicistiku i napraviti novi časopis koji će objavljivati najbolje radove znanstvenika sa Sveučilišta - kazao je rektor Anđelinović, zaključivši kako je Sveučilište u cijelosti prešlo na nove, europske standarde kvalitete, što će dati novi zamah za sve studije.

Na Medicinskom fakultetu u Splitu postoji Doktorska škola koju čine tri doktorska studija, koja se odvijaju na hrvatskom i engleskom jeziku. Na studij TRIBE upi-

su se 15 studenata po generaciji, a prema riječima dekana Đogaša, otvoren je i za druge stručnjake disciplina srodnih medicini, koji mogu s doktorima medicine surađivati u modernoj znanosti, što je u današnjem vremenu nužno potrebno. Voditelj studija Sapunar je istaknuo dobro iskustvo tijekom procesa akreditacije, a posebno je ponosan što se ovaj tip revolucionarnog programa, u vrijeme njegova nastajanja, razvio do ove razine. Zahvalio je inicijatoru prof. Matku Marušiću, kao i prof. Liviji Puljak.

Postupak reakreditacije doktorski je studij TRIBE prošao 2016. godine, a međunarodno stručno povjerenstvo prepoznalo je određene prednosti i primjere dobre prakse.

Posebno je istaknuta multidisciplinarnost te bogata ponuda interdisciplinarnih kolegija. Prepoznata je i podrška doktorandima u sklopu programa, visoka stopa završnosti te više studija za doktorande i mentore koje osigurava praćenje napretka studenta, ali i kvalitete mentora.

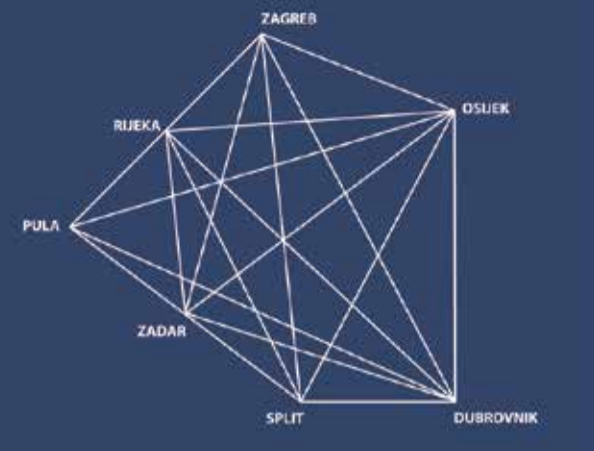
Među primjerima dobre prakse istaknuti su jasni kriteriji upisa, stručnost nastavnika i mentora te internacionalizacija. Isto tako, pohvaljena je praksa redovitog praćenja napretka doktorskih studenata te inovativne vrste disertacija kao što su sustavni pregledi.

Vrednovanje doktorskih studija u Hrvatskoj započelo je 2016. godine i još je u tijeku. Po njegovu završetku svi će doktorski studiji proći ovaj postupak prema ujednačenim kriterijima i metodologiji, a nacionalnu dopusnicu dobit će samo oni studiji koji imaju zadovoljene potrebne kriterije kvalitete.

UNIST.HR

Rektorski Zbor

www.rektorski-zbor.hr

2. SJEDNICA REKTORSKOG ZBORA, MOSTAR,

Autonomija sveučil

Nakon što je javnosti predstavljen Prijedlog Zakona o osiguranju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju, o njemu je raspravljao i Rektorski zbor kao, kako je rekao predsjednik Zbora prof. **Vlado Guberac**, "nacionalno tijelo u sustavu znanosti i visokog obrazovanja koje odlučuje o pitanjima od zajedničkog interesa o djelovanju razvoja sveučilišta u Hrvatskoj". Rektor Guberac je dao uvodno izlaganje na mostarskoj sjednici kojoj od rektora nisu nazočili rektorica Sveučilišta u Rijeci prof. **Snježana Prijić Samaržija** i rektor Sveučilišta Sjever prof. **Marin Milković**. Prof. Guberac je podsjetio da je Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju od donošenja 2003. godine imao osam izmjena i dopuna, tri odluke Ustavnog suda o ocjeni nesuglasnosti pojedinih odredbi i zakona s Ustavom, a od posljednje izmjene zakona 2013. pojavio se niz nedorečenosti i različitih interpretacija. Zbog toga je Rektorski zbor dosad više puta upozorava na potrebu usklađivanja Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju i Zakon o osiguranju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju, te izradu novog Zakona o Studentskom zboru koji je na snazi od 2007.

U posljednje vrijeme održano je nekoliko sastanaka Povje-

renstva za izradu Nacrta prijedloga Zakona o osiguranju kvalitete, a predstavnik Rektorskog zbora u tom tijelu, splitski prorektor prof. **Bran-ko Matulić**, izvijestio je da je na posljednjoj sjednici prihvaćen vrlo bitan stav i RZ-a i Sveučilišta u Splitu da se u vidu funkcionalne integracije sastavnica u okviru jednog sveučilišta uvažavaju svi oni rezultati koji utječu na dobivanje dopunice, odnosno zbroja normata učešća vanjskih suradnika i međusobne razmjene među različitim sastavnicama unutar jednog sveučilišta.

Rješenja za zastoj

Također, rekao je, novi Zakon bi se na neki način povezao sa Zakonom o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru što je izazvalo rasprave jer prethodno nije napravljena analiza umreženosti svih zakona koji pokrivaju područje visokog obrazovanja. Osim toga, kako je prof. Matulić napisao u izvješću, u procjenu usklađenosti studijskog programa s odgovarajućim standardom kvalifikacije iz Registra HKO-a uključuje se novo tijelo, Nacionalno vijeće za razvoj ljudskih potencijala koje bi imalo ključnu ulogu u utvrđivanju opravdanosti javnog financiranja izvedbe studentskog programa.

Ravnateljica AZVO-a prof. **Jasmina Havranek** rekla je da je o prijedlozima raspravljao

i Akreditacijski savjet, koji smatra da bi zakon trebao donositi kontinuitet, umjesto da svaka promjena donosi novi početak. Akreditacijski savjet ima primjedbe i na nedovoljnu pažnju posvećenu standardima i smjernicama za osiguranje kvalitete u europskom prostoru, te da nije napravljena temeljita analiza što bi ovakve promjene znači-

le. Prof. Havranek istaknula je da je HKO važan i koristan alat, no autori zakona sav fokus stavlja isključivo na njega i jačanje uloge Nacionalnog vijeća za ljudske potencijale i sektorskih vijeća. Nejasnim se čini i zakonsko rješenje u pogledu vrednovanja i odobravanja obrazovnih programa koji su u sklopu cjeloživotnog učenja i izvode se na viso-

kim učilištima. Kako je rekla, budući se tim programima ne stječu kvalifikacije dio su internog osiguranja kvalitete i na određen način ovise o tržišnoj potražnji pa se nepotrebnim čini propisivanje njihovog obveznog vanjskog vrednovanja. Uz još nekoliko primjedbi, prof. Havranek je prenijela stav Akreditacijskog savjeta "da će predložena zakonska rješenja koja se odnose na postupke inicijalne akreditacije i reakreditacije poništiti dosadašnja postignuća sustava osiguranja kvalitete i dovesti do posljedica od zastoja funkcioniranja visokih učilišta do neusklađenosti s ESG-ovima".

Predsjednik RZ-a prof. Guberac pročitao je i dopis Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj koje najavljuje da će njegova predstavnica doc. **Lana Ofak** i dalje sudjelovati u radu Povjerenstva, no i oni smatraju da je nužno osigurati usklađenost ZOK-a sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju. Dalje, Vijeće smatra da je nedovoljno prepoznata njegova uloga kao "najvišeg stručnog tijela koje brine za kvalitetu sustava znanosti, visokog obrazovanja i tehnološkog razvoja".

Osim toga, neprihvatljive su im ovlasti date Nacionalnom vijeću za razvoj ljudskih potencijala da procjenjuje stratešku relevantnost pokretanja studijskih programa i opravdanost javnog financiranja jer se time izravno utječe na ustavni položaj sveučilišta i zadiru se u konceptijska opredjeljenja Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju. Također, smatraju da se smještanjem kvalifikacija koje se stječu završetkom stručnih studija i kvalifikacija koje se stječu završetkom sveučilišnih studija na iste razine HKO-a ignoriraju odluke Ustavnog suda. Na koncu, prema prijedlogu nacarta postupak reakreditacije Agencija propisuje svojim općim aktom te se audit obavlja na način pobliže utvrđen općim aktom Agencije, što je - smatra Vijeće - u neskladu sa Zakonom o općem upravnom postupku, jer upravni postupci moraju biti uređeni zakonom, a ne podzakonskim propisima.

Višak administracije

Rektor Sveučilišta u Splitu prof. **Šimun Andelinović** istaknuo je da se ni jednom, pa ni ovim zakonom, ne smije smanjiti autonomiju sveučili-

Prihvaćeni Nužni uvjeti za izbor u znanstveno-nastavna zvanja

Predsjednik Rektorskog zbora prof. **Vlado Guberac** izvijestio je o sastanku u Nacionalnom vijeću za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj na kojem je sudjelovao sa zagrebačkim prorektorom prof. **Antom Čovićem**, predsjednikom Povjerenstva za izradu i tumačenje uvjeta Rektorskog zbora za ocjenu nastavne i znanstveno-stručne djelatnosti u postupku izbora u znanstveno-nastavna zvanja. Na sastanku je Nacionalno vijeće dalo suglasnost na nužne uvjete, pa je odluka upućena Vladinom Uredu za zakonodavstvo, a u međuvremenu je objavljena i u Narodnim novinama. Predsjednik RZ pritom je pohvalio rad i Povjerenstva i Zbora, s obzirom da je Nacionalno vijeće prijedlog prihvatilo jednoglasno, bez ikakvih izmjena i dopuna.

Odluka o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i znanstveno-stručne djelatnosti u postupku izbora u znanstveno-nastavna zvanja objavljena je u Narodnim novinama broj 122/2017 od 8. prosinca i u cjelosti je dostupna na mrežnim stranicama Narodnih novina i Rektorskog zbora. Universitas je o ovoj odluci opširnije izvješćivao u ranijim brojevima.

MZO traži infrastrukturne želje i plan

Državna tajnica u MZO-u prof. **Branka Ramljak** podsjetila je na dopis iz tog vladinog resora kojim se od svih sveučilišta traži "osvježavanje informacija o infrastrukturi u visokom obrazovanju". Naime, kako je rekla, Ministarstvu rada i mirovinskog sustava, te Ministarstvu regionalnog razvoja i fondova EU moraju se predočiti spremni projekti. Državna tajnica je rekla da svi projekti moraju biti u fazi gotovosti, usklađeni sa strateškim odrednicama sveučilišta te doneseni na Senatima. Rasprava o tim projektima vodit će se tijekom 2018.

Također, rekla je, od sveučilišta će se tražiti planovi za posljavanje za 2018., a iz MZO-a će sveučilištima biti poslana tablica kojom će se realizacija pratiti iz mjeseca u mjesec, te koeficijenti koji sveučilištima stoje na raspolaganju, "da bi

se izbjegli šumovi u komunikaciji".

Rektor Sveučilišta u Zagrebu prof. **Damir Boras** ustvrdio je da je takav prijedlog nezakonit, jer se ne mogu predviđjati pojedinačna zapošljavanja, a osim toga se time narušava autonomija sveučilišta.

- Mi možemo razgovarati o tome koliko ćemo proizvesti studenata, ali ne svako radno mjesto. Morate znati da vi to ne smijete tražiti, rekao je, a na napomenu prof. Ramljak da će takvi dopisi biti poslani sveučilištima ustvrdio je da MZO mora shvatiti ograničenja svojih ovlasti. U suprotnom, smatra, nastavit će se praksa učestalog gubljenja ustavnih tužbi u MZO-u.

- Ministarstvo nije poslodavac i ne brine se o pojedinačnim slučajevima, rekao je rektor Boras.

Rektorica Sveučilišta u Zadru prof. **Dijana Vican** rekla je

da je sveučilište kojem je na čelu postupilo prema svim pravilima i dogovorima RZ-a, te je pohvalila komunikaciju s Ministarstvom. No, ustvrdila je, stigne li najavljeni dopis usprotiviti će mu se jer "ako ne dobijemo radna mjesta nakon vapajaa, Sveučilište u Zadru će u 2018. godini izgubiti licencu za pomorstvo iako smo iz vlastitih sredstava investirali u vrhunsku opremu". Zbog dosadašnje politike, rekla je, zadarsko sveučilište je "oštećeno bar za 35 mjesta", zbog čega je izgubilo matičnost na dva odjela. Uz to, rekla je, Sveučilištu u Zadru nije ni za jednu lipu probilo proračun, a opet je "pokusalo jezikovu juhu u javnosti zbog probijanja proračuna".

I rektor Sveučilišta u Dubrovniku prof. **Nikša Burum** ustvrdio je da ni tamo koeficijenti nisu probijeni, pa se usprotivio tezama da je dosad

bilo neregularnosti, jer nepravilnosti nije bilo svuda. On smatra da su koeficijenti "loš način da se financije pokušaju držati pod kontrolom".

- Sveučilište u Dubrovniku je bilo mjesecima ispod koeficijenta. Hoće li nam Ministarstvo taj novac vratiti u sljedećoj godini, jer ga nismo potrošili? Neće, rekao je prof. Burum, dodajući da Dubrovnik ima samo dva prorektora jer su njihovi koeficijenti preusmjereni na nužna napredovanja drugih.

Rektor Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli prof. **Alfio Barbieri** založio se za primjenu modela kojega je Rektorski zbor prihvatio u veljači, a da je Ministarstvo prilikom podjele koeficijenata trebalo više voditi računa o razvoju pojedinih sveučilišta.

Rektor Boras složio se s rektorom Burumom da bi MZO trebao vratiti neiskorištena

sredstva sveučilištima.

- Sveučilište u Zagrebu ima iz prethodne godine 11 milijuna kuna u plusu koje nismo dobili, a sad kad su se koeficijenti ostvarili najednom kažu da smo u minusu devet milijuna kuna. Nismo mi u minusu, još ste nam dva milijuna dužni, vrlo jednostavno i po zakonu, rekao je.

Rektor Sveučilišta u Splitu prof. **Šimun Andelinović** najavio je da će sveučilišta poslati svoje izvještaje, no da treba poštovati projekciju primanja novih kadrova koju je Zbor usvojio. Svojedobno je vrlo precizno tablicu napravio prof. **Rudolf Scitovski** u kojoj se pošteno uzimaju u obzir i potrebe sveučilišta i razvoj malih sveučilišta.

Na poziv za dostavu prijedloga o infrastrukturnim projektima, pak, reagirao je splitski prorektor prof. **Alen Soldo** koji kaže da se u dopisu traže

informacije o projektima koji bi se mogli financirati iz redova EU, što bi značilo da su u niskoj fazi gotovosti, a istodobno se traži da budu u visokoj fazi gotovosti što podrazumijeva građevinsku dozvolu, izvore financiranja... Po njegovom mišljenju to je zbujujuće, jer "ako već imamo visoku gotovost i građevinsku dozvolu ne treba nam buduće planiranje". Državna tajnica Ramljak pojasnila je da je riječ o "osvježavanju" indikativnih lista za znanstvenu infrastrukturu i infrastrukturu u visokom obrazovanju koje su prvobitno sastavljane 2012. i 2013., a onda su dijelom odbijene. Sada iz ministarstva rada, odnosno regionalnog razvoja i fondova EU žele imati na raspolaganju svojevrsni popis želja i u kojoj su fazi gotovosti kako bi se za tu svrhu prenamijenila sredstva neiskorištena u drugim sektorima.

7. PROSINCA 2017.

PRIREĐIO **IVICA PROFACA**
SNIMIO **MATEO JURČIĆ**

išta jamči kvalitetu

Imenovanja

Za predstavnika RZ-a u koordinacijskoj za skupinu za provedbu inicijative HEInnovate imenovan je prof. Dražan Kozak, prorektor Sveučilišta u Osijeku (elektronička sjednica od 3. studenoga).

Za predstavnika RZ-a u Vijeću za strukovno obrazovanje imenovan je prof. Darko Kiš s Poljoprivrednog fakulteta u Osijeku (elektronička sjednica od 13. studenog).

Ministarstvo znanosti i obrazovanja imenovalo je svoje predstavnike u povjerenstva RZ-a:

U Povjerenstvo za donošenje prijedloga proračuna i suradnju s MZO-om umjesto Srečka Tomasa i Ivane Krznar imenuje se Kristina Ferara Blašković;

U Povjerenstvu za izradu prijedloga popisa akademskih naziva i akademskih stupnjeva i njihovih kratica te prijedloga popisa stručnih naziva i njihovih kratica, Ministarstvo će nastaviti predstavljati Maja Pavlica Vodička, a Tomislav Vodička više nije predstavnik;

U Povjerenstvo za pripremu jedinstvenog digitalnog časopisa studentskih radova umjesto Tomislava Sokola imenovana je Ivana Franić.

šta. Ocijenio je da procedura odobravanja novih studijskih programa postaje prekomplikirana i dugotrajna, spomenuvši primjere poput Irske koja se razvila jer su tamošnja sveučilišta slobodno otvarala studijske programe koji odgovaraju tržištu. U tri godine koliko kod nas traje procedura pojavljuju se i nova zanimanja. Osim toga, kaže, strateška povjerenstva ne uključuju legitimne predstavnike sveučilišta.

- Ovo je samo dodatno administriranje koje bi ukinulo slobodu i brzinu, a već sada neka poželjna zanimanja uopće nisu priznata, rekao je, dodavši da bi cijela procedura bila nauštrb autonomije sveučilišta i naštetila bi razvoju hrvatskog društva.

I rektor zagrebačkog sveučilišta prof. **Damir Boras** založio se da u tijelima moraju biti predstavnici sveučilišta, odnosno izabrani od legitimnih sveučilišnih tijela, odnosno od Rektorskog zbora. Rektor Guberac je, pak, kao ključni problem istaknuo da Nacionalno vijeće za razvoj ljudskih potencijala - zamišljeno kao strateško tijelo - sada postaje izvršno tijelo i odlučuje o svemu, htjeli mi to ili ne. Državna tajnica prof. **Branka**

Ramljak je kao jedini cilj promjena navela "podizanje kvalitete u visokom obrazovanju i znanosti" i stavljanje studenata u centar. Navela je da stalno dobija pritužbe studenata koji na sveučilištima završavaju studije koje Zavod za zapošljavanje ne priznaje, te da MZO želi takvu situaciju promijeniti. Pojašnjavajući uvođenje NVZRLJP-a u proceduru, prof. Ramljak je objasnila da će ono biti jedna od dviju instanci koje bi analizirale zahtjev kojega neko sveučilište uputi Ministarstvu, i procjenjivalo stratešku opravdanost javnog financiranja. Sveučilišta i Akreditacijski savjet pak provjeravaju i usklađuju kvalitetu. Ta dva mišljenja vraćaju se MZO-u koje donosi odluku o pokretanju studija. Državna tajnica kaže da novi zakon ničim ne bi utjecao na reakreditaciju, a predloženo je i da sveučilišta mogu i sama zatražiti vrednovanje unutarnjeg sustava osiguranja kvalitete. Dobiju li od AZVO-a pozitivnu ocjenu, mogla bi sama mijenjati studijske programe. Suprotno ocjenama o kompliciranju procedure, prof. Ramljak kaže da je cilj baš pojednostavljanje, pa i digitalizacija procesa. Rektor Boras je odgovorio državnoj tajnici da je AZVO

svojedobno s razlogom osnovan kao neovisno tijelo, jer se željelo spriječiti uplitanje sa strane.

- U svim naprednim državama Ministarstvo se ne bavi time, bave se kompetentna tijela u kojima ne sjede volonteri i aktivisti, nego profesionalci i predstavnici tijela, rekao je.

Također, ustvrdio je da se stalno spominje tržište rada, a da nitko ne zna što je ono. Ustav osigurava svakom građaninu da studira ono što ga zanima, a naša je stvar kako ćemo ga stimulirati da studira ono što treba. No, rekao je, nema te metodologije koja može predvidjeti tržište rada za sedam godina.

- Mi moramo obrazovati ljude koji će znati mijenjati svoje pozive, i zato nam trebaju tijela neovisna od politike. Ne postoji uzalud autonomija sveučilišta, kaže prof. Boras, koji se kao i neki drugi govornici založio da se prije izmjena drugih zakona donese temeljni zakon.

Rektor Anđelinović je pridodao da je NVZRLJP osnovan kao strateško tijelo, da bi sada bilo ubačeno u proces koji nije u njegovom djelokrugu.

- Ovo je dobro tijelo za zanimanja koja su definirana, kao što

je medicina ili kao što je inženjer. No, tržište sada stvara nova zanimanja koja su interdisciplinarna. Oni to ne mogu pratiti, jer je u pitanju trom sustav, a sad se stvara tijelo iznad autonomije sveučilišta. Dokad ćemo praviti zakon po kojem mi moramo raditi, a da se ne usvajaju naše primjedbe?, rekao je Anđelinović, založivši se za partnerski odnos u izradi zakona i njihovoj primjeni.

Prof. Jasmina Havranek je - kao bivša članica NVZRLJP-a - rekla da se ono često gubilo u administriranju, jer se ne može svako zanimanje definirati, nego treba dati okvir. AZVO je, kaže ravnateljica, dosad predlagao izmjene u zakonu, no one se nikad nisu dogodile.

Kako uhvatiti vlak?

Branka Ramljak se usprotivila tezama da Nacionalno vijeće za razvoj ljudskih potencijala ima zadatak samo strateški promišljati budućnost, jer je razvoj nacionalnih okvira ključan za razvoj ljudskih potencijala.

- To tijelo je zapravo ključno strateško tijelo za provedbu HKO-a. A provedba HKO-a je upravo kroz usklađivanje studijskih programa sa

standardima zanimanja i standardima kvalifikacije, rekla je.

Dodala je i da u europskom prostoru visokog obrazovanja nigdje ne postoji razlika privatnog i javnog obrazovanja, nego se obrazovanje tretira kao javno dobro pa u sustavu osiguranja kvalitete privatna učilišta ne mogu imati lakše uvjete od javnih i obratno.

Rektor Boras ponovio je da ne smijemo zaboraviti kako je politika iz sustava obrazovanja isključena sveučilišnom autonomijom, te ustvrdio da politika ne smije propisivati baš sve, a najmanje standarde, nego to trebaju raditi neovisna tijela, uz legitimne predstavnike sveučilišta.

Zadarska rektorica prof. **Dijana Vican** smatra da je nužno stvoriti standarde zanimanja, čemu služe sektorska vijeća u kojima trebaju sjediti stručnjaci.

- Poželjno je da jedna visokoškolska kvalifikacija može i treba proizvoditi više zanimanja, kaže prof. Vican. Prof. Ramljak je podsjetila da u saborsku proceduru kreće izmjena i dopuna Zakona o strukovnom obrazovanju, kao temelj za razvoj

nacionalnog kurikuluma za strukovna obrazovanja za koji je rekla da će pridonijeti i visokom obrazovanju.

- Stvari se događaju i mi ili ćemo ući u taj vlak ili će vlak otići. I što ćemo onda? Naš premijer s ponosom sljedeći tjedan odlazi u Francusku i tamo će prezentirati zaključke koji baš govore o kvaliteti našeg visokog obrazovanja. Ali moramo biti samokritični, da budemo još bolji, rekla je.

Na koncu je predsjednik Zbora prof. Guberac predložio kao zaključak da treba pokrenuti izradu novog Zakona o znanosti i visokom obrazovanju. Također, prilikom izrade Zakona o kvaliteti ne smije se zanemariti Rektorski zbor, Nacionalno vijeće i Akreditacijski savjet, odnosno AZVO, nego da ta tri tijela s MZO-om u partnerskom odnosu dođu do najboljih rješenja. Na prijedlog prof. Anđelinovića zaključeno je da treba primijeniti ranije zaključke RZ-a o potrebi usklađenog rada na tri glavna zakona koja se tiču visokog obrazovanja. Također, založio se i da sveučilišta predstavljaju legitimni predstavnici koje bi izabrali senati.

novi zapošljavanja

Pravilnik o vježbaonicama

Rektorski zbor prihvatio je i Izvješće o posljednjoj fazi izrade Prijedloga Pravilnika o vježbaonicama u osnovnim i srednjim školama te učeničkim domovima i Prijedloga izmjena i dopuna Pravilnika o vježbaonicama u dječjim vrtićima kojega je sastavilo povjerenstvo Rektorskog zbora pod vodstvom izv. prof. **Glorije Vickov**. Povjerenstvo koje se sastalo 20. listopada u Splitu detaljno je analiziralo Prijedlog Pravilnika o vježbaonicama u osnovnim i srednjim školama koji je sada preimenovan u Prijedlog Pravilnika o vježbaonicama u osnovnim i srednjim školama te učeničkim domovima. Kako stoji u izvješću, usuglašeni su svi pravni i stručni aspekti, te izrađena novaradna verzija Prijedloga. On će sada biti predstavljen ministrici znanosti i obrazovanja Blaženki Divjak, a isti-

će se da predloženi Pravilnik predstavlja "znatan napredak prilikom realizacije navedenih procedura (...) i znatnu uštedu financijskih sredstava". Prijedlog za vježbaonice u dječjim vrtićima će biti zasebno i naknadno dogovoren, a izradu prijedloga Pravilnika vodi prof. Jasna Krstović sa Sveučilišta u Rijeci. Kako se definira u prijedlogu, vježbaonice su osnovne ili srednje škole ili učenički domovi u kojima se "ostvaruje pedagoško, psihološko, didaktičko te metodičko, kao i edukacijsko-rehabilitacijsko, logopedsko i socijalno pedagoško praktično obrazovanje i osposobljavanje studenata za odgojno-obrazovnu i edukacijsko-rehabilitacijsku djelatnost". Prijedlog kojeg je Povjerenstvo ponudilo, kaže Vickov, nije samo izmjena i dopuna postojećih pravilnika, nego sasvim novi dokument s obzirom da se po-

kazalo da postojeći, izglasani početkom devedesetih, "apsolutno ne odražavaju realno stanje na terenu", od terminologije, preko imenovanja mentora i vježbaonica do financijskih pitanja. Povjerenstvo je u svojem radu uspjelo prevladati ponekad doista velike različitosti u uvjetima, posebno u financijskom segmentu, a njegova članica dr. sc. **Irena Mišurac** kaže da će novim prijedlogom plaćanje biti sasvim transparentno i ekonomično. Ona je dodala da je Filozofski fakultet u Splitu prošle godine počeo interno primjenjivati tablice iz Prijedloga Pravilnika, i u jednom semestru uštedio 130 tisuća kuna.

Rektorski zbor je jednoglasno prihvatio zaključak da izv. prof. Glorija Vickov i doc. Irena Mišurac prezentiraju prijedlog Pravilnika Ministarstvu znanosti i obrazovanja i Ministarstvu financija.

SPLITSKI KINEZIOLOŠKI FAKULTET I NAJSUNČANIJI HRVATSKI OTOK DOMAĆINI VRHUNSKIM BICIKLISTIMA

Bahrain Merida trenira na Hvaru, testira moć u splitskom Institutu

PIŠE:

IZV. PROF. DRAŽEN ČULAR

Splitski Kineziološki fakultet dobio je u prosincu iznimno uglednog partnera i "klijenta": jedan od najboljih, ako ne i najbolji profesionalnih biciklističkih timova na svijetu, Bahrain Merida Professional Cycling Team. Naime, 7. prosinca u prostorijama fakultetskog Instituta za kineziologiju predstavljen je sporazum o suradnji splitske Kineziologije, Hrvatskog instituta za kineziologiju i sport i Bahrain Meride koja je za svoju novu bazu za pripreme izabrala Hrvatsku i otok Hvar. Uz bicikliste i prateće osoblje na Hvar su došli i predstavnici sponzora te novinari vodećih svjetskih medija kako bi zabilježili i prenijeli dojmove i detalje s ovogodišnjih priprema.

Bahrain Merida je novi tim, osnovan je početkom ove godine, na inicijativu bahreinskog šehika Nasera bin Hamad Al Kalife. Uz pomoć bogate bahreinske državne kase i glavnog sponzora, proizvođača biciklističke opreme Merida u tim su okupljeni neki od ponajboljih biciklista današnjice, sve kako bi promovirali Bahrain po svijetu. Najveća zvijezda Bahrain Meride svakako je **Vicenzo Nibali**, dvostruki osvajač Giro d'Italia i jednom Tour de Francea, koji samo na Facebooku ima više od 2,5 milijuna pratitelja a tolika mu je otprilike i eurska godišnja zarada.

Uz savršene uvjete za trening koji su ih dočekali na otoku Hvaru, tako velike svjetske sportske zvijezde i njihovi stručnjaci prepoznali su i mogućnosti i znanje djelatnika Hrvatskog instituta za kineziologiju i sport splitskog Kineziološkog fakulteta u području suvremene sportske dijagnostike, programiranja treninga i praćenja sportskih postignuća. U okviru instituta koji je nastao kao produkt Projekta 6524 Hrvatske zaklade za znanost, pod vodstvom autora ovog članka, trenutno djeluju tri znanstveno-istraživačke grupe-laboratorija: 1) Sustavi kondicijske pripreme u sportskim klubovima (**M. Tomljanović**), 2. Sport performance laboratory (**J. Padulo**), i 3.) Laboratory for kicking combat sports (**D. Čular**) koji se završetkom HRZZ-ovog projekta transformira u Laboratorij za prepoznavanje, izbor i razvoj sportskih talenata u okviru Projektne prijave pod nazivom "Anaerobic capacities and genetic tests as predictors of identification and development of sports talents".

Povezivanje znanosti i prakse je ključ napretka, a Kineziološki fakultet u Splitu sa svojim Institutom je jedan od predvodnika u tome. Rektor **Šimun Anđelinović** i Sveučilište u Splitu daju punu potporu nastojanjima Kineziološkog fakulteta u internacionalizaciji znanstvenog rada, edukacije i kreiranja inovativnih sportskih proizvoda i usluga u skladu sa strategi-

Superbogat biciklistički tim Bahrain Merida koji okuplja neke od najboljih svjetskih biciklista za svoje je pripreme izabrao Hvar, a sa splitskim Kineziološkim fakultetom i Hrvatskim institutom za kineziologiju i sport potpisali su sporazum o suradnji

Biciklisti i prateće osoblje Bahrain Meride na pripremama u Hvaru

Izvoz znanja

Potpisivanje ovog sporazuma jedna je u nizu aktivnosti u okviru manifestacije Dani Kineziologije 2017. i projekta Izvoz znanja u kineziologiji, zdravlju i sportu koji već treću godinu uspješno provodi Kineziološki fakultet u Splitu, a koji je započeo pokretanjem međunarodnog online studija kineziologije za školovanje kondicijskih i sportskih trenera, kineziterapeuta i voditelja rekreacije. Projekt je nastavljen internacionalizacijom međunarodnog programa za školovanje stručnih prvostupnika - trenera stolnog tenisa u suradnji sa Svjetskom stolnoteniskom federacijom, a koji trenutno ima polaznike iz 16 država s pet kontinenata. Poslijediplomski doktorski studij kineziologije trenutno pohađa više od 50 posto stranih državljana. U siječnju 2018. starta prvi međunarodni združeni studij na splitskom Sveučilištu, jedan od rijetkih u Hrvatskoj. Radi se o združenom studiju košarke i sportskog menadžementa koji se realizira u suradnji sa Sportskim sveučilištem iz Litve, a na kojem su trenutno svi upisani polaznici strani državljanji koji dolaze iz Sjedinjenih Američkih Država, Poljske, Finske, Španjolske, Litve, Velike Britanije i Maroka. Posebnu zanimljivost predstavlja činjenica da će pored splitskih i litvanskih kolega nastavu izvoditi i NBA treneri. Sporazum s Meridom otvara nove mogućnosti u području turizma, biciklističkog sporta i suvremene sportske dijagnostike kao sofisticiranog proizvoda temeljenog na znanju.

Predstavljanje sporazuma Bahrain Meride i splitske Kineziologije

jom razvoja Sveučilišta u Splitu, rekla je na predstavljanju sporazuma prorektorica prof. **Rosanda Mulić**.

Sportski direktor Bahrain Merida tima, ujedno i organiza-

tor svjetski poznate biciklističke manifestacije Tour the Croatia, **Vladimir Miholjević** rekao je kako je njegov tim Hvar izabrao za pripreme zbog idealnih uvjeta koje nudi, odnosno tere-

na i klime. Značajno je i da je 28 biciklista i 48 ljudi iz prateće ekipe u prosincu na Hvaru ostvarilo skoro tisuću noćenja. Njihovi domaćini - TZ Splitsko-dalmatinske županije i grada Hvara, hotelska kuća Sunčani Hvar, te Kineziološki fakultet u Splitu i Hrvatski Institut za kineziologiju i sport pružili su Bahrain Meridi sve što najbolje svjetske ekipe trebaju.

Mi možda nismo ni svjesni da u Hrvatskoj imamo sve što treba, samo to trebamo znati iskoristiti i ponuditi najboljima na svijetu, a to je u biciklizmu Bahrain Merida, ustvrdio je **Miholjević**.

Liječnik bahreinskog tima dr. **Carlo Guardascione**, istaknuo je kako se uvjerio da Institut može pružiti usluge sportske dijagnostike vrhunskim sportašima na najvišoj profesionalnoj razini.

TMG dijagnostika koja nam je, pored ostalih mogućnosti, sada prvi put predstavljena, vrhunac je tehnologije i uz znanje splitskih stručnjaka može nam pomoći da dodatno unaprijedimo kvalitetu rezultata naših sportaša - rekao je.

Predstavljanju sporazuma nazočili su i djelatnik Instituta doc. **Vladimir Ivančev**, ujedno i predsjednik Hrvatskog društva za sportsku medicinu, dr.sc. **Damir Zubac**, ekspert Instituta zadužen za TMG dijagnostiku i područje fiziologije sporta, **Denis Špadina**, predsjednik biciklističkog saveza Splitsko-dalmatinske županije, te **Vlatko Škiljo**, glavni tajnik Splitskog saveza sportova.

Kako je objavljeno na službenim stranicama Bahrain Meride, boravak na Hvaru iskorišten je za završne pripreme za sezonu 2018., te za jačanje timskog duha prije početka najvažnijih natjecanja. Vodstvo tima puno je hvale za uvjete koje imaju na Hvaru: hoteli su smješteni uz more i nude vrhunske uvjete za opuštanje sportaša i pratećeg osoblja, ali i infrastrukturu za provedbu svih planiranih aktivnosti u trenažnom kampu.

Biciklisti Bahrain Meride kreću na hvarski trening

Meridin bicikl pred hvarskom loggiom

Konferencija za novinare u hvarskoj loggi

Prva testiranja Meridinih biciklista u Institutu za kineziologiju i sport u Splitu

GORAN MEHKEK/HANZA MEDIA

Državne nagrade za znanost

Predsjednik Sabora Gordan Jandroković i ministrica znanosti i obrazovanja Blaženka Divjak dodijelili su na svečanosti u Hrvatskom saboru Državne nagrade za znanost. Nagrade se dodjeljuju u četiri kategorije.

Nagrada za životno djelo

Dr. sc. Marinko Oluić, znanstveni savjetnik u mirovini, za cjelokupni znanstveni doprinos u području prirodnih znanosti na polju geologije. Marinko Oluić svojim je znanstveno-istraživačkim i nastavnim radom i znanstvenom publicistikom značajno doprinio hrvatskoj znanosti uvođenjem, razvojem i primjenom metoda daljinskih istraživanja, kojima je zaslužio međunarodno znanstveno priznanje. Utemeljitelj je Vijeca za daljinska istraživanja i fotointerpretaciju HAZU-a.

Akademik Leo Budin, profesor emeritus (FER, Zagreb) - za cjelokupan znanstveno-istraživački rad u području tehničkih znanosti, posebno za istraživanje, razvoj i primjenu računala i računalnih sustava, čime je značajno doprinio razvoju novih znanstvenih disciplina u polju računarstva u području tehničkih znanosti te informacijskih znanosti u području društvenih znanosti.

Akademkinja Vida Demarin, redoviti profesor u trajnom zvanju, (MEF, Zagreb) - za cjelokupni znanstveni, stručni, organizacijski i popularizacijski doprinos razvoju neurologije, dijagnostike i liječenja cerebrovaskularnih bolesti. Vida Demarin vodeći je klinički neurolog u Hrvatskoj i na međunarodnoj razini.

Akademkinja Vlasta Piližota, redovita profesorica, (PTF, Osijek) - za značajan doprinos razvoju prehrambene tehnologije i prehrambenog inženjerstva na nacionalnoj i međunarodnoj razini. Vlasta Piližota dobitnica je i godišnje državne nagrade za znanost 2013.

Branimir Šverko, profesor emeritus (FF, Zagreb) - za cjelokupan znanstveno-istraživački rad u polju društvenih znanosti, područje psihologije rada, organizacijske psihologije

i ergonomije. Zbog svojih postignuća u dugogodišnjoj, plodnoj znanstvenoj, nastavnoj i stručnoj karijeri Branimir Šverko stekao je status doajena u području hrvatske psihologije.

Akademik Milivoj Solar, profesor emeritus, (FF, Zagreb) za cjelokupni znanstveno-stručni rad kojim je snažno pridonio razvitku književno-teorijske, književnovijesne i komparativističke problematike, podižući standarde izvrsnosti i stekavši status glasovitog stručnjaka za teoriju i povijest književnosti.

Godišnja nagrada za znanost

Prof. Ilja Doršner (FESB, Split) - za značajno znanstveno dostignuće u području prirodnih znanosti, znanstvenoj grani fizika elementarnih čestica i polja, a za doprinose dubljem razumijevanju nadogradnje standardnoga modela fizike elementarnih čestica.

Dr. sc. Robert Vianello, znanstveni savjetnik, (IRB Zagreb) - za značajno znanstveno dostignuće u području prirodnih znanosti, u znanstvenoj grani teorijske kemije, za radove objavljene u međunarodnim znanstvenim časopisima, te za prezentaciju svojih rezultata na međunarodnim konferencijama iz područja biokemije i medicinske kemije.

Prof. Nils Paar, (PMF, Zagreb) - za značajno znanstveno dostignuće u području prirodnih znanosti, grani nuklearne fizike, za istraživanja egzotičnih kolektivnih pobudjenja i astrofizičkih procesa slabog međudjelovanja u atomskoj jezgri u kojima se ističu radovi posvećeni svojstvima tzv. *pygmy* rezonancija koji su potaknuli teorijsku i eksperimentalnu aktivnost.

Prof. Neven Duić, (FSB, Zagreb) - za značajno znanstveno dostignuće u području tehničkih znanosti, znanstvena istraživanja usmjerena na održivi razvoj energetike te numeričko modeliranje izgaranja i prijenosa topline zračenjem i zapaženu znanstvenu produktivnost na međunarodnim znanstveno-

istraživačkim projektima.

Prof. Karolj Skala, (IRB, Zagreb) - za značajan znanstveni doprinos u znanstvenom području tehničkih znanosti, posebno za razvoj e-Infrastrukture i e-Science tehnologije u Republici Hrvatskoj, i za transfer tehnologije na nacionalnoj i međunarodnoj razini te realizaciju triju projekata iz Obzora 2020. kojima je doprinio razvoju distribuirane računalne infrastrukture.

Prof. Sandro Nižetić, (FESB, Split) - za važan doprinos u području tehničkih znanosti, posebno za originalne rezultate termodinamičke analize i eksperimentalne verifikacije novopredložene tehnike hlađenja fotonaponskih panela kojom se postiže značajno povećanje učinkovitosti istih.

Prof. Ines Drenjančević (MEF, Osijek) - za značajno znanstveno dostignuće u području biomedicine i zdravstva, za znanstveno istraživanje uloge oksidacijskog stresa u poremećaju funkcije malih krvnih žila pod utjecajem različitih faktora rizika za razvoj kardiovaskularnih bolesti.

Prof. Danka Grčević, (MEF, Zagreb) - za značajne rezultate znanstvenih istraživanja u području biomedicine i zdravstva i dostignuća u istraživanju upalnih i autoimunih mehanizama u osteoimunologiji, te za koautorstvo s vodećim svjetskim stručnjacima u pisanju knjige „Osteoimunolog“.

Prof. Ana Jerončić, (MEF, Split) - za znanstvena dostignuća u području biomedicine i zdravstva u interdisciplinarnoj primjeni metoda biostatističkog modeliranja i bioinformatike u kliničkim istraživanjima, a sa znanstvenim fokusom na metodi biostatističkog modeliranja i bioinformatike s ciljem unaprjeđenja dijagnostike i terapije različitih bolesti.

Prof. Darko Kiš, (Poljoprivredni fakultet, Osijek) - za zapaženi angažman u cjelokupnom poljoprivrednom sektoru, a posebno za znanstveni rad na razvoju aplikacija obnovljivih izvora energije u području poljoprivredne tehnike i tehnologije čiji su rezultati značajno doprinijeli shvaćanju problema koji nastaju pojavom bole-

sti kraljevog ludila.

Prof. Zoran Herceg, (PBF, Zagreb) - za značajno znanstveno dostignuće u području biotehničkih znanosti te autorstvo knjige „Procesno-prehrambeno inženjerstvo“ i koautorstvo knjige „State of the art of the use of ultrasound in the beverage industry, Effects on microorganisms.“

Prof. Jelka Pleadin, (Veterinarski institut, Zagreb) - za značajno dostignuće u području biotehničkih znanosti, suradnju na međunarodnom projektu „Fishery and aquaculture integrated management along the Adriatic coasts“ u svojstvu eksperta za unaprjeđenje kvalitete proizvoda ribarstva i akvakulture te voditeljica projekta „T-2 i HT-2 toksini u žitaricama uzgojenim u Republici Hrvatskoj“.

Dr. sc. Jelena Kuvač Kraljević, (ERF, Zagreb) - u znanstvenom polju logopedije, za znanstveni doprinos trima inovativnim rješenjima: Elektronički probirni test jezičnih sposobnosti (e-POTJEH), Računalni asistent za podršku pri unosu teksta osobama s jezičnim poremećajima (RAPUT) i Hrvatska leksička baza (HBL).

Prof. Damir Sekulić, (KIF, Split) - u znanstvenom polju kinziologije, za unaprjeđenje kinziologije, uključen u ostvarivanje iznimnih sportskih postignuća vrhunskih sportaša te aktivan u promociji i provedbi različitih programa tjelesnog vježbanja usmjerenih na zdravlje i kvalitetu života.

Dr. sc. Drago Čengić, znanstveni savjetnik, (Institut Ivo Pilar, Zagreb) za znanstveni doprinos ekonomskoj sociologiji objavom rezultata opsežnog empirijskog i teorijskog istraživanja u knjizi „Ekonomska elita: Vladar iz sjene“, te za doprinos objašnjenju hrvatskih specifičnosti tijekom tranzicijskoga procesa.

Dr. sc. Katarina Horvat-Levaj, znanstvena savjetnica (Institut za povijest umjetnosti, Zagreb) - za knjigu „Barokna arhitektura“ koja prvi put integralno predstavlja hrvatski barok cjelovitom prezentacijom građe, novim valorizacijama te vizualnom dokumentacijom Hrvatske u međunarodnom kontekstu.

Akademik Mislav Ježić, (FF, Zagreb) - za knjigu „Hellada i Indija“ te za suautorstvo i uredničku knjigu „On the Growand Composition of the Sanskrit Epicsand Puranas“ i članak „Puras-Narayana and Uttara-Narayana. Their impact on the development of Visnuism and Hinduism“ objavljen u New Delhiju.

Prof. Marija Pehar (KBF, Zagreb) - za knjigu „Otajstvo trojedinoga Boga u slikovno-disciplinarno pristupa središnjoj teološkoj temi Božjeg jedinstva i trojstva, izlažući suodnos teološke riječi i teološke slike kroz prizmu povijesnoga i problemskoga pristupa.

Godišnja nagrada za znanstvene novake

Lucija Validžić, mag. math., asistentica, (PMF, Zagreb) za proučavanje veza topologije i izračunljivosti te tri znanstvena rada u uglednim svjetskim časopisima među kojima se ističe rad objavljen u Bulletin of Symbolic Logic.

Dr. sc. Mirko Poljak, (FER, Zagreb) - za značajno znanstveno dostignuće u području tehničkih znanosti, polje elektrotehnika, među kojima se ističe njegov rad u časopisu Nano Research u kojem je prikazao nove rezultate istraživanja značajki fosforskih nanostrukture te prvi u svijetu pokazao značajno bolje karakteristike fosforena i njegovih nanostrukturno-kontekstu elektronskih i transportnih svojstava.

Dr. sc. Marko Gerić, mag. eksp. biologije, znanstveni novak (Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada u Zagrebu), u području biomedicine i zdravstva, za istraživanja biomarkera oštećenja genoma utjecajem oksidacijskog stresa i različitih okolišnih zagađivala, te za autorstvo i koautorstvo niza znanstvenih časopisa.

Doc. dr. sc. Darija Lemić, znanstveni novak, (AGR, Zagreb) - za uvođenje inovativne metode geometrijske morfometrije pri istraživa-

nju štetnika u poljoprivrednoj proizvodnji i mogućnost njihova suzbijanja, čime je uvrstila Hrvatsku u mali broj zemalja koje koriste ovu metodu.

Dr. sc. Josip Mihaljević, znanstveni suradnik, (Hrvatski institut za povijest) - za znanstvenu monografiju „Komunizam i čovjek: od nosi vlasti i pojedinca u Hrvatskoj od 1958. do 1972.“ i autorstvo više znanstvenih i stručnih radova u domaćim i inozemnim publikacijama, te istraživački rad na nacionalnim i međunarodnim projektima.

Godišnja nagrada za popularizaciju i promidžbu znanosti

Prof. Damjan Franjević, (PMF, Zagreb) za popularizaciju i promidžbu u području prirodnih znanosti. U 2016. posebno se ističe organizacijom dvaju simpozija o snazi evolucijske misli koji su u fokus javnog interesa doveli pitanja evolucijske biologije i psihologije.

Prof. Mirna Šitum, (STOM, Zagreb), za popularizaciju i promidžbu znanstveno-stručnih aktivnosti u dermatologiji i za kontinuirani rad u području dermatološke onkologije i kirurgije.

Prof. Boro Mioč, (AGR, Zagreb) - za rad na popularizaciji i promidžbi znanosti u praksi, kao prvi autor „Programa za uzgoj ovaca“ i „Programa za uzgoj koza“, te u značajnom doprinosu dobivanja prve zaštite izvornosti janječeg mesa.

Grupa znanstvenika: prof. Vladimir Cini, prof. Jasna Horvat, doc. Josipa Mijoč, Ana Zrnić, mag. oec. (EF, Osijek) - za popularizacijski simpozij „Kreativna riznica: Društveno odgovorna kreativnost“, prepoznatog kao promotora novih znanja kreativne industrije.

Dr. sc. Zorica Vitez, znanstvena savjetnica u miru, (Institut za etnologiju i folkloristiku) - za dvadesetpetogodišnje vođenje smotre folklor, osobito za „Projekt 50. međunarodne smotre folklor Zagreb 2016.“ u kojem se uspješno prepleću najviši znanstveni i stručni dosezi Zorice Vitez.

SKUP O KVALITETI U VISOKOM OBRAZOVANJU NA ZAGREBAČKOM SVEUČILIŠTU

Kvalitetno obrazovanje primarna je uloga sveučilišta

PIŠE **TATJANA KLARIĆ**
SNIMIO **DAMIR HUMSKI**

Prvi Sveučilišni dan kvalitete organiziran je 28. studenoga u auli Sveučilišta u Zagrebu s ciljem razmjene iskustava u procesima sustava osiguravanja kvalitete i poticanja svih dionika na zajednički dijalog o kulturi kvalitete na sastavnicama Sveučilišta u Zagrebu, ali i na nacionalnoj razini.

Rektor **Damir Boras** rekao je da ovaj skup svjedoči o brizi Sveučilišta za kontinuirano unaprjeđenje kvalitete. Pojasnio je da se prilikom procesa procjene kvalitete vrjednuje više razina poput kvalitete kod izbora nastavnika, kvalitete održavanja nastave, a kao jedan od važnih pokazatelja unaprjeđenja, rektor je istaknuo porast kvalitete znanstvenoga rada na Sveučilištu u Zagrebu koje je po tome postala vodeća ustanova u Hrvatskoj.

- Kvaliteta visokoga obrazovanja, usko je povezana uz stalno unaprjeđenje visokoobrazovnih procesa i njihovih ishoda kao i stalno usavršavanje svih sudionika. Shvaćanje kvalitete kao zajedničke nadvrijednosti, postalo je sve prihvaćenije u visokoobrazovnom sektoru te je danas dio kolektivne odgovornosti svih dionika - kazala je u svome uvodnome obraćanju prorektorica **Mirjana Hruškar**. Pritom je naglasila da Sveučilište u Zagrebu nastoji poticati suradnju i osnaživati svoje sastavnice u konkurentskome svijetu visokoga obrazovanja te pružiti prostor za moguće promjene i poboljšanja.

Naglasak na studentima

U tom procesu unaprjeđenja, potrebno je pripaziti na problem pretjeranoga kvantificiranja, smatra prorektorica **Ivana Čuković Bagić**.

- Suvremeni čovjek i suvremena društva nastoje sve kvantificirati, a taj se trend prenosi i u svijet znanosti pa su tako i sveučilišta rangirana prema raznim kvantitativnim pokazateljima, kao što se i uspješnost nastavnika svodi na broj objavljenih knjiga i članaka, sudjelovanja na kongresima, broj vođenih doktora i slične podatke, rekla je prorektorica i upozorila kako se u težnji da se kvantifikacijama izvrsnosti izbjegnu nepravde, ponekad iz vida izgubi kvaliteta. Smatra kako komponente izobrazbe i kvantificiranih rezultata moraju biti u sintezi s moralnim komponentama.

- Upravo ti mladi, koji god studij upisali, žele saznati istinu i poboljšati svijet. I ne samo da žele naučiti nešto, nego žele postati netko. No, nažalost, vrlo često bivaju lišeni ideala, a zapravo bivaju lišeni ideala. Vjerujem da to svi, na ovaj ili onaj način, primjećujemo. Oni lišeni ideala bivaju

Shvaćanje kvalitete kao zajedničke nadvrijednosti postalo je sve prihvaćenije u visokoobrazovnom sektoru te je danas dio kolektivne odgovornosti svih dionika, kazala je u svome uvodnome obraćanju na prvom Sveučilišnom danu kvalitete prorektorica **Mirjana Hruškar**

moralno rezignirani i napuštaju studij ili jednako tako rezignirano završavaju studije da bi, u nemalom broju, odlučili napustiti Hrvatsku i potražiti neko drugo mjesto gdje će se više osjetiti vrjednovani. Ne samo po količini stečenoga znanja, nego i po svojim ljudskim kvalitetama i potencijalima.

Iako su kvantifikacije u procjenama i ocjenama znatno nužne, one ne bi smjele biti cilj, već sredstvo, smatra **Čuković Bagić** jer "ako ne stvaramo cjelovite ljude, nego samo ljude znanja, nećemo pomoći našoj zemlji da bude bolja".

Autonomija uz odgovornost

Isto smatra i ministrica znanosti i obrazovanja **Blaženka Divjak**, koja se nadovezala na govor prorektorice **Čuković Bagić** i rekla kako također vjeruje da je nužno pružiti studentima kvalitetno i

relevantno obrazovanje kako bi oni ostali u Hrvatskoj i ovdje razvijali gospodarstvo, ali i društvo.

- To je u ovome trenutku goruća tema za sve nas i nadam se da ćemo, kada govorimo o kvaliteti i kada govorimo o procesima osiguravanja kvalitete, govoriti, ne samo o procedurama, zakonima i izmjenama zakona, nego i o suštini kvalitete i tome kako mi možemo pomoći našim mladim ljudima, gospodarstvu, društvu i ukupnome razvoju naše domovine - kazala je ministrica **Divjak** koja smatra da je studente tijekom studija potrebno opremiti znanjem, vještinama i ključnim generičkim kompetencijama koji im kasnije omogućavaju uspjeh u profesionalnome, ali i u osobnome životu. Pritom je naglasila da je briga o kvaliteti primarna uloga sveučilišta te kako vanjska vrjednovanja

naglašavaju odgovornost sveučilišta u njihovoj autonomiji, koja prije svega uključuje odgovornost prema studentima, prema istraživačima, nastavnicima, ali i svima koji žive u Republici Hrvatskoj.

- U tom procesu svi moramo preuzeti svoj dio odgovornosti i sagledati, kako one dobre strane, tako i one koje moramo ispraviti ili unaprijediti jer bez toga nema niti autonomije - rekla je ministrica i dodala kako je za uspjeh svega navedenoga potrebna suradnja.

Poboljšana suradnja Ravnateljica po mnogo čemu presudne institucije za unaprjeđenje kvalitete obrazovanja, Agencije za znanost i visoko obrazovanje, **Jasmina Havranek** rekla je da su institucije prepoznale važnost kontinuiranoga rada na kvaliteti te da je unazad godinu i pol dana bitno unaprijeđena

kommunikacija i suradnja institucija i Agencije kao i da zajednički rade na otklanjanju problema.

- U takvoj je atmosferi sve ugodnije raditi - kazala je.

Prvi Sveučilišni dan kvalitete okupio je relevantne dionike sustava visokoga obrazovanja na Sveučilištu u Zagrebu i u nacionalnome sustavu visokoga obrazovanja. Dinamično i plodonosno raspravi pridonijeli su i predstavnici ureda za kvalitetu Sveučilišta u Splitu, Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli, Sveučilišta u Dubrovniku, Sveučilišta u Zadru, Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku, Sveučilišta Sjever kao i Sveučilišta u Zagrebu.

Velika zainteresiranost sudionika poticaj je da ovaj skup postane redovito događanje na Sveučilištu u Zagrebu kojim se promiče osiguravanje kvalitete kroz primjere dobre prakse.

Kako biti još bolji?

U sklopu skupa, rektor **Boras** održao je izlaganje pod nazivom Unutarnja prosudba sustava osiguravanja kvalitete Sveučilišta u Zagrebu primjenom revidiranih ESG standarda. Cilj je unutarnje prosudbe bio vidjeti što se može učiniti boljim, kako unaprijediti postojeće procese i aktivnosti, a samim time i rezultate. Nakon rektorova izlaganja, prorektorica **Hruškar** i predsjednik Odbora za osiguravanje kvalitete Sveučilišta u Zagrebu **Damir Markučić** moderirali su šest izlaganja na kojima su sudionici skupa imali prilike vidjeti specifičnosti u primjeni i prilagodbi sustavu kvalitete u pojedinim znanstvenim područjima. Izlaganje pod nazivom Izazovi i treća misija Sveučilišta - nastavnici kao nositelji promjena održala je docentica **Ivana Marić** s Ekonomskoga fakulteta. Profesorica **Renata Jurišić Grubešić** s Farmaceutsko-biokemijskoga fakulteta govorila je o Osiguravanju kvalitete u kontroliranim uvjetima s aspekta biomedicinskoga područja, a o kvaliteti umjetničkoga obrazovanja govorio je docent **Davor Švaić** s Akademije dramske umjetnosti. Izazovi poučavanja - što najbolji rade drukčije, izlaganje je koje je održala docentica **Tea Žakula** s Fakulteta strojarstva i brodogradnje dok je profesorica **Renata Bažok** s Agronomskoga fakulteta izlagala o Ciljevima održivoga razvoja i etičke vrijednosti - kako ih razvijati i ugraditi u curriculum: primjer biotehničkih znanosti. Izlaganje profesorice **Aleksandre Čizmešija** s Prirodoslovno-matematičkoga fakulteta nosilo je naslov Tri boje spektra prirodoslovne kvalitete - tri primjera dobre prakse u njegovanju kulture kvalitete u prirodoslovnom području Sveučilišta u Zagrebu.

MEĐUNARODNI ZNANSTVENI SKUP NA EKONOMSKOM FAKULTETU U SPLITU

Od vođenja škole do liderstva u cjeloživotnom učenju

Piše:
PROF. NIKŠA ALFIREVIĆ

Na Ekonomskom fakultetu u Splitu, kao jednoj od članica Znanstvenog centra izvrsnosti za školsku učinkovitost i menadžment (ZCI), održan je međunarodni skup *Komparativno istraživanje obrazovnog vođenja i potpornih obrazovnih politika: Od vođenja škole do liderstva u cjeloživotnom učenju*, čiji su suorganizatori bili i Agencija za strukovno i obrazovanje odraslih, Udruga tajnika i računovođa u školstvu te Ustanova za obrazovanje odraslih DANTE. Središnja tema skupa odnosila se na usporedbu europskih i američkih iskustava liderstva u obrazovanju, a sudionici su poseban interes pokazali za radionicu o praksi obrazovnog liderstva u SAD-u te njegovoj ulozi u obrazovnim reformama, koju je vodio prof. **Zdeslav Hrepić**, s Columbus State University (Georgia, SAD). Nakon što je u rujnu 2017. godine, na međunarodnom skupu o rav-

Središnja tema skupa odnosila se na usporedbu europskih i američkih iskustava liderstva u obrazovanju, a sudionici su poseban interes pokazali za radionicu o praksi obrazovnog liderstva u SAD-u te njegovoj ulozi u obrazovnim reformama

nateljima/ravnateljicama odgojno-obrazovnih ustanova i obrazovnoj politici održanom na splitskom Filozofskom fakultetu, kao gost-predavač sudjelovao **Ágúst Hjortur Ingthórrson** iz Islandskog istraživačkog centra RANNIS, ovo je drugi eminentni predavač iz inozemstva, koji posjećuje Sveučilište u Splitu, kroz istraživačko djelovanje ZCI. Oba skupa predstavljaju i aktivnosti projekta *Komparativno istraživanje obrazovnog menadžmenta i vođenja te potpornih obrazovnih politika u malim europskim zemljama*, koji se provodi u okviru Znanstvenog centra izvrsnosti, sa ciljem komparativne analize i unaprjeđenja hrvatske obrazovne politike u području obrazovnog vođenja.

Znanstveni su skup otvorili dekanica Ekonomskog

fakulteta u Splitu prof. **Maja Fredotović**, voditelj Znanstvenog centra izvrsnosti i prodekan Ekonomskog fakulteta u Zagrebu prof. **Jurica Pavičić** te voditelj istraživačkog projekta te predsjednik programskog odbora ovog skupa prof. **Nikša Alfirević**. Izlaganje i interaktivna radionica prof. Hrepića vodila je konstruktivnoj raspravi o izazovima s kojima se suočavaju obrazovne reforme u Hrvatskoj, kao i reformskoj ulozi odgojno-obrazovnih ustanova, akademske zajednice, predstavnika obrazovne politike...

U daljnjem tijeku skupa organiziranog u suradnji s Hrvatskim pedagoško-književnim zborom, te Udrugom tajnika i računovođa u školstvu, pokušalo se doći do konkretnih odgovora na praktične dileme, kroz dijalog između pa-

nelista/ica i istraživača/ica, ravnatelja/ica, predstavnika obrazovne politike na lokalnim i županijskim razinama te drugih sudionika/ica. Neki od problema i otvorenih pitanja prethodno je prikazao prof. Alfirević u izlaganju koje je predstavilo dosadašnje istraživačke rezultate djelovanja Znanstvenog centra izvrsnosti za školsku učinkovitost i menadžment. Panel-diskusiju vodila je dr. sc. **Sanja Bilač** (u svojstvu predsjednice ogranka HPKZ-a u Splitsko-dalmatinskoj županiji), a u njoj su sudjelovali panelisti(ce): **Ela Kovačić** (predsjednica UTIRUŠ-a), **Vlade Matas** (u svojstvu pozvanog eksperta za obrazovno vođenje), **Đuro Baloević** (predsjednik Splitsko-dalmatinskog ogranka Hrvatske udruge ravnatelja osnovnih škola i ravnatelj osnovne

škole "Vjekoslav Parač" iz Solina) te prof. **Dijana Vican** (rektorica Sveučilišta u Zadru). Posebno se raspravljalo o motivima za početak bavljenja ravnateljskim poslom u odgojno-obrazovnim ustanovama, izazovima i nedovoljnoj prepoznatljivosti profesije obrazovnog liderstva, kao i načinima na koji hrvatski obrazovni lideri surađuju s drugim akterima u odgojno-obrazovnom sustavu. Ukratko su spomenuta i pozitivna iskustva Sveučilišta u Zadru, koje je proveo projekt *Ravnatelj: profesija i kvalifikacija, a ne funkcija*, financiran iz Europskog socijalnog fonda te pokrenulo prvi poslijediplomski specijalistički studij za ravnatelje(ice).

ZCI, od samog početka djelovanja, aktivno surađuje i s Agencijom za strukovno i obrazovanje odraslih (ASOO). Istraživači ZCI-ja sudjelovali su u radu stručne radne skupine za izradu *Strateškog okvira promocije cjeloživotnog učenja u RH 2017-2022*, kao ključnog dokumenta za poticanje nacionalne suradnje u promociji cjeloživotnog učenja. U

navedenom kontekstu, skup je okupio i značajan broj predstavnika ustanova koje se bave cjeloživotnim učenjem, posebice iz Splitsko-dalmatinske županije. Na okruglom stolu o menadžmentu i liderstvu u obrazovanju odraslih, koji je vodio **Andrej Marušić** iz Ustanove za obrazovanje odraslih DANTE, sudjelovali su i **Mile Živčić** i **Mario Vučić**, ravnatelj odnosno pomoćnik ravnatelja ASOO-a za razvoj obrazovanja odraslih te **Helena Petrinović**, stručna voditeljica u Ustanovi za obrazovanje odraslih "Zlatna vrata" iz Splita. Osim aktivnosti, kojima ASOO podupire ustanove iz područja obrazovanja odraslih, na okruglom je stolu održana i ad-hoc sesija s odgovorima na pitanja zainteresiranih predstavnika(ica) obrazovnih ustanova. Ovaj se skup, prema mišljenju sudionika(ica), pokazao kao konstruktivan forum za razmjenu dobrih praksi i umrežavanje, ali i kritičko promišljanje teorije i prakse obrazovnog vođenja u hrvatskom odgojno-obrazovnom sustavu.

ODRŽANA HUMANITARNA TRADICIJA SVEUČILIŠTA U SPLITU

Splitski studenti opet pokazali dobro srce

Tradicionalna deveta humanitarna akcija Dobro srce studenata Splita i ove je godine održana u organizaciji Sveučilišta u Splitu, od 11. do 21. prosinca.

Već tradicionalno u ovo doba kad se svi radujemo dolasku Božića u suradnji s Caritasom Splitsko-makarske nadbiskupije prikupljamo sredstva za sve kojima je potrebna naša pomoć, rekao je na otvaranju akcije rektor **Šimun Anđelinović**, istaknuvši kako je želja da se studenti razvijaju ne samo kao stručnjaci nego i odgajaju u dobre ljude. Tome svjedoči i akcija vezana za podjelu večere u prihvatilištu Udruge MoSt, u kojoj već drugu akademsku godinu zaredom sudjeluju sve sastavnice Sveučilišta.

Sveučilište svojim djelovanjem u svoju okolinu treba

Tijekom akcije prikupljena je hrana, odjeća, higijenske potrepštine i igračke

donositi nove ideje i svjetlo te stvarati novo ozračje, rekao je rektor izrazivši zadovoljstvo činjenicom da splitsko sveučilište u humanitarnim akcijama iskazuje zajedništvo i već je prepoznatljivo po svom humanitarnom djelovanju.

Tijekom akcije prikupljena je nekvarljiva hrana, odjeća, higijenske potrepštine i igračke, a studenti i zaposlenici su svoj prilog dali i svim restoranima Studentskog centra, na svim sastavnicama Sveučilišta te na recepcijama studentskih domova Hostel Spinut i Dr. Franjo Tuđman.

Ravnateljica Caritasa **Vlatka Topalović** je kazala da će Caritas prikupljenje potrepštine iz ove akcije

usmjeriti prema socijalno ugroženim obiteljima, koji su u programu pomoći, dok će financijska sredstva biti uplaćena za deset studenata Sveučilišta čiji su zahtjevi za stipendiranjem novopristigli u Caritas ove akademske godine. Inače Caritas u programu stipendiranja ima 86 učenika i studenata, od čega ih je 42 sa Sveučilišta u Splitu. Važnost usmjeravanja mladih na humanitarni rad istaknuo je i predsjednik Studentskog zbora **Josip Podrug**, a djelatnica Studentskog centra **Damira Bašić** je istaknula da je humanitarno djelovanje Sveučilišta određeno i Strategijom.

Sveučilište u Splitu humanitarnu akciju organizira u

suradnji sa Studentskim centrom, Caritasom Nadbiskupije Split te Uredom za pastoral mladih, uz podršku Studentskog zbora, Centra za savjetovanje studenata i ASUS Alumni udruge.

U sklopu blagdanskih aktivnosti na Sveučilištu, na Medicinskom fakultetu je održan i humanitarni koncert "Advent na Sveučilištu" u suradnji s HNK Split i Sveučilišta u Splitu. Na koncertu su nastupili orkestar i solisti Umjetničke akademije u Splitu te solisti Hrvatskog narodnog kazališta. Na koncertu su se prikupljale novčane donacije umjesto plaćanja ulaznica, a sva donirana sredstva, kao i prikupljene potrepštine, namijenjeni su potrebitim studentima splitskog sveučilišta koji su u evidenciji Caritas splitsko-makarske nadbiskupije. **UNIST.HR**

SVEUČILIŠTE U SPLITU SVEUČILIŠNI ODJEL ZA FORENZIČNE ZNANOSTI RASPIŠUJE NATJEČAJ

za izbor

- Jednog izvršitelja (m/ž) u naslovno znanstveno-nastavno zvanje izvanredni profesor, iz znanstvenog područja Društvenih znanosti, znanstvenog polja Pravo, znanstvena grana Kazneno pravo, kazneno procesno pravo, kriminologija i viktimologija

Svi pristupnici moraju ispunjavati uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju ("Narodne novine", broj 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15), Pravilnikom Sveučilišnog odjela za forenzične znanosti te Statutom Sveučilišta u Splitu.

Pristupnici na natječaj trebaju priložiti u tiskanom obliku:

- vlastoručno potpisanu prijavu,
- životopis,
- preslik osobne iskaznice,
- preslik domovnice ili preslik potvrde o državljanstvu države članice EU,
- preslik diplome (ili druge potvrde) o odgovarajućoj stručnoj spremi, odnosno akademskom stupnju,
- uvjerenje nadležnog suda da se protiv podnositelja prijave ne vodi kazneni postupak (ne starije od 6 mjeseci),
- potvrdu o poznavanju hrvatskog jezika – C1 stupanj europske razine (za pristupnike iz država članica EU).
- Pristupnici natječaju trebaju dostaviti i dokaze o ispunjavanju nužnih uvjeta propisanih Odlukom o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u znanstveno-nastavna zvanja (Narodne novine 122/2017), prikaz nastavne i znanstvene djelatnosti, popis radova te radove relevantne za izbor (separate radova u elektroničkom obliku).
- Na oglaseni natječaj mogu se, pod jednakim uvjetima, javiti osobe oba spola. Svu dokumentaciju potrebno je dostaviti u dva primjeka. Prijave se predaju u roku od 30 dana od dana objave natječaja u „Narodnim novinama“ na adresu: Sveučilište u Splitu, Sveučilišni odjel za forenzične znanosti, Ruđera Boškovića 33, 21000 Split, s naznakom: „Natječaj za naslovno znanstveno-nastavno zvanje izvanredni profesor“. Zakašnjele i nepotpune prijave neće se razmatrati. O rezultatima natječaja kandidati/kandidatkinje će biti obaviješteni u roku od 15 dana od dana donošenja odluke o izboru.

PROMOCIJA MONOGRAFIJE O ISTRAŽIVANJU JEDNOG OD NAJVAŽNIJIH VJERSKIH FENOMENA U EUROPI

Vodnjanske relikvije očima znanstvenika

U Sveučilišnoj galeriji Vasko Lipovac u Sveučilišnoj knjižnici u Splitu predstavljena je knjiga "Vodnjanske relikvije očima znanstvenika - antropološki pristup", urednika prof. Šimuna Anđelinovića, doc. Željane Bašić i doc. Ivane Kružić, uz prigodnu izložbu na kojoj su predstavljene najvažniji nalazi istraživanja svetačkih mumija iz Vodnjana.

Promociji su nazočili mons. **Marin Barišić**, nadbiskup splitsko-makarski, dogradonačelnica Splita **Jelena Hrgović**, **Petar Mišević**, predstavnik Hrvatske gospodarske komore, don **Mihael Prović**, studentski kapelan, **Corrado Ghirardo**, predsjednik Gradskog vijeća Vodnjana, don **Marijan Jelenić**, vodnjanski župnik, autori knjige, prorektori Sveučilišta, čelnici sastavnica i članovi Senata te brojni gosti suradnih ustanova.

Prigoda je ovo da se prisjetimo naših braće i setara koji su živjeli u nekom drugom vremenu, ali ih na neki način, zahvaljujući uloženoj trudu okupljenog tima znanstvenika, možemo sada ponovno susresti, kazao je nadbiskup Barišić u uvodnom pozdravu.

U ime gradonačelnika Vodnjana predsjednik Gradskog vijeća **Corrado Ghirardo** iskazao je zahvalu rektoru Anđelinoviću i njegovom timu, te župniku Vodnjana. Kao dio plana valorizacije kulturne baštine kao temelja sakralnog turizma u Vodnjaju, najavio je za 2018. izgradnju aneksa crkve gdje bi sve relikvije bile adekvatno izložene javnosti.

Prorektor prof. **Branko Ma-**

Skupina znanstvenika detaljno je analizirala relikvije u crkvi svetog Blaža u Vodnjaju, a rezultati su okupljeni u monografiji čiji su urednici prof. Šimun Anđelinović, doc. Željana Bašić i doc. Ivana Kružić, te na izložbi na kojoj je predstavljena i facijalna rekonstrukcija svete Nikoloze

Promocija knjige Vodnjanske relikvije očima znanstvenika

MARIO TODORIĆ/HANZA MEDIA

tulić kazao je pak kako se u knjizi, kao i u radovima predstavljenim na izložbi vidi da vjera i znanost, između kojih ponekad postoji jaz, mogu biti u suglasju.

Što god više promatramo i spoznajemo, znamo da ono što vjerojatno upućuje na samog tvorca, rekao je prorektor Matulić.

Prvi usvjetu

Monografiju su predstavili prof. **Dragan Primorac**, jedan od autora i prof. **Gloria Vickov**, dekanica Filozofskog fakulteta u Splitu.

Ova knjiga govori o etici, prošlosti, budućnosti, znanosti, a prije svega o istini. Istina treba biti jedini put u svemu onom što radimo jer nas jedino ona vodi u svijetlu budućnost, rekao je pro-

fesor Primorac zahvalivši se imenice svima koji su sudjelovali u izradi knjige i izložbe.

Ovo djelo predstavlja prvi prikaz sveobuhvatne, opsežne znanstvene interdisciplinarnе analize relikvija, odnosno koštanih ostataka, ne samo u Hrvatskoj, nego u svijetu. Riječ je o pionirskom istupu jer slična se istraživanja najčešće orijentiraju samo na ostatke jednog sveca ili pak nekoliko kostiju ili na mumificirane ostatke jedinog sveca. Ovdje je pak riječ o znanstvenoj analizi mnoštva relikvija koja je za cilj, među ostalim, imala i pridruživanje relikvija po osobnoj pripadnosti u odnosu na zatečeni popis s devetnaest imena svetaca, istaknula je prof. Vickov.

Ona smate a i kako se u ovoj monografiji, uslijed razvoja tehnologije i znanosti, jasno očituje težnja za multidisciplinarnim pristupom u rješavanju problema, što nužno dovodi do bliske suradnje stručnjaka raznih područja.

Dekanica Vickov je detaljno predstavila ovo kapitalno djelo koje sadrži osam poglavlja, pritom naglasivši kako je kompozicijski pregledna i skladna, a stilski i jezično, iako visoko stručna, pristupačna je i laičkoj publici.

Razotkrivajući ovozemaljske, anatomske istine, ova monografija udahnjuje Vodnjanskim relikvijama novi život, svjedočeći o njihovoj posvećenosti i nedokučivosti, ali i o sve-

Rekonstrukcija glave svete Nikoloze MARIO TODORIĆ/HANZA MEDIA

ljudskosti i običnosti svetaca što zasigurno služi kao poticaj i putokaz daljnjim znanstvenim istraživanjima - zaključila je dekanica Vickov.

Istraživanje je započelo interdisciplinarnim radom koji je zahtijevao različite metode i pristupe od renegeke tehnike, koju su radili profesori **Janković** i **Mihanović** do korištenja virtualne obdukcije, nove tehnike koja se sada koristi u forenzičkim istraživanjima u sudskim procesima.

Relikvije su bile u neadekvatnim uvjetima i jednostavno su vpile da budu znanstveno obrađene, kazao je rektor Anđelinović istaknuvši kako ga raduje vijest da će sada relikvije u Vodnjaju dobiti svoje mjesto te se nada da će Grad Split i Vodnjaju udružiti snage i također otvoriti virtualni muzej.

Lice svete

Knjiga "Vodnjanske relikvije očima znanstvenika - antropološki pristup" je znanstvena monografija, pisana na hrvatskom i engleskom jeziku, proizašla iz znanstvene obrade koštano materijala (relikvija) koje se čuvaju u crkvi sv. Blaža u Vodnjaju. U knjizi su prikazani životopisi svetaca, rezultati antropološke analize više od 700 kostiju, kao i postupci i rezultati individualizacije relikvija.

Osim antropološke analize koštanih ostataka provedene su i radiografske analize mumificiranih tijela svetaca, i to sv. Nikoloze Burse, sv. Ivana Olinija, sv. Leona Bemba i sv. Pavla, nadbiskupa carigradskog. Analiza MCST snimaka pokazala je kako su tijela sv. Nikoloze Burse i sv. Ivana Olinija očuvana, odnosno vidljivi su ostaci dehidriranih organa, krvnih žila i ligamenata. Autori knjige su prof. Šimun Anđelinović, doc. Željana Bašić, prof. Stipan Janković, don Marijan Jelenić, doc. Darko Kero, doc. Ivana Kružić, doc. Frane Mihanović, prof. Dragan Primorac, dr. sc. Snježana Štambuk i prof. Katarina Vilović. Autori slikovnog materijala su doc. Frane Mihanović, Zoran Ferencik i doc. Ivana Kružić.

Predstavljanje knjige popraćeno je prigodnom izložbom kojom se predstavljaju najvažniji nalazi, ali i prikazuje proces i rezultati facijalne rekonstrukcije sv. Nikoloze, a koju je rekonstruirala **Josipa Marić**, mag. konz.-rest., studentica Forenzike.

Izložba u galeriji Vasko Lipovac ostaje otvorena do 15. siječnja 2018., uz edukativne radionice za učenike osnovnih i srednjih škola, kao dar Sveučilišta u Splitu učenicima naše županije. UNIST.HR

NOVO VELIKO PRIZNANJE HRVATSKOM FILOZOFU S AMERIČKOM ADRESOM

Berislavu Marušiću Sandersova nagrada

Hrvatski filozof **Berislav Marušić** dobitnik je ovogodišnje ugledne američke nagrade "Sanders Prize in Philosophy of Mind" koju svake godine dodjeljuje zaklada Marc Sanders. Marušić je ovo priznanje dobio sa **Johnom Schwenklerom**, suautorom zajedničkog članka "Intending is Believing: A Defense of Strong Cognitivism". Ovo je drugu godinu zaredom da Marušić, inače profesor na sveučilištu Brandeis kod Bostona, osvaja značajne filozofske nagrade, jer je 2016. dobio Sandersovu nagradu Američkog filozofskog udruženja za svoju knjigu "Evidence & Agency". Marc Sanders Foundation je neprofitna zaklada iz New Jerseyja čiji je cilj, kako se čita iz njezinog programa, "stimuliranje obnavljanja poštovanja za tradicionalnu filozofiju", i to poticanjem istraživanja u svim granama filozofije.

Prof. Berislav Marušić je danas izvanredni profesor filozofije

Nakon prošlogodišnjeg priznanja za knjigu "Evidence & Agency", prof. Marušić je ove godine nagrađen za članak "Intending is Believing: A Defense of Strong Cognitivism" s kolegom **Johnom Schwenklerom**

je na Brandeisu, školovan na nekim od najuglednijih američkih i svjetskih sveučilišta. Diplomirao je na Harvardu 2001., a šest godina kasnije je stekao doktorat na Berkeleyu, odnosno University of California. Kako mu stoji na službenom profilu sveučilišta Brandeis, glavna područja njegovog zanimanja su epistemologija, etika i filozofija uma, i to - kako nam je rekao - u suvremenoj, uglavnom analitičkoj filozofiji.

Preciznije, kaže, zanimaju ga "razlozi, racionalnost, emocije, vrijeme i međuljudski odnosi". U posljednje vrijeme zaočuplja ga zanimljiva dimenzija emocionalnog života:

Moj glavni novi projekt bavi se vremenskom strukturom emocija. Zanimam me kako shvatiti, na primjer, posustajanje tuge nakon smrti voljene osobe. Kad doživimo tugu, ona izgle-

da neograničena jer je odgovor na nepovratan gubitak, primjerice smrt voljene osobe. No tuga ima funkciju u našem životu koja ju čini razmjerno kratkom inače bi nas previše omela u životu. Tvrdim da ta funkcija ne može biti shvaćena u samom iskustvu tuge, jer je tuga odgovor na zbivanje u svijetu ili oko nas, a ne na našu vlastitu osobinu, npr. funkciju, iznosi nam svoju tezu.

Nagrada koju je dobio s kolegom Schwenklerom, inače profesorom na Florida State University, priznanje je za najbolji članak određene godine u kategoriji filozofije uma, premda se zna dogoditi i da ne bude dodijeljena, kao lani. Nagrada ima i novčanu vrijednost, laureat osvaja deset tisuća dolara, a uz to donosi i objavu članka u časopisu "Analytic Philosophy". Prof. Marušić objašnjava da

Prof. Berislav Marušić

MICHAEL LOVETT

Marc Sanders Foundation slične nagrade dodjeljuje i u drugim poljima filozofije, uključujući metafiziku, epistemologiju,

i metaetiku. Onako "usput", kaže nam da je malo nedostajalo da ove godine dobije dvije Sandersove nagrade, jer je u kategoriji metaetike njegov članak "Accommodation to Injustice" odlukom žirija - čak i u filozofiji može se baratati takvim "sportskim" terminima - drugoplasirani.

Kako nam prof. Marušić objašnjava, njegov nagrađeni rad "Intending is Believing: A Defense of Strong Cognitivism" bavi se pitanjem odnosa razmišljanja koje vodi radnji i razmišljanja koje vodi zaključku.

Razmišljanje koje vodi radnji je teleološko: radnju shvaćamo kao sredstvo nekoj svrsi. Nešto radimo, jer shvaćamo da to pridonosi ostvarenju nekog cilja. Za razliku od toga, razmišljanje koje vodi zaključku nije teleološko jer zaključak nije sredstvo svrsi. Kad nešto zaključimo, ne shvaćamo zaključak kao sredstvo; ne zaključujemo nešto jer zaključivanje pridonosi ostvarenju cilja nego jednostavno zato jer smatramo zaključak ispravnim, kaže, do-

dajući da članak koji je napisao sa Schwenklerom objašnjava "da oba načina razmišljanja vode zaključku, ali da se racionalna osnova zaključka razlikuje, ovisno o tome je li zaključak taj koji vodi radnji ili je zaključak koji shvaća činjenicu".

Uz spomenuta priznanja, Marušić ima i druga, uključujući stipendije na značajnim svjetskim sveučilištima poput onoga u Leipzigu, Brandeis ili Berkeleyu. Na Berkeleyu je 2006. dobio Finkovu nagradu za filozofiju, te kao "Outstanding Graduate Student Instructor". Još prije, na završetku studija na Harvardu 2001. dobio je Bechtelovu nagradu za filozofiju.

Priznanja me svakako veše, nije nikad lako znati je li vlastiti rad dobar. Ovakvo priznanje ulijeva samopouzdanje i daje motivaciju za daljnji rad. Također je bitno za sam rad koji tako bude priznat: danas se toliko puno publicira i toliko malo čita da ovakva nagrada može znatno pridonijeti primjećivanju rada, kaže prof. Marušić.

IVICA PROFACA

OTVOREN JEDAN OD NAJMODERNIJIH STUDENTSKIH DOMOVA U HRVATSKOJ

Varaždin dobio novih 600 kreveta za studente

Predsjednik Vlade Andrej Plenković je 2. prosinca otvorio novi studentski dom u Varaždinu, u nazočnosti ministrice znanosti i obrazovanja prof. Blaženke Divjak, rektora Sveučilišta u Zagrebu prof. Damir Borasa, ravnatelja Studentskog centra Varaždin Nenada Miljaša, potpredsjednika Vlade Predraga Štromara, varaždinskog župana Radimira Čačića, varaždinskog biskupa Josipa Mrzljaka i drugih uzvanika.

Dovršetak ovog projekta Varaždin i cijela sjeverozapadna Hrvatska dobili su jedan od najmodernijih domova u ovom dijelu Europe s novih 600 kreveta, ali i brojnim dodatnim sadržajima. Ukupna investicija vrijedna je 141,5 milijuna kuna, što je omogućeno nepovratnim sredstvima fondova Europske unije.

Sam dom nalazi se iza postojećeg Studentskog doma u Ulici Julija Merlića i prostire se na ukupno 18 tisuća kvadratnih metara, a uz novih 600 kreveta, ukupna brojka smještajnih kapaciteta sada iznosi 850 kreveta. Novi dom ima pet katova s 243 sobe, podzemnu garažu sa 118 parkirnih mjesta i dva punjača električnih automobila, spremište za čak 340 bicikala, ambulantu, studentski klub i samoposluznu praonicu rublja. U dvorišnom prostoru nalazi se solarni park sa solarnim drvom i dvije klupe, sportsko

Novi studentski dom vrijedan 141,5 milijuna kuna, nepovratnih sredstava fondova Europske unije, donosi novih 600 kreveta u 243 sobe, brojne prateće sadržaje, te infrastrukturu posvećenu zaštiti okoliša

Otvoravanje novog studentskog doma u Varaždinu

igralište i dva zabavna fitness parka sa spravama za vježbanje. Otvorenjem doma zaposleno je i 11 novih djelatnika.

Sveučilište u Zagrebu kontinuirano ulaže napore u stvaranje preduvjeta za što kvalitetnije studiranje svojih studenata, što je, uz stalno podizanje kvalitete studijskih programa, naš strateški cilj i prioritet. Stoga sam ponosan da danas možemo otvoriti vrata ovog novog i modernog studentskog doma te ujedno zahvaljujem svima koji su svojim trudom i zalaganjem pomogli u realizaciji

ovog značajnog projekta, izjavio je rektor Damir Boras, te dodao kako vjeruje da će dobiti uvjeti u domu, temeljeni na primjeni najviših tehnologija, zaštiti okoliša i održivom energetsom konceptu, pridonijeti osobnom razvoju i kvalitetnom studiranju studenata.

Cijeli studentski dom dizajniran je na način da teži održivom razvoju i očuvanju okoliša te s ciljem da ne ispušta štetne plinove u atmosferu. U izgradnji su korišteni ekološki građevni materijali, na krovovima se nalaze solarne elektrane, za zalijevanje travnjaka

i sanitarnu vodu koristi se kišnica, za grijanje i hlađenje koriste se sustavi dizalica topline voda-voda, studenti će sortirati otpad i odlagati ga u podzemne spremnike, a proizvodnja i potrošnja energije te potrošnja vode prati se preko CNUS-a. Sve to, uz energetske certifikat A+, samo su neke od karakteristika koje ovaj kompleks čine jednim od prvih takve vrste u ovom dijelu Europe.

Otvorenjem doma, studentima u Varaždinu omogućen je kvalitetan studentski standard, što bitno pridonosi razvoju visokog školstva u gradu. Uz podršku Sveučilišta u Zagrebu, donacija zemljišta od Grada Varaždina, uspješna i kontinuirana suradnja s Ministarstvom znanosti i obrazovanja i Ministarstvom regionalnog razvoja i fondova EU-a koji su zajedno sa Zajednicom studentskih centara RH omogućili da studentski domovi imaju priliku financiranja iz EU fondova, te profesionalna suradnja sa Središnjom agencijom za financiranje i ugovaranje programa i projekata EU (SAFU), omogućili su uspješnu realizaciju izgradnje novog, modernog studentskog doma.

UNIZG.HR

ZAGREB: NOVA TRIBINA IZ CIKLUSA 'INOVACIJE I TRANSFER TEHNOLOGIJE – POTICAJ GOSPODARSKOGA RAZVOJA HRVATSKE'

Altpro i Sveučilište na svim kontinentima

Uspješno povezivanje znanosti i visokoga obrazovanja s malim i srednjim poduzetnicima nužan je preduvjet ne samo gospodarskoga rasta, nego i razvoja lokalne i šire društvene zajednice. To potvrđuju i iskustva razvijenih zemalja u Europi i svijetu prema kojima su usmjeravanje na inovativnost, istraživanje i razvoj osnovni preduvjeti za uspješan razvoj poslovnoga sektora i gospodarstva u cjelini. Imajući u vidu navedeno, na Sveučilištu u Zagrebu održano je predavanje o suradnji Fakulteta prometnih znanosti i tvrtke Altpro.

Suradnja sveučilišta i gospodarstva – primjer dobre prakse: tvrtka ALTPRO 18. je skup koji se organizira u sklopu tribine Inovacije i transfer tehnologije – poticaj gospodarskoga razvoja Hrvatske. Tribinu su zajednički organizirali Sveučilište u Zagrebu u suradnji s Hrvatskom akademijom znanosti i umjetnosti te partnerom Udrugom inovatora Hrvatske. Suorganizator ove tribine je Vijeće za tehnološki razvoj HAZU.

Ovim tribinama želimo promovirati primjere dobre prakse i pokazati tvrtke koje su se, unatoč gospodarskoj krizi, posljednjih nekoliko godina razvijale zahvaljujući svojim inovacijama, ali i pomoći i suradnji s fakultetima našega Sveučilišta – rekao je prorektor

DAMIR HUMSKI

za inovacije, transfer tehnologije i komunikacije Sveučilišta u Zagrebu Miljenko Šimpraga.

Jedna od takvih tvrtki je i Altpro d.o.o., dobitnik ovogodišnje Zlatne kune u kategoriji inovacija, koji već više od 20 godina razvija svoje proizvode na temeljima vlastitoga znanja i dugogodišnje suradnje sa stručnjacima Sveučilišta u Zagrebu u području signalno-sigurnosnih uređaja, opreme za željeznička vozila i infrastrukturu. Pokazatelj uspjeha takve suradnje je prisutnost njihovih proizvoda u više od 47 država na šest kontinenta.

Sveučilište nam daje kadar i znanje, rekao je osnivač i direktor tvrtke Altpro Zvonimir

Viduka, što je potvrdio prorektor Šimpraga: Sveučilište potiče poduzetništvo kod studenata, a jedan od načina jest i ovakva tribina. Prorektor smatra kako je izuzetno bitno da studenti još tijekom studiranja dođu u kontakt s budućim poslodavcima:

Studenti još za vrijeme studija moraju promišljati na koji će način sami sebi otvoriti radna mjesta, zato je dobro da tijekom studija dolaze u kontakt s gospodarstvom.

Profesor Tomislav Josip Mlinarić s Fakulteta prometnih znanosti smatra da je suradnja gospodarstva i Sveučilišta iz godine u godinu sve bolja. Kao jednu od najbitnijih aktiv-

nosti Mlinarić je izdvojio osnivanje Gospodarskoga savjeta fakulteta unutar kojega je Fakultet ostvario suradnju s 21 respektabilnom tvrtkom iz sektora prometa. Mlinarić smatra da je bitno osvjestiti činjenicu da uloga fakulteta nije samo u obrazovnome segmentu, već on mora biti na usluzi i surađivati s gospodarstvom, razvijati proizvode i inovativne tehnologije jer se ta nova znanja i iskustva potom vraćaju u nastavni plan i program. Ta se znanja pružaju novim generacijama studenata; budućim stručnjacima, poduzetnicima, inovatorima.

Viduka je u svome je izlaganju Inovacijama do globalnog tržišta (kako nastaju nove tvrtke znanja) podijelio iskustvo i principe na kojima se bazira međunarodni poslovni uspjeh tvrtke Altpro, a kao temelj uspjeha izdvojio je znanje bazirano na konstantnom predanom radu i ulaganju u istraživanje i razvoj. Smatra da se u Hrvatskoj ne pridaje dovoljno pozornosti inovativnim izvoznim proizvodnim tvrtkama i da Hrvatska ne može biti samo trgovačka i uslužna zemlja. Pritom je napomenuo da kriza nije izgovor za nerad te da svaka tvrtka nailazi na probleme i prepreke koji se mogu riješiti pomoću najvećega resursa svake tvrtke – zaposlenicima.

TATJANA KLARIĆ
SNIIMIO: DAMIR HUMSKI

SVEUČILIŠTE U SPLITU EKONOMSKI FAKULTET

RASPISUJE

NATJEČAJ

za izbor

1. jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora za područje društvenih znanosti, polje ekonomija, grana Računovodstvo, i odgovarajuće radno mjesto na Katedri za računovodstvo i reviziju
2. dva nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje izvanrednog profesora za područje društvenih znanosti, polje ekonomija, grana Organizacija i menadžment, i odgovarajuća radna mjesta na Katedri za menadžment
3. jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje docenta za područje društvenih znanosti, polje ekonomija, grana Organizacija i menadžment, i odgovarajuće radno mjesto na Katedri za menadžment
4. jednog suradnika u suradničko zvanje poslijedoktoranda za područje društvenih znanosti, polje ekonomija, grana Kvantitativna ekonomija, i odgovarajuće radno mjesto na Katedri za kvantitativne metode
5. jednog suradnika u suradničko zvanje poslijedoktoranda za područje društvenih znanosti, polje ekonomija, grana Računovodstvo, i odgovarajuće radno mjesto na Katedri za računovodstvo i reviziju

Pristupnici moraju ispunjavati uvjete propisane Zakonom o radu („Narodne novine 93/14), Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju („Narodne novine”, broj 123/03 do 60/15) i uvjete Rektorskog zbora.

Pristupnici pod točkama 1., 2., i 3. trebaju uz prijavu na natječaj priložiti:

- životopis
- dokaz o stručnoj spremi (stručnom nazivu, dokaz o završenom fakultetu, akademskom stupnju, i druge dokumente iz kojih se može utvrditi da pristupnik ispunjava uvjete za izbor u odgovarajuće zvanje)
- odluku o izboru u znanstveno zvanje
- potvrdu o stručnoj i nastavnoj aktivnosti
- potvrdu o aktivnom sudjelovanju u realizaciji znanstvenih projekata
- znanstvene i stručne radove, te njihov popis i to podijeljen u dvije skupine: radovi objavljeni do posljednjeg izbora ili reizbora, razvrstani po kategorijama i radovi objavljeni nakon toga razvrstani po kategorijama
- dokaz o pozitivno ocijenjenim rezultatima institucijskog istraživanja kvalitete nastavnog rada pristupnika ili dokaz o pozitivno ocijenjenim rezultatima studentske ankete.

Pristupnici pod točkom 4. i 5. trebaju uz prijavu na natječaj priložiti:

- životopis
- dokaz o stečenom akademskom stupnju doktora znanosti
- prosjek ocjena tijekom poslijediplomskog sveučilišnog studija
- popis znanstvenih i stručnih radova te druge dokaze iz kojih je razvidno da pristupnici ispunjavaju uvjete za izbor

Svu dokumentaciju osim u papirnom obliku za izbor potrebno je dostaviti i na CD-u, s tim da se radovi za izbor dostavljaju na posebnom CD-u.

Prijaviti se mogu pristupnici oba spola. Rok za podnošenje prijave je trideset dana od dana objavljivanja u „Narodnim novinama”. Prijave se predaju na adresi: Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet, 21000 Split, Cvite Fiskovića 5.

Nepravovremene i nepotpune prijave neće se uzeti u razmatranje.

Strani državljani trebaju dostaviti dokaz o znanju hrvatskog jezika.

Prijavljeni pristupnici bit će obaviješteni o rezultatima natječaja u zakonskom roku na web stranici Fakulteta.

SVEUČILIŠTE U SPLITU SVEUČILIŠNI ODJEL ZA STUDIJE MORA

RASPISUJE

NATJEČAJ

1. za izbor jednog izvršitelja na radno mjesto I. vrste u znanstveno-nastavnom zvanju redovitog profesora-prvi izbor, iz znanstvenog područja biotehničkih znanosti, polje poljoprivreda (agronomija), grana ribarstvo na neodređeno vrijeme, u punom radnom vremenu
2. za izbor jednog izvršitelja na radno mjesto I. vrste u znanstveno-nastavnom zvanju izvanrednog profesora iz znanstvenog područja biotehničkih znanosti, polje prehrambena tehnologija, grana sigurnost i kvaliteta hrane na neodređeno vrijeme, u punom radnom vremenu.

Pristupnici moraju ispunjavati uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (N.N. 123/03., 198/03., 105/04., 174/04., 46/07., 63/11, 94/13, 139/13, 101/14 i 60/15.) te uvjete sukladno Odluci Rektorskog zbora o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u znanstveno-nastavna zvanja (N.N. 106/06, 122/17).

Pristupnici uz prijavu na natječaj trebaju priložiti:

- životopis
- dokaz o državljanstvu
- presliku diplome o stečenom akademskom stupnju
- popis objavljenih znanstvenih i stručnih radova
- prikaz znanstvene, nastavne i stručne djelatnosti
- rješenje o priznavanju inozemne visokoškolske kvalifikacije za one pristupnike koji su kvalifikaciju stekli u inozemstvu
- dokaz o znanju hrvatskog jezika (napredna razina) za strane državljane.

Na natječaj se, pod jednakim uvjetima, mogu prijaviti osobe oba spola.

Nepotpune i nepravodobne prijave neće se razmatrati.

Rok za podnošenje prijave na natječaj je 30 dana od dana objave natječaja u Narodnim novinama.

Prijave s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se na adresu: Sveučilište u Splitu, Sveučilišni odjel za studije mora, Rudera Boškovića 37, P.P. 190, 21000 SPLIT

SIMPOZIJ 'REFORMACIJE I REVOLUCIJE' OBILJEŽEN GOSTOVANJEM JÜRGENA MOLTMANNA

Društvene promjene mogu doći iz spoja marksizma i teologije

Jürgen Moltmann je potvrdio svoju reputaciju začetnika teoloških pravaca poput teologije nade i teologije križa, te direktnim inspiratorom teologije oslobođenja obilježenog jedinstvenom fuzijom dvaju naizgled disjunktivnih i kategorički animozitetnih promišljajnih polova – marksističkog i kršćanskog

Piše **LUKA JANEŠ**

U Zagrebu je od 14. do 16. prosinca u organizaciji Hrvatskog filozofskog društva, Centra za integrativnu bioetiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Odsjeka za filozofiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Sveučilišnog centra za protestantsku teologiju "Matija Vlačić Ilirik" Sveučilišta u Zagrebu održan simpozij pod naslovom "Reformacije i revolucije". Na ovom interdisciplinarnom simpoziju, organiziranom povodom 500. obljetnice protestantske reformacije i 100. obljetnice Oktobarske revolucije, izlaganja je održalo pedesetak znanstvenika iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Njemačke, Slovenije i Srbije, a tematska područja izlaganja kretala su se u rasponu od filozofije, teologije, sociologije, politologije i prava do povijesnih znanosti, etnologije, povijesti umjetnosti i komparativne književnosti. I važnost teme simpozija "Reformacije i revolucije" i uspjeh simpozija potencirani su gostovanjem **Jürgena Moltmanna**, profesora emeritusa sistematske teologije sa Sveučilišta u Tübingenu, najvećeg živućeg te, uz **Bultmanna**, **Tillicha**, **Bartha** i **Bonhoeffera**, jamačno i

najrelevantnijeg protestantskog teologa dvadesetog stoljeća. Naime, Moltmann je hrvatsku publiku "počastio" sudjelovanjem u dva javna događanja u sklopu simpozija "Reformacije i revolucije". Prvi se zbio uoči simpozija, 13. prosinca, na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, u formi javnog razgovora naslovljenog "Revolucija, vjera i budućnost", koji je odlično vodio riječki protestantski teolog i filozof **Zoran Grozdanov**, a drugi se zbio idućeg dana, u vidu plenarnog simpozij-skog predavanja pod naslovom "Ernst Bloch, mesijanizam i socijalizam".

Istina i kazna

Moltmann – koji je objavio četrdesetak djela i o čijem je mišljenju napisano oko 450 doktorskih disertacija – imao je golem utjecaj na suvremenu teologiju i društvena kretanja, i to u razdoblju dužem od pedeset godina. Naime, Moltmanna, koji je zašao u 92. godinu života, s pravom se smatra začetnikom teoloških pravaca kao što su *teologija nade* i *teologija križa* te direktnim inspiratorom *teologije oslobođenja*, možda i najprogressivnijeg teološkog pokreta u povijesti, obilježenog jedinstvenom interdisciplinarnom i pluriperspektivnom fuzijom dvaju naizgled disjunktivnih i

kategorički animozitetnih promišljajnih polova – marksističkog i kršćanskog.

Unatoč dobi, Moltmann odiše mladenačkim duhom i spremnošću na dijalog i šalu, u što nas je posebice uvjerio u razgovoru sa **Zoranom Grozdanovom**, a kroz kojeg nam je pružen uvid u pregršt detalja iz Moltmannova osobnog života. Primjerice, bio je unovačen u Hitlerovu vojsku u vrijeme Drugog svjetskog rata, a potom je završio u savezničkom boravku u logoru za do temeljni biljeg Moltmannovim promišljajima i životu, uključujući kršćansko obraćenje, što je i sam naveo u razgovoru s publikom. Moltmann se nije libio odgovoriti ni na pitanja o aktualnoj političkoj situaciji u Hrvatskoj. O recentnim haaškim presudama rekao je: "Haaški sud osvjetlio je što se dogodilo, a to je važnije od kazne počiniteljima. To je iskustvo i biskupa **Desmonda Tutua**, koji je u Južnoj Africi potaknuo komisije za istinu: žrtve, više od kazne počiniteljima, žele da se dozna istina", a na pitanje otkuda dolazi stav javnosti spram teologije kao konzervativne discipline odgovorio je odlučno: "Sigurno ne iz Tübingena!"

Posveta Blochu

Kao temeljni problem današnjice Moltmann je naveo opću anksioznost, a na pitanje što nam je činiti kako bi se situacija promijenila sugerirao je da bi kao prvo trebalo odbaciti iPad-e i slične sprave koje nas otuđuju jedne od drugih i ometaju nas u istinskoj komunikaciji i suradnji. Razgovor, u kojemu nije manjkalo ni produbljenih teoloških i filozofskih tvrdnji, protekao je i završio u optimističnom tonu,

uz oduševljenje mnogobrojnih prisutnih.

Moltmannovo predavanje "Ernst Bloch, mesijanizam i socijalizam" bilo je posvećeno velikom njemačkom filozofu **Ernstu Blochu**, s kojim je Moltmann prijateljevao, odnosno njegovoj filozofiji nade u kojoj Moltmann nalazi vrhunce ne samo suvremene filozofije nego i teologije. Upravo na blohovskom pojmu nade Moltmann gradi vlastitu teološku teoriju, odnosno "teologiju nade". Tijekom predavanja Moltmann je iznio čitav niz biografskih detalja iz Blochova života te odabrane relevantne misli iz njegove filozofije, uz naglasak na Blochovom misaonom klatnu između židovsko-kršćanskog nasljeđa i marksističke filozofije te snazi fenomena nade koji transcendiraju postojeću zatupljenost aktualnog čovjeka koji prebiva u čorsokaku nemilosrdnosti i sebičnosti. Moltmann je naglasio da je Blochov marksizam u svim dionicama "mesijanizmom bremenit socijalizam s dalekosežnim očekivanjima" te da Bloch nije bio "samo marksist" nego je ugradio marksizam u vlastiti sistem. Podcrtao je i činjenicu da Bloch uvijek govori o čovjeku i prirodi kao "dvama subjektima nedovršenih područja svijeta, ljudske povijesti i kozmičke prirode", a njihovo posredovanje za Blocha je najvažniji problem povijesti.

Zaključno, Moltmann nam je prilikom gostovanja zorno pokazao što znači duh ispunjen nadom i spremnošću na kritički dijalog te je dokazao da (marksistička) filozofija i (revolucionarna) teologija posjeduju pregršt dodirnih točaka koje i u mišljenju i djelovanju mogu dovesti do značajnih društvenih promjena, čemu je u značajnoj mjeri bio posvećen i simpozij "Reformacije i revolucije".

Popis predavača i teme simpozija

Donosimo popis ostalih predavača i njihove teme na simpoziju "Reformacije i revolucije".

Zoran Grozdanov (Zagreb/Rijeka): Ora et protestare: o nekim aspektima Moltmannove teologije revolucije

Darko Pirija (Maruševec): Sloboda, pravda i mir: budućnost reformacijske baštine u dijalogu sa suvremenom apokaliptičkom teologijom

Entoni Šeperić (Zagreb): Euharistijski socijalizam i budućnost lijevog političkog subjekta

Hrvoje Jurić (Zagreb): Revolucija kršćanstva

Raul Raunić (Zagreb): Kršćanska eshatologija i teorija revolucije: teološki izvori političkog radikalizma u ranom novovjekovlju

Eva Dolar Bahovec (Ljubljana): Kopernik, Darwin, Freud – znanstvene revolucije koje su potresle svijet?

Renata Jambrešić Kirin

(Zagreb): Revolucija u strahu od žena

Marija Ott Franolić (Zagreb): Feminizam, majčinstvo i utopija

Moja Rapo-Waite (Karlovac): Žene, utopija, (r)evolucija

Aneli Dragojević Mijatović (Rijeka): Oktobarska revolucija i ruska avangarda: konstruktivizam kao klasna borba

Ivan Jarnjak (Zagreb): Umjetnost revolucije kao revolucija umjetnosti: ruska avangarda još jednom – umjetnik kao proizvođač

Vesna Maričić (Beograd): Uticaj Oktobarske revolucije na razvoj ruske avangarde

Vlatko Ilić (Beograd): Umjetnost i revolucija: nasleđe 20. veka i savremena razumevanja

Maroje Višić (Dubrovnik): Mišljenje revolucije H. Marcusea

Anita Lunić (Split): Revolucija u horizontu filozofije prakse

Vesna Ivezić (Zagreb): Era

Aquarius – iskorak ka svjesnosti

Nikola Tadić (Sisak): Praxis filozofija kao mišljenje revolucije: pjesničko-filozofski tekstovi o našim filozofima

Goran Sunajko (Zagreb): Je li danas moguća nenasilna revolucija? Alternativa iz perspektive francuskog postmodernog marksizma

Lana Zdravković (Ljubljana): Politizacija života: o mogućnosti revolucije danas

Predrag Krstić (Beograd): Protest kao klica revolucije: konzervativna osuda

Vanja Borš (Zagreb): Idola revolucionis

Stipe Buzar (Zagreb): Utjecaj reformacije na teoriju pravednog rata

Mina Đikanović (Novi Sad): Reformacija i kapitalizam: tumačenja i mogućnosti

Orhan Jašić, Samir Beglerović (Sarajevo): Princip otuđenja: razmišljanja o naravi globalnog neoislamokapitalizma

Ksenija Magda (Zagreb):

"Zato poreze plaćajte!" Biblijska promišljanja o revolucijama na temelju Rimljanima 13,1-7

Lazar Atanasković (Novi Sad): Reformacija i tekst: biblijski i historijski kritičizam

Krešimir Šimić (Osijek): Interpretativna znanost o kulturi i postliberalna teologija

Ana Maskalan (Zagreb): Tko, što, kako? Ideja napretka i društvena promjena

Adriana Zaharijević (Beograd): Rađanje reforme i transformacija političkog

Luka Janeš (Zagreb): Revolucija i reformacija vs. evolucija i revalencija

Lawrence Waite (Karlovac): Inovativna reforma: trajna revolucija – demokratski imperativ

Zdravko Radman (Zagreb): Znanstvene revolucije: je li nesumjerljivost nepremostiva?

Biljana Radovanović (Niš): Priroda naučne promene i tradicija u nauci

Goran Rujević (Novi Sad):

Uzroci i posledice reformacije prirode

Nenad Vertovšek (Zadar), **Ivana Greguric** (Zagreb): Promišljanje znanstvenotehničke (r)evolucije čovjeka i svijeta

Matija Mato Škerbić (Varaždin): W. J. Morganov prijedlog reformacije konceptualiziranja sporta – široki internalizam i historicistički konvencionalizam

Samir Vrabec (Osijek): Jukstapozicija Luthera i Karlstadta kao ogledni primjer odnosa reformacije i revolucije

Ivo Džinić (Osijek): Reformacija vs. Revolucija. Erazmo Roterdamski i reformacija

Željko Pavić (Zagreb): Dva Lutherova katekizma

Enis Zebić (Zagreb): Kršćanski socijalizam Socijalne revije

Iva Šokičić (Zagreb): Revolucija protiv »novog svjetskog poretka« – utopijska ideja ili realna opcija?

Sead Alić (Koprivnica): Je li

moguća revolucija bez religijske reformacije?

Dafne Vidanec (Zaprešić): O značenju i tumačenju koncepta revolucije i reformacije u kontekstu propitivanja moralnih temelja kulture moderniteta u misli Charlesa Taylora

Stanko Vlaški (Novi Sad): Nema revolucije bez reformacije. Hegelovo poimanje odnosa države i religije

Nevena Jevtić (Novi Sad): Siromaštvo i princip protestantizma. Hegelovo razumevanje siromaštva

Slobodan Sadžakov (Sombor): Reformacija i moral

Josip Guć (Split): Treba li se kritika bojati svojih rezultata?

Damir Hršak (Zagreb): Holistički environmentalizam iz kršćanske perspektive

Suzana Marjančić (Zagreb): Protestantske crkve, zaštita/prava prirode i prava životinja vs. etička shizofrenija

Tijana Trako Poljak (Zagreb): Socijalna ekologija – revolucija ili mainstream?

UGLED STEČEN IZVRSNOSĆU OBRAZOVNOGA I ZNANSTVENOG RADA

Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu svoj je nacionalni i međunarodni ugled od samoga početka stjecao vrsnoćom obrazovnog, znanstvenog i stručnog djelovanja. Pridržavao se pri tom najbolje međunarodne prakse u uvođenju visokih obrazovnih standarda, poticanju znanstvenih istraživanja i objavljivanju njihovih rezultata, primjeni novih kliničkih spoznaja i metoda te razvoju javne zdravstvene službe. Znanstveno se djelovanje Medicinskoga fakulteta uvijek odvijalo u skladu s činjenicom po kojoj su medicinsko obrazovanje i znanstveno istraživanje čvrsto povezani i po kojoj je prijenos znanstvenih spoznaja u nastavu i kliničku praksu preduvjet uspješnog akademskog djelovanja.

Nastavak na 6. str.

100 godina zagrebačke Medicine

Autor fotografija Damir Humski

PORUKE I POUKE STOGODIŠNJEG KALENDARA

Stogodišnjica Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu priča je s porukom i poukom.

Uzorno organiziranim obilježavanjem ovog jubileja poslana je upečatljiva poruka o vitalnoj nacionalnoj važnosti akademske zajednice, poruka podjednako upućena kako samoj toj zajednici tako i svima koji sudjeluju u vođenju hrvatske Države. A dvije glavne pouke također se tiču i države i akademske zajednice. Prva je da ni nesloboda – današnji značaj: besparica – ne smije postati izlika za nerad i nepromišljenost. Druga je pouka da bez solidarnosti – Papa Frane rekao bi „milosrđa“, a naš Ustav kaže „socijalne države“ – moć znanosti, obrazovanja i državne prisile postaje ne samo bez-smislena nego i opasna.

Vitalna nacionalna važnost akademske zajednice u slučaju zagrebačke Medicine očituje se, prvo, u višestoljetnom otporu tuđinskih vladara da se dopusti osnivanje ustanove u kojoj bi nacionalna elita samostalno brinula o zdravlju vlastitog naroda. No brzina kojom je Zagrebačka medicina stala na vlastite noge čim joj je to dopušteno te svjetski rezultati koji su na obrazovnom, stručnom i znanstvenom polju postignuti u puno kraćem roku nego je to trebalo razvijenjima – onima koji su nas kočili – ukazuju kakav bi razvojni zamašnjak država mogla steći u akademskoj zajednici kada bi u nju uložila dovoljno obzira, mudrosti i novca. Dodat ću i medije koji bi razumijevanjem i praćenjem bitnih potreba akademske zajednice mogli nemalo pomoći i društvu i sebi, umjesto da teme nalaze kopajući po fakultetskim kontejnerima.

A pouka iz solidarnosti ne slijedi naprosto iz naravi medicine, nego iz opredjeljenja sadržanog u Hipokratovoj zakletvi. Za ključni doprinos zagrebačke Medicine još uvijek podnošljivom sustavu javnog zdravstva najzaslužniji je čuveni Andrija Štampar i njegova Škola. Ali prava, vrhunska metafora solidarnosti, milosrđa, pa i socijalne države, je Vukovarska ratna bolnica. Zato je onodobni prijedlog Medicinskog fakulteta da Nobelovu nagradu dobiju dr. Vesna Bosanac i dr. Juraj Njavro i supotpisalo stotinjak nobelovaca. Ako išta, ta bi epopeja trebala ostati nerazorivom branom ne samo posvemašnjoj komercijalizaciji medicine nego i čitave znanosti i visokog obrazovanja.

Duško Čizmić Marović

MEDICINSKI FAKULTET SVEUČILIŠTA U ZAGREBU 1917. – 2017.

Predsjednica RH Kolinda Grabar Kitarović uručuje Državnu nagradu prof. Marijani Klarici, dekanu Medicinskog fakulteta

Stoljeće nacionalno značajnih uspjeha

Odlukom Predsjednice Republike Hrvatske od 31. srpnja 2017. Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu u povodu stote obljetnice osnutka i djelovanja dodijeljena je Hrvatska državna nagrada za izniman doprinos u nastavnoj, znanstvenoistraživačkoj i društveno-humanitarnoj djelatnosti medicine, kontinuiranog razvoja i unapređenja zdravstva, kao najstarijem, najuglednijem i najvećem liječničkom visokom učilištu u Republici Hrvatskoj.

Nastavak na 2. str.

Damir Boras, rektor

Pjevački zbor "Lege artis"

Milan Bandić, gradonačelnik

Blaženka Divjak, ministrica

Zvonko Kusić, predsjednik HAZU

Povijest borbe za samostalnu zdravstvenu

Nastavak sa 1. stranice

MEĐU MALOBROJNIMA SMO KOJI VRHUNSKA ZNANJA PRONOSIMO OD ISTRAŽIVANJA PREKO KLINIKA I LABORATORIJA DO INDUSTRIJE

Piše:
prof. Marijan Klarica,
dekan

Z

apočet ću onim čime započinje i naša prigodna Monografija, dalekosežnom ocjenom autorice Stelle Fatović-Ferenčić: „Stvaralačka i kontinuirana uloga naroda u formiranju kulturnih vrijednosti u našoj je sredini izrazito zamjetna upravo na primjeru dugotrajne i neprekidno obeshrabrivane borbe za temeljne akademske institucije: Akademiju znanosti i umjetnosti, Sveučilište te, napose, za osnutak i ustroj Medicinskog fakulteta Zagrebačkog sveučilišta”.

500 godina pripreme

Dok se prvi europski medicinski fakultet osnovan u Bologni 1158., u Beču 1365., a u Budimu 1389., Zagreb će na tu privilegiju čekati više od 500 godina. Najveći dio tih dugih stoljeća Hrvatska će biti tek predzidom kršćanskoga, razvijenog svijeta koji je Hrvatskom i vladao, pa ne čudi da nam nije bila pružena mogućnost samostalnog oblikovanja zdravstvene politike prilagođene narodnim potrebama. Pa ni kada je Marija Terezija 1776. uvela novi, jedinstveni sustav školstva u Monarhiji, po kome je i Hrvatska dobila Kraljevsku akademiju znanosti s teologijom, filozofijom i pravom, zahtjev profesorskog kolegija Akademije da se uvede studij kirurgije i primateljstva odbijen je i 1790, i 1840, i 1843. A kada je 1844.

odobreno otvaranje Katedre za primaljstvo (uz uvjet da ju Hrvatska sama financira), Bachov je apsolutizam zakočio svaki razvoj. Zakonom iz 1874. Sveučilište u Zagrebu trebalo je dobiti četiri fakulteta - Pravni, Bogoslovni, Filozofski i Medicinski. Ali Medicinski fakultet neće biti otvoren ni o 40-oj obljetnici novoga Sveučilišta premda se Akademski senat kolovoza 1914. hrvatskom Banu još jednom obraća s takvom molbom. No ratni su užasi 1917. vapili za novim liječnicima, a i austrijsko-ugarska su ratna nesuglasja pomogla da pod nabujalim pritiscima akademskih uglednika, Liječničkog zbora i naprednih hrvatskih političara, i sam nasljednik Franje Josipa, car Karlo I., u zadnjoj godini Austro-Ugarske monarhije dade potporu projektu hrvatskog Medicinskog fakulteta.

Osnivačka efikasnost

Višestoljetna čežnja i višedecenijske pripreme – stručne, znanstvene, organizacijske, kadrovske i financijske – zaslužne su da je još za rata i u doba raspada stare države dovršen temelj a u samo nekoliko poratnih godina osigurano sve što je trebalo za uspješan, plodan početak i održiv razvoj novoga Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Datum u 1917., godini osnutka, redali su se ovako: 25. siječnja na sjednici Hrvatskog sabora narodni zastupnik Milan Rojc iznosi prijedlog za osnivanje medicinskog fakulteta; 13. studenog Hrvatski sabor donosi odluku o osnivanju Medicinskog fakulteta; 17. studenog javnim se oglasom pozivaju kandidati da prijave upis; 20. prosinca održana je prva sjednica nastavnika; 12. siječnja 1918. dr. Drago Perović drži u auli Sveučilišta prvo predavanje pod naslovom: “O smjeru nastavnog i znanstvenog rada u anatomiji”. 11. svibnja '18 za prvog je dekana izabran prof. dr. Miroslav Čačković.

Predsjednica RH i predsjednik Sabora RH s domaćinima i dobitnicima nagrada

*GODIŠNJE
PUBLICIRAMO
IZMEĐU
1100 I 1200
ZNANSTVENIH
RADOVA*

Razvoj je u prvih nekoliko godina tekao tako da su već 1919. su popunjene sve katedre I. i II. godišta; organizirano 5 zavoda; 1920 – 1922. osnovano 10 klinika i Patološko-anatomski institut; 1921. je objavljen prvi udžbenik Medicinskog fakulteta „Kemija za medicinare“ Frana Bubanovića. A na čast ondašnjim, i na poticaj današnjim i budućim studentima našeg Fakulteta treba istaći da je prvom udžbeniku prethodio priručnik - „Upute u kvalitativnu i kvantitativnu analizu mokraće“ - kojeg je već 1919. priredio i objavio student Janko Pajas; 1923., pet godina nakon osnivanja, 28. veljače

u auli Sveučilišta promovirani su prvi liječnici s diplomom zagrebačkog Medicinskog fakulteta, Zlatko Sremec i Milan Jovanović.

Iskustva pomaganja

Četiri desetljeća jedini hrvatski medicinski fakultet bio je u Zagrebu, da bi zbog povećanih potreba u Rijeci fakultet bio osnovan 1955. U Splitu i Osijeku 1979. su otvoreni područni studiji medicine koji su se osamostalili 1997. (Split) i 1998. godine (Osijek). U Zagrebu se 1959. osniva Visoka škola za fizičku kulturu koja 1973 prerasta u fakultet, danas Kineziološki. 1962. se izdvaja Visoka defektološka, od 73 Fakultet, danas Edukacijsko rehabilitacijski. Iste '62 izdvojio se i Stomatološki fakultet, a 1997. i Zdravstveno veleučilište.

Tom širenju medicinskog obrazovanja zagrebački je Fakultet dao ključni doprinos. Tome treba dodati i presudnu ulogu našeg fakulteta pri osnivanju medicinskih studija u Sarajevu (1944, odnosno 1946.), Skoplju 1947, Tuzli 1976, Banja Luci 1978 i Mostaru 1997. Rad na osnivanju tolikih institucija svjedoči o snazi i samoprijegoru djelatnika našega Fakulteta, ali je našim kadrovi-

ma donio i nemala organizacijska, stručna i rukovodna iskustva ugrađena u današnje naše napore internacionalizacije.

Organizacija izvrsnosti

Unutarnja izgradnja samog Fakulteta djelo je generacija. Današnji ustroj sadrži: dvije podružnice - Hrvatski institut za istraživanje mozga i Školu narodnog zdravlja A.Štampar - te ustrojbene jedinice: nastavne (34 katedre sa 6 vijeća predmeta, 46 klinika i 13 kliničkih zavoda, 4 kabineta, nastavne baze i 27 suradnih ustanova diljem Hrvatske) znanstvene (13 zavoda, 12 centri, laboratoriji i odsjeci), dva centra izvrsnosti, i stručne ustrojbene jedinice (tajništvo i knjižnica). Harmonizacija ovako kompleksne fakultetske strukture omogućila je da istraživanja na području biomedicinskih znanosti postanu temelj nastavnog i znanstvenog razvoja Fakulteta. Do danas, svrstali smo se među malobrojne koji potiču razvoj translacijskih znanosti te pomažu u prijenosu znanja i tehnologija od istraživačkih laboratorija i kliničkih istraživanja do industrije. Uz posvemašnju internacionalizaciju našeg rada i unutar-sveučilišnu suradnju u

K. Mazzaroli i D. Drechlerova

Milan Kujundžić, ministar

Gordan Jandroković, Sabor RH

Gudači Muzičke akademije

K. Grabar Kitarović, Predsjednica

politiku prema narodnim potrebama

području biomedicine, s našim jezikoslovcima surađujemo i na unaprjeđenju medicinskog nazivlja i razvoja hrvatskog kao jezika znanosti.

Rađanje nacionalne elite

Sa svojim podružnicama i centrima izvrsnosti godišnje publiciramo 1100 do 1200 znanstvenih radova u bazi SCOPUS, a prema Wos-u se više od 10 % radova objavi u časopisima s najvišim čimbenikom odjeka. S naše ustanove dolazi čak 22,3 % radova publiciranih na nekoj od znanstvenih institucija u RH što nas pozicionira na sam vrh znanstvenih institucija RH i čini sastavnicom najzaslužnijom za pozicioniranje zagrebačkog Sveučilišta među 3 % najboljih u svijetu. Na Fakultetu se danas organiziraju i provode ovi studiji: dva Integrirana (preddiplomski i diplomski) studija medicine (na hrvatskome i engleskome), Sveučilišni diplomski studij sestrinstva, tri doktorska studija (Biomedicina i zdravstvo, Biomedicine and Health Sciences, Neuroznanost). Na zagrebačkoj je Medicini do danas diplomirao 24.841 liječnik – skoro 250 godišnje! – obranjena su 3672 magisterija medicinskih

znanosti i promovirano 2566 doktora znanosti. Pred ovim brojkama valja zastati, sjetiti se društvenog značaja i ugleda liječnika da bi se shvatilo koliki je dio hrvatske elite poniknuo na našem fakultetu! A ključnim za našu današnju ustanovu smatram uvođenje novih specijalističkih studija uz svaku pojedinu specijalizaciju: jedini ćemo imati svih 49 specijalističkih studija u sklopu prihvaćenih i propisanih specijalizacija iz medicine, i to uskoro, jer smo već akreditirali njih 46.

U edukaciji nastavnika velik je napredak ostvaren uvođenjem longitudinalnog predmeta Temeljni liječničkog umijeća na kojem svake godine 40-ak nastavnika stječe komunikacijske i praktične vještine. Organiziramo 80 - 100 tečajeva cjeloživotnog obrazovanja godišnje...

Od samih početaka pa sve do danas, naši su nastavnici svojim udžbenicima i stručnih knjigama obogaćivali Fakultet u svim područjima medicinskih znanosti. Danas publiciramo 30-40 nastavnih tekstova godišnje - tri udžbenika ili priručnika mjesečno! – pa naša udžbenička literatura danas na svim katedrama sustav-

Osnivači Medicinskog fakulteta

Dvorska kancelarija u Beču je 12. travnja 1918. prihvatila prijedlog Zemaljske vlade iz studenog 2017. da za osnivače Medicinskog fakulteta imenuje dr Teodora Wickerhausera, dr. Miroslava Čačkovića i dr. Dragutina Mašeka. Proforski je zbor 11. svibnja 1918. za dekana izabrao Miroslava Čačkovića, za prodekana Dragutina Mašeka, a Teodor Wickehauser postaje prvim profesorom kirurgije.

Miroslav Čačković

Dragutin Mašek

Theodor Wickerhauser

no prati nastavni plan i program. Posljednjih je godina uspostavljena suradnja s jezikoslovcima s ciljem unaprjeđenja medicinskog nazivlja i uvođenja novih izraza u hrvatski jezik U obrazovnom je smislu naš fakultet nesumnjivo vodeća ustanova Sveučilišta u Zagrebu i u Hrvatskoj.

U Domovinskom ratu

Osnovan u I svjetskom ratu, Medicinski se fakultet pred najvećim iskušenjima našao u Domovinskom ratu u kojem je dosegao i najviše zasluge za hrvatski narod i državu. Vlada je na prve znake rata osnovala Glavni sanitetski stožer RH, u kojem je djelovao veliki broj naših članova, a najvažniju su ulogu odigrali profesori Andrija Hebrang i Ivica Kostović. To je bila prva državna obrambena organizacija, koja je uspostavila integralni civilno-vojni zdravstveni sustav povezan s cjelokupnom infrastruktorom našega Fakulteta. Osnovano je sedam operativnih odjela GSS-a: za mobilne kirurške ekipe, za ratne bolnice, za preventivu, za opskrbu lijekovima, za informiranje, za istraživanje i medije sa šest odsjeka, za duševno zdravlje, za međunarodnu suradnju, za posebne intervencije i za edukaciju i vježbe. Razmjeri humanitarne krize koja je obuhvaćala ranjenike, zbjegove prognanika i izbjeglica, blokade humanitarnih konvoja, evidenciju nestalih i zatočenih, razmjenu zatočenih, identifikaciju posmrtnih ostataka... bili su toliki da rezultate možemo smatrati takoreći čudnima: ukupna je smrtnost ranjenika bila 1,4 %, nije bilo nijedne epidemije ni trovanja hranom, manje od deset slučajeva tetanu-

sa, zaraznih je bolesti uz 600 000 prognanika i izbjeglica bilo manje nego u mirnodopskim uvjetima, spašeno je 7766 civila i branitelja iz 64 logora i zatvora, uspješan otpor haaškom zahtjevu da se identifikacija posmrtnih ostataka obavi na 'neutralnom terenu', Pritom naš fakultet i dan danas ima ključnu ulogu u identifikacijama (više od 80%) te u sudsko-medicinskim vještačenjima i potrazi za poginulim i nestalim braniteljima i civilima. Na kraju, ali ne i najmanje važno, fascinantno je broj publiciranih radova: 371 u domaćim, 308 u stranim časopisima, 6 projekata, 47 magisterija, 36 doktorata, 28 knjiga, od čega dvije - Priručnik iz ratne medicine i udžbenik Hitna ratna kirurgija - u prvoj godini rata... Bez samoprijedora profesora i djelatnika našega Fakulteta, pri čemu ne smijemo zaboraviti naše studente koji su imali i vlastiti podstožer, malo bi što od navedenog bilo moguće. Mnoge su ratne bolnice i pojedinci za zasluge u ratu i poslijeratnom razdoblju dobili nagradu "Medicina" za posebna dostignuća u etičnosti i humanosti. fakultet i Zaključno: zaslužna imena nisam navodio, toliko ih je da ni za što drugo prostora ne bi ostalo: razlog više da još jednom preporučim našu Monografiju. A zaključnu ocjenu naši prvih stotinu godina izreći ću na najšturiji mogući način: napravili smo mnogo, a najvažnijim od svih naših doprinosa je onaj obrani hrvatske slobode u Domovinskom ratu te činjenica da smo u samo stotinu, prečesto neprohodnih godina, odgojili 25.000 – dvadeset pet tisuća! – liječnika. U budućnost gledamo s ponosom i povjerenjem!

Profesori Andrija Hebrang i Ivica Kostović 2016. prilikom dodjele nagrade Bili smo prvi kad je trebalo Hebrangovoj knjizi "Hrvatski sanitet tijekom srpsko-crnogorske agresije na Republiku Hrvatsku 1990.-1995."

40 DEKANA MEDICINE

Miroslav Čačković
Vrhovinski 1917./19. i 1924./25.

Boris Zarnik
1919./20.

Fran Smetanka
1920./21., 1925./26., 1938./39.

Emil Prašek
1922./23.

Fran (Franjo) Bubanović
1921./22., 1930./31.

Sergej Nikolajevič Saltykov
1932./33.

Ernst Mayerhofer
1934./35.

Franjo Kogoj
1933./34., 1946./47., 1948./49.,
1951./52.

Laza Popović
1935./36.

Ante Šercer
1936./37.
i 1942./45.

Radoslav Lopašić
1947./48.

Stjepan Vidaković
1950./51.

Arpad Hahn
1960./63.

Fran Mihaljević
1957./58.

Josip Fališevac
1963./66.

Nijaz Hadžić
1985./89.

Mate Granić
1990./92.

Želimir Jakšić
1989./90.

Niko Zurak
1994./98.

Ivica Kostović
1992./93.

NSKOG FAKULTETA

Dragutin Mašek
vitez Bosnadolski 1923./24.

Julije Budisavljević
Prijedorski 1927./28.

Karlo Radoničić
1926./27., 1930./31., 1931./32.

Albert Botteri
1928./29.

Franjo Durst
1929./30.

Božidar Špišić 1937./38.,
1941./42., 1942./43.

Andrija Štampar
1940./41.
i 1952./57.

Ivan Hugo Botteri
1939./40.

Branimir Gušić
1945./47., 1958./59., 1959./60.

Ivo Čupar
1949./50.

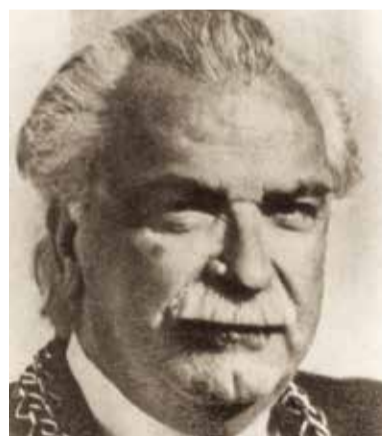
Anton Zimolo
1970./74.

Sergije Dogan
1966./70.

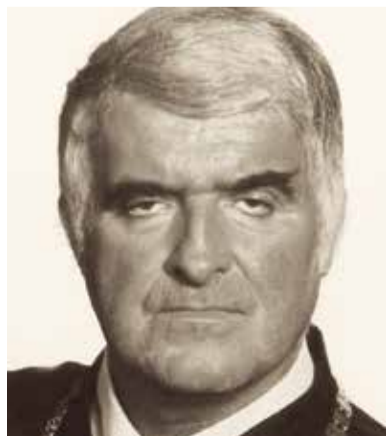
Zvonimir Krajina
1974./78.

Ljubomir Čečuk
1982./85.

Mladen Sekso
1978./81.

Zvonko Kusić
1998./2000.

Boris Labar
2000./04.

Nada Čikeš
2004./09.

Davor Miličić
2009./15.

Marijan Klarica
2015.-

Nagrade Medicina 1992. - 2017.

FAKULTETSKO VIJEĆE MEDICINSKOG FAKULTETA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU OD 1992. DODJELJUJE NAGRADU „MEDICINA“ U ZNAK PRIZNANJA I ZAHVALNOSTI ZA PROMICANJE NAČELA HUMANOSTI I ETIČNOSTI U ČUVANJU ZDRAVLJA I SPAŠAVANJU LJUDSKIH ŽIVOTA.

1992. Medicinski centar Vukovar
1993. Klinička bolnica Split
1994. Opća bolnica i Dom zdravlja u Vinkovcima
1995. Klinička bolnica u Osijeku
1996. Opća bolnica Dr. Josip Benčević, Slavonski Brod
1997. Opća bolnica u Dubrovniku
1998. Opća bolnica u Karlovcu
1999. Opća bolnica Dr. Ivo Pedišić, Sisak
2000. Opće bolnice u Gospiću, Šibeniku i Zadru
2001. Opća županijska bolnica Pakrac
2002. Zavod za sudsku medicinu i kriminalistiku Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

2003. Ghislaine Jacquier i pok. Fabienne Schmit
2004. prim. dr. Slobodan Dešković, prim. dr. mr. sc. Ivan Kujundžić, doc. Ante Čorušić, doc. Darko Chudy, dr. Mladen Predrijevac, mr. sc. dr. Mladen Lončar, dr. Juraj Njavro
2005. Hrvatski zavod za transfuzijsku medicinu
2006. Glavni stožer saniteta Republike Hrvatske
2007. Alain Finkielkraut
2008. prof. Anica Jušić, predsjednica Hrvatskog društva za hospicij / palijativnu skrb; Hrvatsko društvo za hospicij/ palijativnu skrb; Hrvatska udruga prijatelja hospicija
2009. prof. Branko Richter

2010. doc. Dragutin Buneta
2011. dr. Vesna Bosanac, ravnateljica Opće bolnice u Vukovaru
2012. Jerry Blaskovich, dr. med., Zaklada Ana Rukavina
2013. Hrvatska gorska služba spašavanja
2014. prim. dr. Dragutin Ivanović
2015. Udruga darivatelja krvi
2016. dr. Magdalena Nardelli-Kovačić, liječnica opće medicine, Mljet
2017. Zavod za transplantaciju i biomedicinu Ministarstva zdravstva; Transplantacijski centri Kliničkih bolnica Dubrava i Merkur, te Kliničkih bolničkih centara Osijek, Rijeka i Zagreb; Hrvatska udruga „Transplant“

Recept za uspješno akademsko djelovanje j

MEDICINSKO OBRAZOVANJE I ZNANSTVENO ISTRAŽIVANJE ČVRSTO SU POVEZANI

Nastavak sa 1. str.

S

uradnja s uglednim svjetskim znanstvenim i kliničkim središtima u obrazovanju mladih istraživača i u multicentričnim istraživanjima, redovita kongresna aktivnost te prepoznavanje važnosti vidljivosti i odjeka vlastitih znanstvenih rezultata u široj znanstvenoj zajednici bili su svih ovih stotinu godina ključnom zadaćom fakulteta.

U razvoju temeljnih medicinskih znanosti mogu se prepoznati barem tri faze. Prva faza obuhvaća razdoblje od osnivanja Fakulteta do kraja Drugoga svjetskog rata. Obilježavaju je organizacijsko i personalno ustrojavanje Fakulteta, kao i ustrojavanje znanstvene infrastrukture te dolazak i djelovanje već afirmiranih međunarodnih znanstvenika (Perović, Zarnik, Smetanka, Bubanović, Saltykow i dr.) pod čijim su se vodstvom znanstveno obrazovali studenti i mladi znanstveni početnici.

Druga faza okvirno obuhvaća razdoblje od 1950-ih do 1980-ih godina, kad Fakultet učvršćuje svoj položaj vodeće medicinske ustanove u zemlji i afirmira se na međunarodnoj razini (Škreb, Allegretti, Krmpotić, Proštenik i dr.). Razdoblje koje obuhvaća posljednjih četrdesetak godina djelovanja fakulteta obilježavaju povećani intenzitet temeljnih istraživanja, pojava i razvitak novih područja istraživanja, primjena širokog spektra novih istraživačkih metoda te povezivanje temeljnih i kliničkih istraživanja. Iskristaliziralo se nekoliko istra-

živačkih skupina s naglašenim interdisciplinarnim pristupom, organiziranom međunarodnom suradnjom te sa znatnom znanstvenom produktivnošću i publikacijama iznadprosječnog učinka. Pri Fakultetu djeluju dva znanstvena centra izvrsnosti: za temeljnu, kliničku i translacijsku neuroznanost te za reproduktivnu i regenerativnu medicinu (CERRM) s dvije istraživačke jedinice (biomedicinsko istraživanje reprodukcije i regenerativna medicina).

Prijenos svjetskih postignuća

Medicinski fakultet i njegove klinike dali su golem doprinos razvoju hrvatske kliničke medicine. Medicinski standard u tim klinikama postupno se razvijao do razine potrebne za uvođenje i provođenje vrhunskih dijagnostičkih i terapijskih postupaka. U našu sredinu prenesena su sva važnija svjetska klinička postignuća. Nastojanje Fakulteta na objedinjenoj izvrsnosti nastave, znanosti i struke omogućili su probir vrsnih stručnjaka koji su mogli odgovoriti kliničkim izazovima svoga vremena. Mnogi centri iz Hrvatske slali su svoje liječnike u klinike Fakulteta kako bi naučili i dalje prenosili kliničke vještine i znanja.

U prvoj fazi razvoja kliničkih katedri nastavnici su bili stručnjaci širokoga obrazovanja, besprijekorne profesionalne vrsnoće i velikoga javnog ugleda (Wickerhauser, Radoničić, Durst, Mayerhofer i dr.). Većina njih bili su učenici njemačke i austrougarske medicinske škole. Njihovo je znanstveno i profesionalno djelovanje često bilo prepoznato u širim europskim, a onda i u svjetskim razmjerima. Njihovi razgranati međunarodni kontakti osiguravali su razmjenu iskustava i usporedni hod naše kliničke medicine s najboljom tadašnjom europskom praksom.

gornji red: Hrvoje Mlinarić, Jure Buljević, Antonela Samardžić, Dominik Oroz, Roko Žaja, Vjekoslav Stambuk, Juraj Jug, Fabijan Jelovčić, Kristijan Lujčić, Fran Ivan Madunić, Oskar Stopar, Vid Sikirić, Matko Leović, David Horvatić, Hrvoje Saić, Toni Frgačić **drugi red:** Ivana Kale, Lea Cecelja, Mirta Šašić, Lucija Marinović, Diana Stipić, Morana Belović, Mirela Namjesnik, Marta Čuljak, Petra Bistović, Ivona Šarić, Ivona Šandrk, Lucija Bajkovec, Kristina Vučemilo, Anica Sabljčić, Dora Bonacin, Ana Birt **treći red:** Monika Pranjčić, Taša Radić, Tara Vuletić, Ana Ninčević, Sunčica Belošević, Katarina Dragun, Jelena Gnjidić, Karla Lisica, Lucija Milošević, Valentina Juraga, Lucija Kutija, Dora Filipović, Tena Lusavec **četvrti red:** prof. Boris Brkljačić, Toni Zekulić, dirigentica Iva Jarić, prof. Marijan Klarica, prof. Drago Batinić, prof. Davor Ježek, prof. Vesna Jureša, prof. Sven Seiwert.

NA ZAGREBAČKOM MEDICINSKOM FAKULTETU DIPLOMIRAO JE 24.841 LJEČNIK

ekspertnim skupinama. Liječenje transplantacijom tkiva i organa možda ponajbolje pokazuje dosegnutu razinu kliničke medicine na Medicinskom fakultetu. Taj vrlo složeni i visoko diferentni klinički postupak najbolji je dokaz njegove snage u odgovoru na izazove suvremene medicine.

Karizmatički lider

Razvoj javnoga zdravstva i zdravstvene zaštite također je važna sastavnica djelovanja Medicinskoga fakulteta. Prvi značajan korak učinjen je 1921. godine izborom Emila Praškeka za javnog redovitog profesora higijene i bakteriologije i osnivanjem Instituta za higijenu i mikrobiologiju. Kasnije će s osnutkom Higijenskoga zavoda sa Školom narodnog zdravlja 1926. suradnja i međusobno po-

maganje postati vrlo intenzivni. Škola narodnog zdravlja ušla je u sastav Medicinskog fakulteta nakon Drugoga svjetskog rata čime sva njezina prethodna postignuća postaju baštinom Fakulteta. Andrija Štampar, „karizmatički lider socijalne medicine i međunarodnog javnog zdravstva“, osobnost je koja svojim djelovanjem prelazi nacionalne okvire. Njegova načela razvoja javnozdravstvenih službi i prosvjećivanja i danas su prepoznata. Nastavnici i suradnici javnozdravstvenih katedri predvodili su svih ovih godina značajne javnozdravstvene projekte, poput suzbijanja različitih zaraznih bolesti te radili na razvoju sanitarnog nadzora i prevencije zaraznih i nezaraznih bolesti, zdravstvene zaštite školske djece i mladeži, zaštite okoliša i

Tanja Watz, tajnica udruge Transplant

Prof. Željko Kaštelan

Prof. Lada Zibar

Prim. Branislav Kocman

Prof. Lidija Orlić

Doc. Igor Rudež

Jasna Brezak, dr. med.

Dr. sc. Mirela Bušić

e prijenos znanosti u nastavu i na klinike

*S ADRESOM
MEDICINSKOG
FAKULTETA U
PROTEKLIH 50
GODINA
OBJAVLJENO
JE 21.727
RADOVA*

sl. Potrebno je spomenuti i različite oblike suradnje sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom. Medicinski fakultet bio je i ostao vodeće nacionalno medicinsko učilište, od diplomske preko poslijediplomske do trajne stručne izobrazbe. Uz integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij medicine na hrvatskom jeziku, od ak. god. 2003./04. započeo je studij medicine na engleskom jeziku, a od ak. god. 2011./12. sveučilišni diplomski studij sestrinstva. Do danas je diplomirao 24.841 doktor medicine. Medicinski fakultet danas obrazuje više od 60 posto svih doktora medicine u Hrvatskoj.

Osnivač srodnih fakulteta
Na poslijediplomskoj razini obrazovanja obranjena su 3672 magisterija i 2566 doktorata medicinskih znanosti što ovaj Fakultet stavlja na vodeće mjesto unutar Sveučilišta u Zagrebu i na nacionalnoj razini. Fakultet provodi i 44 specijalistička poslijediplomska studija u sklopu prihvaćenih i propisanih specijalizacija iz medicine.

ZNANSTVENI CENTAR IZVRSNOSTI ZA REPRODUKTIVNU I REGENERATIVNU MEDICINU

Istraživačka jedinica
Biomedicinsko
istraživanje
reprodukcije i
razvoja

Davor Ježek

Istraživačka jedinica
Regenerativna
medicina

Slobodan Vukičević

ZNANSTVENI CENTAR IZVRSNOSTI ZA TEMELJNU, KLINIČKU I TRANSLACIJSKU NEUROZNASNOST

Miloš Judaš

Medicinski fakultet u Zagrebu aktivni je sudionik procesa promjena u Europskom prostoru visokog obrazovanja i to u promociji cjeloživotnog učenja, standardizaciji i harmonizaciji doktorskih studija, poticanju mobilnosti studenata i nastavnika i dr. Doprinos razvoju medicinske izobrazbe na nacionalnoj razini je velik, jer je Fakultet osnivač ili je pomagao u osnivanju svih medicinskih i većine srodnih fakulteta u Hrvatskoj.

Uspješnost svih triju karika medicinskoga akademskog djelovanja ogleda se u objavljenim publikacijama. Isto tako, neprekidna i brza promjenjivost medicinskoga znanja zahtijeva neprekidni doticaj s najnovijim objavljenim spoznajama.

Publicistička aktivnost Medicinskoga fakulteta opsežna je i međunarodno prepoznata. Prema bibliografskoj bazi Scopus, u proteklih je pedesetak godina objavljeno 21.727 radova s adresom Fakulteta. Produkcija raste posljednjih godina, tako da se objavljuje oko 1100 radova u godini.

'Toplo rasadište znanja'

Od samoga početka snažno se poticalo izdavanje priručnika i udžbenika na hrvatskome jeziku. Najugledniji nastavnici Medicinskoga fakulteta bili su autorima udžbenika i ti su udžbenici bili kako potpora učenju tako i štivo za široki krug liječnika i ostalih zdravstvenih djelatnika. Bilo je poželjno da svaka katedra pripremi i objavi svoj udžbenik, a samo rijetko prevodili su se referentni inozemni udžbenici. Ta se tradicija održala sve do danas kad se neki od udžbenika prevode i na engleski jezik. Fakultet je dijelom bio i nakladnik priručnika.

Pod okriljem Fakulteta od 1953. izlazio je časopis Radovi Medicinskoga fakulteta u Zagrebu kojega je 1992. zamijenio Croatian Medical Journal. Taj je časopis, u izdanju sva četiri hrvatska medicinska učilišta, tijekom vremena stekao znatan međunarodni ugled. Fakultet od 1946. izdaje i studentsko glasilo Medicinar.

Medicinski fakultet od samoga početka prepoznavao važnost knjižnične službe i ustrojao je knjižnice pri svakom svom zavodu ili klinici. One su u to doba pretežito bile mjesta pristupa medicinskoj literaturi nabavljene

*NA
MEDICINSKOM
FAKULTETU
OBRANJENA
SU 3672
MAGISTERIJA I
2566
DOKTORATA*

noj iz inozemnih izvora te ispitnoj literaturi koju su pripremali nastavnici Fakulteta.

Knjižnica Škole narodnog zdravlja djeluje od 1927. godine, od 1947. Središnja medicinska knjižnica, a od 1954. Medicinska knjižnica Rebro kao njezina podružnica. Sve su one objedinile na neki način zbirke i usluge manjih prethodnih knjižnica.

S osnovnom zadaćom pružanja potpore nastavnom, znanstvenom i stručnom radu, fakultetske su knjižnice slijedile sve međunarodne standarde medicinskoga knjižničarstva i najbolju svjetsku praksu.

Osiguravale su, sukladno vremenu i mogućnostima, neprekinuti protok najnovijih medicinskih informacija, uvodile su nove usluge u rad s korisnicima, sudjelovale u nastavi, bibliografski pratile publicističku aktivnost Fakulteta. Danas se to djelovanje intenziviralo i modificiralo sukladno razvoju alata za pristup i pohranu informacija.

Medicinski fakultet tijekom je svojih prvih stotinu godina izrastao u maleno, toplo rasadište kulture i znanja, koje uživa ugled u svem znanstvenom svijetu, kako je to priželjkivao jedan od njegovih osnivača Miroslav Čačković. Kvalitetom svoga nastavnog i znanstvenog rada jedna je od vodećih sastavnica Sveučilišta u Zagrebu te najznačajnije hrvatsko medicinsko učilište s prepoznatljivim doprinosom međunarodnom prostoru visokoga obrazovanja i medicinskih istraživanja.

Ivan Banovac i Nikola Štoković kao najbolji studenti Medicinskog fakulteta dobili su Nagradu Zaklade Drago Perović i Jelena Krmpotić Nemanić

Preuzimanje nagrada studentskim udrugama CROatian Student Summit i Pjevačkom zboru studenata MEF-a 'Lege artis' za društveno koristan doprinos Medicinskom fakultetu

Dr. sc. Dora Polšek (lijevo) i dr. sc. Kristina Blaslov (desno) te dr. sc. Jelena Barbarić dobitnice su nagrade za najbolje doktorate obranjene na Medicinskom fakultetu u Zagrebu u akademskoj godini 2016./17.

Uz brojne nastavnike Fakulteta koji su se afirmirali kao pisci, pjesnici, slikari, glazbenici, mnogi su od njih obnašali i najviše akademske i državne dužnosti:

Rektori Sveučilišta u Zagrebu

Karlo Radoničić, Drago Perović, Božidar Špišić, Andrija Štampar, Zvonimir Krajina

Predsjednici HAZU

Andrija Štampar, Ivo Padovan, Zvonko Kusić

Predsjednik Sabora Republike Hrvatske

Željko Reiner

Ministri u Vladi RH

Andrija Hebrang, Mate Granić, Ivica Kostović, Neven Ljubičić, Rajko Ostojić, Milan Kujundžić, Zdenko Škrabalo, Željko Reiner i Mirando Mrsić.

Dobitnici Nagrade za promicanje međunarodne suradnje zagrebačkog Medicinskog fakulteta

Prof. Hedvig Hricak, pročelnica Klinike za radiologiju pri Memorial Sloan Kettering Cancer Centru u New Yorku i profesorica radiologije na Sveučilištu Cornell u SAD-u

Prof. Stevo Julius, kardiolog, znanstvenik u području hipertenzijologije, dopisni član HAZU, profesor emeritus Sveučilišta Ann Arbor u SAD-u

ZNANSTVENIK ZAGREBAČKOGA GEODETSKOG FAKULTETA
DOBITNIK NAGRADE EUROPSKE SVEMIRSKJE AGENCIJE

Dr. Vršnak - svemirski meteorolog godine

Dr. sc. Bojan Vršnak s Geodetskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu dobitnik je prestižnoga međunarodnog priznanja za izuzetan znanstveni doprinos u području svemirske meteorologije "Kristian Birkeland Medal for Space Weather and Space Climate".

Riječ je o nagradi za iznimne znanstvene i tehnološke rezultate koju od 2013. godine dodjeljuje Europska svemirska agencija (European Space Agency), Belgian Solar-Terrestrial Centre of Excellence i Space Weather Working Team, u suradnji sa znanstvenim časopisom Journal of Space Weather and Space Climate. Nagrada se dodjeljuje u spomen na norveškoga znanstvenika **Kristiana Olafa Bernharda Birkelanda**, koji se najviše pamti po teorijama atmosferskih električnih struja koje su omogućile fizikalno objašnjenje polarne svjetlosti te predviđanjima postojanja Sunčeva vjetrova. Kristian Birkeland izumio je tzv. elektromagnetski top i tzv. Birkeland-Eyde proces za izlučivanje dušika iz zraka. Nominiran je za Nobelovu nagradu sedam puta.

Dr. sc. Bojanu Vršnaku nagrada "Kristian Birkeland Medal for Space Weather and Space Climate" dodijeljena je na 14. europskom tjednu svemirske meteorologije (14th European Space Weather Week), koji se od 27. studenoga do 1. prosinca 2017. održavao u Ostendu u Belgiji. Svečanosti dodijeljena nagrada nazočio je državni tajnik Mini-

Laureat prof. Bojan Vršnak

VJEKOSLAV SKLEDAR/HANZA MEDIA

starstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske dr. sc. **Tom Antčić** i druga tajnica Veleposlanstva Republike Hrvatske u Kraljevini Belgiji **Lada Muraj**. Nagrada "Kristian Birkeland Medal for Space Weather and Space Climate" dodjeljuje se od 2013. godine. Od dosa-

dašnja četiri dobitnika ove nagrade, dva su znanstvenika iz NASA-e, jedan sa Sveučilišta Massachusetts Lowell (Center for Atmospheric Research) i jedan iz Physikalisch-Meteorologisches Observatorium Davos Weltstrahlungszentrum. Ovogodišnja dodijela nagrade u zna-

ku je obilježavanja 100. obljetnice smrti Kristiana Birkelanda.

Dr. sc. Bojan Vršnak zaposlen je od 1981. u Opservatoriju Hvar Geodetskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, a 2000. izabran je u trajno zvanje znanstvenoga savjetnika. Većina istraživanja dr. sc. Bojana Vršnaka odnosi se na eruptivne procese u Sunčevoj atmosferi, s naglaskom na uzrocima pojave koroninih izbačaja (coronal mass ejections; CMEs) i njihove dinamike, te utjecaja na heliosferu i bliski svemirski okoliš.

Za područje svemirske prognostike, posebno je važan uvid u fizikalne zakonitosti međuplanetarnoga gibanja CMEa i predviđanje naleta na Zemlju te posljedica po magnetosferu Zemlje. U suradnji sa svojim timom, dr. sc. Bojan Vršnak razvio je analitički magnetohidrodinamički model helisferskoga gibanja CMEa (tzv. Drag Base Model; DBM), koji je našao široku primjenu u području svemirske meteorologije. DBM je znatno brži od numeričkih magnetohidrodinamičkih modela, uz istovjetnu, pa čak i bolju točnost, te je vrlo pogodan za izdavanje "real-time" upozorenja o mogućnostima pojave geomagnetskih i ionsferskih oluja koje predstavljaju značajnu ugrozu za razne visokotehnološke sustave na Zemlji i u svemiru (npr. elektro-energetske mreže, komunikacijski i navigacijski sustavi, avijacija, GPS, umjetni sateliti svih namjena, ljudske posade u svemiru itd.).

UNIZG.HR

SPORAZUM O SURADNJI SVEUČILIŠTA U RIJECI I UGLEDNE TVRTKE

Riječko superračunalo za Rimčeve superautomobile

Na Rektoratu Sveučilišta u Rijeci potpisan je Sporazum o suradnji između Sveučilišta u Rijeci i poduzeća Rimac automobili d. o. o., svoj potpis na dokument stavili su rektorica prof. **Snježana Prijić Samaržija** i voditelj Odjela za ljudske resurse Rimac automobila **Aco Momčilović**.

Potpisivanju su prisustvovali pomoćnik rektorice za informacijske tehnologije izv. prof. **Lado Kranjčević** i pomoćnica rektorice za strateške infrastrukturne projekte na Kampusu prof. **Nevenka Ožanić**.

Ugovor u suradnji formaliziranje je već započete suradnje, s obzirom na to da od početka studenog 2017. tvrtka Rimac automobili već koristi superračunalne resurse Sveučilišta u razvoju novog automobila. Sveučilište u Rijeci ima najveće superračunalne kapacitete u Hrvatskoj te teži da postane i znanstvenoistraživačko žarište zanimljivo domaćim i stranim high tech

Potpisivanje ugovora o suradnji Sveučilišta u Rijeci i Rimac automobila

tvrtkama. Znatni infrastrukturni resursi Sveučilišta u Rijeci pribavljeni kroz europske infrastrukturne projekte, sada se stavljaju na raspolaganje hrvatskom poduzetništvu i znanstvenoj zajednici.

Sveučilište u Rijeci stremi ka otvaranju prema hrvatskoj znanstvenoj zajednici i industriji sa ciljem integracije u razvojne planove vodećih

poduzeća. Ugovor o suradnji omogućit će konkretne korake u smislu zajedničkog prijavljivanja znanstvenoistraživačkih projekata, suradnje na istraživanju, prije svega s Tehničkim fakultetom, stručnoga rada te obrazovanja studenata. Suradnja u znanstvenom i stručnom usavršavanju studenata, a pogotovo iz STEM područja, u primar-

nom je interesu i sveučilišnoj zajednici i tvrtkama, a pogotovo tvrtkama s visokosofisticiranom djelatnošću kao što su Rimac automobili.

Nakon svečanog potpisivanja Sporazuma na Rektoratu, predstavnike tvrtke Rimac automobili ugostila je dekanica Tehničkog fakulteta Sveučilišta u Rijeci prof. **Jasna Prpić Oršić**, nakon čega je održano predavanje pod naslovom "Rimac automobili - prezentacija kompanije i mogućnosti" na Tehničkom fakultetu.

Na predavanju su izloženi razvojni planovi poduzeća u smislu razvoja novog konceptnog automobila te novih inovativnih proizvoda iz automobilske industrije, kao i razvojni planovi tvrtke glede ljudskih resursa, tj. dinamike zapošljavanja mladih stručnjaka. U velikom investicijskom zamahu Rimac automobili zapošljavat će u sljedećem razdoblju više od 100 ljudi, pretežno inženjere strojarstva i elektrotehnike.

UNIRI.HR

UMJETNIČKA AKADEMIJA
SVEUČILIŠTA U SPLITU

OBJAVLJUJE
NATJEČAJ

za program cjeloživotnog učenja
KLAPSKO PJEVANJE

Program je namijenjen osposobljavanju sadašnjih i budućih voditelja/ica klapa, pjevača/ica, djelatnika/ica u glazbenom amaterizmu općenito te svim zainteresiranim ljubiteljima klapske pjesme koji žele učiti o klapi i klapskom pjevanju.

Program je osmišljen kroz nastavne kolegije:

- Etnomuzikološki pristupi klapskoj pjesmi
- Rad s klapom – Izvođačke prakse
- Obrada klapskih napjeva
- Analiza klapske literature
- Vokalna tehnika klapske izvedbe
- Crkvena glazba i klapsko pjevanje
- Etnomuzikološko istraživanje

Nastava će se održavati vikendima kroz jednu godinu u trajanju od 120 nastavnih sati (predavanja, seminari, vježbe, terenska nastava). Za taj program kandidati će moći dobiti sveukupno 12 ECTS bodova.

Uvjeti upisa programa: Motivacijsko pismo. Razgovor sa kandidatima.

Elaborat programa Klapskog pjevanja bit će ponuđen na internetskim stranicama Umjetničke akademije iz kojega će kandidati moći prepoznati potrebnu razinu prethodnog glazbenog obrazovanja/iskustva.

Najmanji broj upisanih je 9, a najviše 15 kandidata.

Cijena će ovisiti o broju upisanih (6.000 – 8.000 tisuća kn).

Natječaj je otvoren 30 dana.

Prijave i sve dodatne informacije na br. 091 556 5692 i e-mail office@umas.hr

SVEUČILIŠTE U SPLITU
FAKULTET GRAĐEVINARSTVA,
ARHITEKTURE I GEODEZIJE

RASPIŠUJE
NATJEČAJ

za upis studenata na poslijediplomski sveučilišni (doktorski) studij Građevinarstvo u akademskoj 2017./2018. godini

Uvjeti za upis

Pravo upisa imaju osobe:

1. Koje imaju kvalifikaciju sveučilišnog profila na 7. razini (sveučilišni diplomski studij), uz postignutih najmanje 300 ECTS bodova zajedno s prethodnom kvalifikacijom na 6. razini, s najmanjom prosječnom ocjenom studija vrlo dobar (iznad 3.50), odnosno ekvivalentnom ocjenom iz drugih sustava ocjenjivanja ili koje spadaju u 20 % najboljih studenata u svojoj generaciji.
2. Koje su završile odgovarajući sveučilišni dodiplomski studij* (7. razina) s najmanjom prosječnom ocjenom studija vrlo dobar (iznad 3.50), ili koje spadaju u 20% najboljih studenata u svojoj generaciji
3. Koje su nositelji kvalifikacije na razini 8.1.

Upisna kvota za ovaj natječaj je 20 studenata.

Pristupnik/ca u pismu namjere iskazuje svoj interes za područje istraživanja. Ukoliko je interes za određeno područje istraživanja veći od mentorskog kapaciteta studija ili se prijavi veći broj studenata od upisne kvote odabir pristupnika/ca će se vršiti temeljem uspješnosti na prethodnim studijima ili razredbenim ispitom. Iznimno, kandidatima nositeljima kvalifikacija na 7. razini s ocjenom nižom od 3.50 Povjerenstvo za poslijediplomski studij može odobriti upis uz preporuku dvaju redovitih profesora.

Za pristupnike/ce iz prve dvije točke koji su stekli znanja iz područja drugih tehničkih ili prirodnih znanosti te nemaju odgovarajuća znanja, vještine i kompetencije za nastavak obrazovanja na poslijediplomskom sveučilišnom (doktorskom) studiju Građevinarstvo utvrdit će se razina, obujam (ECTS bodovi) i profil znanja, vještina i kompetencija koje nužno moraju steći. U tom slučaju Povjerenstvo za poslijediplomski studij utvrđuje razlike potrebnih ishoda učenja na 7. razini koje je potrebno formalno steći.

Pristupnici koji su nositelji kvalifikacije na razini 8.1. iz točke 3. se upisuju bez razredbenog postupka i izvan upisnih kvota, sukladno članku 9. Pravilnika za poslijediplomski sveučilišni doktorski studij. Za njih će se obaviti postupak priznavanja razine, obujma (ECTS bodovi) i profila znanja te stečenih vještina i kompetencija.

Trajanje studija

Studij u punome radnom vremenu u pravilu traje četiri godine, a iz opravdanih razloga o kojima odlučuje Fakultetsko vijeće, može se, uz obrazloženje, produžiti do šest godina.

Studij s pola radnog vremena traje šest godina, a iz opravdanih razloga, o kojima odlučuje Fakultetsko vijeće, može se, uz obrazloženje, produžiti do osam godina. Pristupnik/ca mora priložiti obavijest o odabiru oblika studiranja.

Završetkom poslijediplomskog sveučilišnog (doktorskog) studija Građevinarstvo student/ica stječe najmanje 240 ECTS bodova. Završetkom studija stječe se akademski stupanj doktora znanosti (dr. sc.) u području tehničkih znanosti, polje građevinarstvo i druge temeljne tehničke znanosti.

Cijena studija

Ukupna cijena školarine u punom radnom vremenu iznosi 48.000,00 kuna.

Ukupna cijena školarine s pola radnog vremena iznosi 60.000,00 kuna.

Za studente kojima je priznat dio ishoda učenja, odnosno studijskih obveza, cijena studija utvrđuje se proporcionalno preostalim obvezama.

Prijave za upis na poslijediplomski sveučilišni (doktorski) studij Građevinarstvo se podnose na Obrascu za prijavu [Natječaj je otvoren do 27. siječnja 2018. godine.](http://gradst.unist.hr/studiji/gra C4 91 evinarstvo/poslijediplomski-doktorski-studij-gra C4 91 evinarstvo na adresu: Sveučilište u Splitu, Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije ili elektroničkom poštom: ivana.blagaic@gradst.hr, uz naznaku «Prijava za upis na poslijediplomski sveučilišni (doktorski) studij Građevinarstvo».</p>
</div>
<div data-bbox=)

Informacije i detalji o studijskom programu se mogu naći na <https://www.gradst.unist.hr> te u studentskoj referadi: Ivana Blagaic tel. + 385 21 303 375; e-mail: ivana.blagaic@gradst.hr i kod voditelja studija: Izv. prof. dr. sc. Hrvoje Gotovac tel. + 385 21 303 354; e-mail: hrvoje.gotovac@gradst.hr

REAGIRANJA: HRVATSKA ZAKLADA ZA ZNANOST O STAVOVIMA REKTORSKOG ZBORA (UNIVERSITAS, BROJ 93)

Za zaostajanje znanosti nije kriv HRZZ

U vezi s tekstom koji donosi izvješće 10. sjednice Rektorskoga zbora održane 21. srpnja 2017. godine koje je objavljeno u podlistku *Universitas*, želimo upozoriti na iznimno nekorektnu izjavu o Hrvatskoj zakladi za znanost, ali i cijelom hrvatskom istraživačkom sustavu. Naime, u dijelu teksta pod naslovom *Međunarodne pohvale upravljanju visokim školstvom* iznesen je niz netočnih i zlonamjernih tvrdnji s jasnim ciljem nanošenja štete i Zakladi i cijelom sustavu znanosti Republike Hrvatske. Budući da Rektorski zbor pritom nije našao potrebnim pozvati na svoju sjednicu predstavnika Zaklade, ovim putem dostavljamo osvrt na stavove iznesene na sjednici Rektorskog zbora, kao i njegove zaključke.

Izvješće AZVO-a

Rasprava o radu Zaklade provedena je u okviru točke vezane uz Analizu petogodišnjeg ciklusa reakreditacije visokih učilišta 2010-2015. koju je 7. srpnja objavila Agencija za znanost i visoko obrazovanje. Iako se u samom izvješću ne mogu naći numeričke ocjene pojedinih područja djelatnosti visokih učilišta, u prezentaciji gdje **Irene Petrušić** iz Odjela za istraživanje i razvoj AZVO-a navodi se kako su najbolja ocijenjena područja djelatnosti upravljanje visokim učilištem i osiguravanje kvalitete te potpora studentima, dok su poboljšanja potrebna u područjima znanstvene djelatnosti te mobilnosti i međunarodne suradnje. Čini se da je upravo ta tvrdnja bila povod za izjavu predsjednika Rektorskog zbora prof. dr. sc. **Šimuna Andelinovića**: "Nažalost, kao slabost je navedena znanost, čemu je uzrok našao u načinu rada Zaklade za znanost jer su sredstva namijenjena znanosti izuzeta iz sveučilišta i dana Zakladi...".

Prije svega bismo istaknuli činjenicu da se izvješće AZVO-a odnosi na ciklus reakreditacije visokih učilišta između 2010. i 2015. godine, a svatko tko je imalo upoznat s postupkom reakreditacije zna da se on provodi na temelju samoanalize koja obuhvaća podatke do godine koja prethodi reakreditaciji. Drugim riječima, podaci na kojima se temelji izvješće AZVO-a zapravo obuhvaćaju razdoblje do 2014. godine, što odgovara godini u kojoj je tek pokrenut prvi ciklus projekata Hrvatske zaklade za znanost uskladen s noveliranim Zakonom o Hrvatskoj zakladi za znanost (NN 78/12).

Analiza AZVO-a se, dakle, ne odnosi na trenutno stanje, već na stanje u razdoblju od

2010. do 2014. godine, ovisno o tome kad je koja ustanova dostavila samoanalizu. Vrijedi napomenuti i da, iako je Zaklada započela financiranje većeg broja projekata u 2014. godini, svi učinci projekata u pravilu se mogu sagledati tek po njihovu dovršetku, a sasvim sigurno se nikako ne mogu procjenjivati u prvoj godini provedbe.

Predsjednik Rektorskoga zbora neutemeljeno je okrivio Zakladu za slabosti koje su u radu visokih učilišta uočene dok se projekti Zaklade u današnjem obliku uopće nisu provodili niti je Zaklada imala ikakav bitniji utjecaj na sustav hrvatske znanosti, bilo na sveučilištima ili drugim znanstvenim organizacijama.

Netočna je tvrdnja predsjednika Rektorskog zbora prema kojoj su "sredstva namijenjena znanosti izuzeta iz sveučilišta i dana Zakladi". Budući da se slična tvrdnja, samo bez spominjanja Zaklade, nalazi i u ključcima Rektorskoga zbora, podsjetili bismo gospodu rektore hrvatskih javnih sveučilišta da su se od 2007. do 2012. godine provodili Projekti Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, za koje je u državnom proračunu bilo osigurano približno 130 milijuna kuna. Osim toga, u sustavu se nalazilo i oko 2500 znanstvenih novaka čije su plaće financirane iz posebne stavke u proračunu u iznosu od približno 350 milijuna kuna. Od iznosa predviđenog za Projekte, koji je bio namijenjen istraživačima zaposlenima u svim znanstvenim organizacijama, tijekom 2013. godine je u program Zaklade preusmjereno 40 milijuna kuna, dok je 50 milijuna preusmjereno u namjensko financiranje znanstvene djelatnosti na javnim sveučilištima i institutima. Najveći dio proračunske stavke predviđene za znanstveni podmladak (program znanstvenih novaka) također je razvojnim koeficijentima preusmjeren javnim sveučilištima i institutima, dok je za financiranje doktoranada u programu Zaklade predviđen bitno manji iznos, koji će se dijelom namaknuti i sredstvima Europskog socijalnog fonda. Ukratko, tvrdnja predsjednika Rektorskoga zbora o "izuzimanju sredstava iz sveučilišta" potpuno je netočna jer su u stvarnosti sredstva za financiranje cjelokupnog sustava znanosti preusmjerena kako bi se najvećim dijelom stavila na raspolaganje upravo javnim sveučilištima.

Netočna je i tvrdnja predsjednika Rektorskoga zbora kad navodi da bi se preusmjerenjem novca iz Zaklade prema pojedinim sveučilištima novac dijelio znanstveni-

cima umjesto administraciji. Troškovi poslovanja Zaklade, koji uključuju i cjelokupni postupak vrednovanja projektnih prijedloga, praćenja projekata prihvaćenih za financiranje te plaće djelatnika Zaklade iznose manje od pet posto ukupnih sredstava kojima zaklada raspolaže. Pravilnik o unutarnjem ustroju Zaklade, koji uključuje ustroj radnih mjesta odobrilo je nadležno ministarstvo i javno je dostupan na mrežnim stranicama Zaklade, a jednako vrijedi i za plan rada koji uključuje i financijski plan za svaku proračunsku godinu. Također napominjemo da se za svaki projekt Zaklade sklapa ugovor koji regulira obveze voditelja projekta, ustanove nositelja projekta i Zaklade, što uključuje pravodno izvršavanje radnog i financijskog plana, pitanja eventualnog intelektualnog vlasništva proizašlog iz projekata te isticanje potpore Zaklade na svim publikacijama proizašlim iz projekata. Ukratko, poslovanje Zaklade osigurava transparentno, racionalno i učinkovito trošenje sredstava poreznih obveznika što u uvjetima ograničenih sredstava smatramo posebno važnim.

Netočna je tvrdnja predsjednika Rektorskog zbora "To tijelo, kaže rektor, nije prikupilo sredstva na tržištu, što joj je jedan od zadataka". Zakon o Hrvatskoj zakladi za znanost propisuje: "Zaklada se osniva s temeljnom svrhom razvoja i promicanja znanosti i tehnološkog razvoja u Republici Hrvatskoj te s krajnjim ciljem osiguravanja održivog društvenog i gospodarskog razvoja uz poticanje zapošljavanja i vodeći se načelima socijalne uključenosti". Nadalje, u st. 2. propisano je: "Radi ostvarivanja svoje temeljne svrhe, Zaklada osigurava potpore temeljnim, primijenjenim i razvojnim istraživanjima koja su od strateškog interesa za Republiku Hrvatsku...". Financiranje Zaklade uređeno je čl. 12. Zakona o HRZZ-u, koji u st. 1. propisuje: "Zaklada se financira iz prihoda od osnovne imovine, iz državnog proračuna na posebnoj proračunskoj poziciji, darovnica, ovim Zakonom propisanih prihoda i drugih prihoda", dok u st. 2. propisuje: "Prihodi se raspoređuju odlukom Upravnog odbora za zakladne svrhe te za operativne troškove u skladu sa Strateškim planom i godišnjim programom rada zaklade". Također ističemo da u Strateškom planu Hrvatske zaklade za znanost, koji je usvojio Sabor Republike Hrvatske 2015. godine (NN 47/15) stoji: "U tradiciji europskih zemalja je osnivanje novisnih zaklada za znanost čija je osnovna

zadaca provođenje postupaka vrednovanja i uspostavljanje kompetitivnog sustava financiranja znanstvenih projekata. Znanstvene zaklade, većim dijelom financirane iz državnog proračuna, provode neovisna vrednovanja i na temelju istoznačnih procjena samostalno odlučuju o financiranju istraživanja. Činjenica da državna tijela ne upravljaju znanstvenim zakladama pretpostavka je za ostvarivanje neovisnosti i slobode znanstvenih istraživanja koja se provode na sveučilištima, javnim i privatnim znanstvenim ustanovama. Državna tijela određuju znanstvene politike kao i strateške prioritete u znanosti te za njih osiguravaju potrebna proračunska sredstva, a zaklade uspostavljaju neovisan sustav natječaja, odabira i financiranja najboljih znanstvenih projekata i istraživača. S takvim je ciljem Hrvatski sabor 2001. godine posebnim zakonom osnovao Hrvatsku zakladu za znanost...". Osim toga, cjelokupan tekst Strateškog plana ističe proračunsko financiranje kompetitivnih znanstvenih projekata. Konačno, Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije Republike Hrvatske u nadležnost HRZZ-a je stavila Mjeru 2.6: "Unaprijediti pripremu i provedbu nacionalnih znanstvenih projekata da bi sadržajem i postignućima pridonijeli kvaliteti, relevantnosti i racionalnosti istraživanja te ostvarenju strateških ciljeva.", dok je Mjera 6.6: "Stimulirati ulaganja poslovnog sektora u Hrvatsku zakladu za znanost te osnivanje i financijsko jačanje privatnih zaklada koje su se pokazale djelotvornima u zemljama EU-a" stavljena u nadležnost Vlade RH, a ne same Zaklade. Iz rečenog je razvidno da prikupljanje sredstava na tržištu nikad nije bio jedan od ciljeva Hrvatske zaklade za znanost, iako je Zaklada potpuno otvorena prema sredstvima koja ne potječu iz državnog proračuna. Primjeri su program *AbbVie-HRZZ nagrada za izvrsne mlade znanstvenike u polju farmacije* ili program *Partnerstvo u istraživanjima*, gdje se izvanproračunska sredstva preusmjeravaju u projekte Zaklade.

Povećavanje sredstava

Izjava rektora Sveučilišta u Zagrebu: "Rektor **Damir Boras**, pak, smatra da Zaklada nije dobro funkcionirala jer nije ništa napravila za povećanje raspoloživih sredstava" nam nije nikako razumljiva jer je rektor Boras član Savjeta Zaklade pa bi morao biti upoznat sa činjenicom da se raspoloživa sredstva Zaklade povećavaju od 2013. godine i usmjeravaju na financi-

ranje znanstvenih projekata i doktoranada.

Za kraj smo ostavili najteže tvrdnje predsjednika Rektorskog zbora: "Zaklada, smatra **Andelinović**, radi netransparentno..." i "...raspoloživa sredstva su se dodjeljivala skupinama koje su međusobno umrežene...". Naime, ako se sve dosad rečeno moglo pravdati neznanjem ili slabom upućenosti rektora u funkcioniranje sustava znanosti, ovdje se radi o zloj namjeri. Procedure kojima se Zaklada koristi u vrednovanju projektnih prijedloga i praćenju odobrenih projekata jasno su propisane Pravilnikom o uvjetima i postupku dodjele sredstava za ostvarivanje svrhe Zaklade, Priručnikom za vrednovanje projektnih prijedloga prijavljenih na natječaje Hrvatske zaklade za znanost, kao i Pravilnikom o sprječavanju sukoba interesa u postupku vrednovanja. Svi navedeni dokumenti su javno dostupni, slijede pravila usporedivih europskih zaklada, a periodički se revidiraju radi unaprjeđenja rada Zaklade. Sredstva se dodjeljuju isključivo javnim natječajima u sklopu kojih su svim potencijalnim prijaviteljima dostupni i kriteriji za vrednovanje kako bi što bolje pripremili svoje projektne prijedloge. Konačno, podaci o svim odobrenim projektima su javno dostupni u Bazi projekata Zaklade te godišnim izvješćima koja Zaklada dostavlja Hrvatskom saboru. Vrednovanja prijava na natječaje Zaklade, praćenje provedbe projekata kao i donošenje odluka o financiranju provode isključivo i samo znanstvenici. Panele za vrednovanje Zaklade pretežno čine upravo znanstvenici zaposleni na javnim sveučilištima. Sastav panela javno je dostupan na mrežnim stranicama Zaklade, a u njihov rad je uključeno otprilike 150 znanstvenika, koji su imenovani na temelju javnog poziva stručnim vijećima sveučilišta i njihovih sastavnica, te znanstvenim institutima. Za svaki projektni prijedlog se provodi i istorazinsko međunarodno vrednovanje, a recenzije su dostupne predlagatelju projektnog prijedloga. Odluke o odobravanju ili praćenju projekata donose se isključivo na temelju stručnog mišljenja vrednovatelja i panela Zaklade. Konačno, napominjemo da je Zaklada od 2014. do 2016. godine financirala 450 projekata u kojima sudjeluje više od 3000 znanstvenika pa je zaista teško razumjeti tvrdnju o međusobno umreženim skupinama.

Čini se da se Rektorski zbor zalaže za ukidanje nacionalnog kompetitivnog financiranja znanstvenih istraživanja i

predlaže uvođenje isključivog sustava tzv. glavarina (citat: "...pa se založio da se sredstva za znanost preraspodijele svučilištima po njihovoj veličini...") što je nezamislivo praksi u razvijenom svijetu, a osim toga je potpuno suprotno Strategiji obrazovanja, znanosti i tehnologije Republike Hrvatske. Nadalje, sredstva Zaklade dostupna su svim istraživačima koji djeluju na akreditiranim znanstvenim organizacijama (znanstveni instituti, HAZU, privatne znanstvene organizacije, bolnice, itd.) pa bi prijedlog Rektorskog zbora takve znanstvenike u budućnosti potpuno ostavio bez sredstava za istraživanje. Naravno, prijedlogom Rektorskog zbora u velikoj mjeri bi se dokinula i sredstva za rad istraživačima uključenima u projekte koje Zaklada trenutno financira, što je, kako smo naveli, 3000 aktivnih, međunarodno prepoznatih istraživača koji sa Zakladom imaju ugovorena istraživanja. Ne treba posebno elaborirati kolike bi negativne i dalekosežne posljedice takav potez imao na kompetitivnost cjelokupnog istraživačkog sustava RH.

Korisne preporuke

Zaključno bismo se vratili na početak, te se kratko osvrnuli na izvješće AZVO-a koje doista sadrži veći broj korisnih preporuka. Primjerice, Rektorski zbor bi mogao razmatrati preporuke o objavljivanju u vršnim časopisima, uspostavljanje sustava za prepoznavanje i poticanje istraživačke izvrsnosti, smanjenje nastavnog opterećenja racionalizacijom studijskih programa. No, u tom izvješću nismo uspjeli pronaći preporuku za ukidanje nacionalnog kompetitivnog financiranja i prelazak na sustav glavarina. Upravni odbor će, kao i dosad, pažljivo razmotriti sve primjedbe i preporuke radi poboljšanja i unaprjeđenja rada Zaklade, ali smatramo da javno iznošenje proizvoljnih, a kao što smo u ovom dopisu i pokazali, potpuno netočnih tvrdnji i kleveta o radu Hrvatske zaklade za znanost, ne pridonosi konstruktivnoj raspravi i razvoju hrvatskog znanstveno-istraživačkog sustava. Vjerujemo da namjera Rektorskoga zbora ni u kom slučaju nije potaknuti i preporučiti ukidanje sustava kompetitivnog financiranja znanstvenih projekata temeljenog na istorazinskom međunarodnom vrednovanju, ali u suprotnom izliku za takvu inicijativu ne treba tražiti u izvješću AZVO-a.

**AKADEMIK
DARIO VRETNAR,
PREDSJEDNIK UPRAVNOG
ODBORA HRZZ-a**

Jaslice s Filozofskog djeci sa sindromom Down

Studentice Studija učitelja Filozofskog fakulteta u Splitu **Luca Šipić, Katarina Šušnjara, Maris Avejić i Daliborka Zujić** su u sklopu kolegija "Djelatnosti u razvoju ekološke osjetljivosti djece", a pod vodstvom izv.prof. **Vesne Kostović-**

Vranješ i mr.sc. Mile Bulić, izradile drvene eko-jaslice s likovima svete obitelji od kukuruzovine i vunene eko-božićne ukrase. Studentice su jaslice poklonile Udruzi za sindrom Down 21 Split. Na prigodnoj fešti u prostorijama udruge su zajedno s

njezinim štitičnicima okitile i božićno drveće. Nastavak je to suradnje studenata Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu i djece iz Udruge za sindrom Down 21 Split, a ta hvalevrijedna društvena aktivnost će se sigurno i nastaviti.

TKO SE TREBA BRINUTI ZA HRVATSKI STANDARDNI JEZIK?

Akademija, a ne jezična policija

Piše
AKADEMIK RANKO MATASOVIĆ

Okako je ministar **Željko Jovanović** 2012. ukinuo Vijeće za normu hrvatskoga standardnog jezika, koje je vodio akademik **Radoslav Katičić**, postoji potreba za središnjim nacionalnim tijelom koje bi se brinulo o hrvatskome standardnom jeziku i njegovu normiranju. Velika većina zemalja Europske unije ima takva tijela, pa se možemo zapitati je li ono potrebno i Hrvatskoj.

Poznajem kolege lingviste koji bi najradije da se osnuje neko novo, vrlo moćno tijelo (nešto kao *Reichskommissariat für Standardsprache*) koje bi moglo propisivati kako građani ove zemlje imaju govoriti i pisati u javnosti. Takvo bi tijelo po njihovu mišljenju moglo i kažnjavati one koji ne govore i ne pišu "pravilno". Napišete li na jelovniku svojega restorana (pardon, gostionice) *paradajz* ili *pomidor* umjesto *rajčica*, nova bi vam jezična policija mogla propisati kaznu od jednog mjesečnog dohotka.

Posudene riječi

Kazete li na HTV-u da neka pjevačica *ima cool spiku* – tjedan dana zatvora! Doista mislim da nam takvo što u Hrvatskoj ne treba, te da svako kažnjavanje zbog uporabe nestandardnog jezika u javnosti može samo izazvati otpor i prkos ljudi koji će to osjetiti kao zadiranje u slobodu izražavanja. Uostalom, ako netko svjesno ne želi govoriti kao obrazovan i kultiviran građanin, nije na državi da ga zbog toga kažnjava. Jezična se kultura gradi efikasnim obrazovnim sustavom i povjerenjem u kulturne institucije, a ne zakonskom represijom.

Znam i neke koji bi htjeli reformirati hrvatski jezik tako da se vrati u navodno zlatno doba

Budući da je najvažnije spriječiti političke i ideološke pritiske kojima bi hrvatski standardni jezik mogao biti izložen, najbolje bi bilo brigu o njemu povjeriti Razredu za filološke znanosti HAZU kao nezavisnom i nesumnjivom znanstvenom autoritetu

prije **Vuka Karadžića**, prije provale ideologije "srpskohrvatskoga" i jugoslavenske političke represije koja nas je sputavala i ugnjetavala. Vratimo li odmah dovoljno "pravih hrvatskih" riječi, poništiti ćemo štetu koja je nastajala desetljećima, a jezik će nam ponovno biti "čist" (što god to značilo). Međutim, takva surazmišljanja promašena – hrvatskom jeziku objektivno nikad nije bilo bolje nego danas, kad ga kao službeni jezik neovisne države štite hrvatski Ustav i status jednoga od službenih jezika Europske unije. Tko u to ne vjeruje, neka se potruži i dozna više o položaju katalanskoga, jezika kojim govori više od četiri milijuna ljudi. A hrvatski jezik ne treba "čistiti" od tuđih riječi, ta gotovo je pola riječi u našem jeziku ionako posuđeno, u davna ili nedavna vremena (tko ne vjeruje, neka pogleda prvi dio mojega etimološkog rječnika hrvatskoga jezika). Ako je nešto pogubno za standardni jezik, to su nagle odluke kojima se on želi "popraviti".

Ja pak mislim da nam najviše tijelo za skrb o hrvatskom standardnom jeziku ne treba zato što je jeziku potrebna neka radikalna reforma koja će ga spasiti od propasti, već upravo zato da se u budućnosti spriječe politički i ideološki pritisci i nagle promjene koje bi hrvatski

Ako netko svjesno ne želi govoriti kao obrazovan i kultiviran građanin, nije na državi da ga zbog toga kažnjava, jer se jezična kultura gradi efikasnim obrazovnim sustavom i povjerenjem u kulturne institucije, a ne zakonskom represijom

standardni jezik mogle ugroziti. Pokušat ću na primjerima pokazati kako to mislim. Ovih se dana u Francuskoj vodi ogorčena prepirka treba li uz imenice muškog i ženskog roda upotrebljavati pridjeve muškog roda, kao što je dosada bila norma, ili to pravilo treba napustiti, što traže feminističke udruge, koje to pravilo vide kao odraz muškoga tlačenja ženskoga spola u posljednjih nekoliko tisuća godina. Samo je pitanje vremena kada će u Hrvatskoj nekoj udruzi pasti na um da zatraži da reformiramo svoj jezik tako da počnemo govoriti *Djevojčice i dječaci su pametne*, a ne *Djevojčice i dječaci su pametni*, kao do sada. Sljedeći bi korak mogao biti zahtjev naših sugrađana niže rasta da počnemo osobna imena isticati malim slovima, a ostatak teksta velikima, jer dosadašnja praksa simbolički diskriminira niske ljude implicirajući da je samo ono što je veliko u pravopisu znatno i važno. Naposljetku, sjetite se inicijative koja je prije nekoliko mjeseci proizvela "Deklaraciju o zajedničkom jeziku". Iako je broj potpisnika te deklaracije u Hrvatskoj manji od broja onih naših sugrađana koji su na nedavnoj nogometnoj utakmici kvalifikacija za svjetsko prvenstvo navijali za Grčku, mi ne znamo što će biti u budućnosti. Možda neka vlast zaključa da je u interesu regionalne suradnje i europskih integracija oportuno u ime Hrvatske potpisati tekst te, ili neke slične deklaracije. Događi li se to, volio bih da u ovoj zemlji postoji mehanizam kojim bi se uspješno minirala takva zamisao.

Autoritet HAZU

Iz tih razloga ja dakle smatram da je dobro da i u Hrvatskoj postoji tijelo koje će se svojim autoritetom moći oduprijeti svim političkim i ideološkim pritiscima kojima bi hrvatski jezik mogao biti izložen. Takvo

tijelo mora biti neovisno od politike, ne smije biti pod izravnim nadzorom ni jednoga ministarstva, ali ni pod utjecajem medija i tzv. udruga civilnog društva. Štoviše, upravo takvo tijelo već postoji, a to je Razred za filološke znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, po zakonu najviše znanstvene institucije u državi. Članovi su Razreda najugledniji hrvatski lingvisti i filolozi, stručnjaci koji znaju kako se vodi jezična politika u mnogim europskim državama, a ujedno, zbog svojega iskustva i životne dobi, ljudi ne skloni radikalnim i naglim reformama. Akademija je neovisna od političkih struktura, koliko to uopće neka institucija u Hrvatskoj može biti: ona se ne financira iz budžeta nekoga od ministarstava, već neposredno odlukom Sabora, kojemu i podnosi godišnje izvješće o radu.

Tko bi, dakle, mogao imati veći autoritet i neovisnost od Akademije za donošenje strateških odluka o budućnosti hrvatskoga jezika? Takvo je rješenje i najpraktičnije, jer ne treba osnivati nova tijela (kao da Hrvatska već nema dovoljno nepotrebnih i neefikasnih instituta i agencija), ne treba im pisati statute i pravilnike o radu, provoditi izbore i sazivati sastanke: Razred za filološke znanosti HAZU održava redovite sjednice na kojima može raspravljati i donositi preporuke o problemima koji se tiču hrvatskoga standardnoga jezika. Naposljetku, živimo u nestalnom svijetu, ne znamo što će nas snaći sutra, ili za godinu-dvije, nakon nekih novih izbora. Ne možemo biti sigurni da jednog dana neki novi ministar ne bi ponovno ukinuo Vijeće za normu, bude li ono opet uspostavljeno u istom obliku kao prije. No, dobra je stvar što takav ministar ne bi mogao ukinuti Hrvatsku akademiju znanosti i umjetnosti i njezin Razred za filologiju. Barem se nadam.

SVEUČILIŠTE U SPLITU FAKULTET ELEKTROTEHNIKE, STROJARSTVA I BRODOGRADNJE, OBJAVLJUJE NATJEČAJ

Za izbor:

1. jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje redoviti profesor za znanstveno područje tehničkih znanosti, polje elektrotehnika, grana elektroenergetika i odgovarajuće radno mjesto;
2. jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje izvanredni profesor za znanstveno područje tehničkih znanosti, polje strojarstvo, grana proizvodno strojarstvo i odgovarajuće radno mjesto;
3. jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje izvanredni profesor za znanstveno područje tehničkih znanosti, polje elektrotehnika, grana telekomunikacije i informatika i odgovarajuće radno mjesto;
4. jednog stručnog suradnika za rad na Horizon 2020 - projektu GiantLeap na određeno vrijeme.

Pristupnici koji se javljaju na natječaj moraju pored uvjeta navedenih u natječaju, ispunjavati i opće uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07-Odluka USRH, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14-Odluka USRH) i uvjete iz Odluke Rektorskog zbora o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti (NN 106/06) te o svemu dužni dostaviti odgovarajuće dokaze.

Pristupnici pod točkom 1., 2. i 3. uz prijavu prilažu: životopis, dokaz o državljanstvu, a strani državljanici dužni su priložiti i dokaz o poznavanju hrvatskoga jezika C2 razina, dokaz o odgovarajućoj stručnoj spremi iz koje se može utvrditi da pristupnik ispunjava uvjete za izbor u odgovarajuće zvanje i radno mjesto, bibliografiju te podatke o znanstvenoj, nastavnoj i stručnoj djelatnosti (životopis te bibliografiju s podacima o znanstvenoj, nastavnoj i stručnoj djelatnosti, potrebno je dostaviti i na CD-u), dokaz o navedenim poželjnim iskustvima u radu, dokaz o ispunjavanju uvjeta Rektorskog zbora.

Pristupnici pod točkom 4. uz prijavu prilažu: životopis, dokaz o stečenoj odgovarajućoj stručnoj spremi, prijepis ocjena s prosjekom, dokaz o državljanstvu, strani državljanici dužni su priložiti i dokaz o poznavanju hrvatskoga jezika C2 razina, popis radova s podacima o znanstvenoj, nastavnoj i stručnoj djelatnosti i dokaz o navedenim poželjnim iskustvima u radu.

Natječaj traje 30 dana od dana objave u Narodnim novinama. Na natječaj se mogu javiti osobe oba spola sukladno čl. 13. st. 2. Zakona o ravnopravnosti spolova N.N. 82/08.

Prijave s dokazima o ispunjavanju uvjeta natječaja dostavljaju se na adresu: Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje u Splitu, Ruderera Boškovića 32., 21000 Split.

Nepravovremene prijave i prijave bez dokaza o ispunjavanju uvjeta neće se razmatrat niti će se podnositelji nepotpunih prijava pozivati na dopunu prijave.

O rezultatima natječaja pristupnici će biti obaviješteni u zakonskom roku.

SVEUČILIŠTE U SPLITU SVEUČILIŠNI ODJEL ZA STRUČNE STUDIJE, RASPIŠUJE NATJEČAJ

Raspisuje se Natječaj
I za izbore u zvanja:

1. jednog nastavnika u nastavno zvanje viši predavač i na odgovarajuće radno mjesto, u znanstvenom području društvenih znanosti, za polje ekonomija, za granu trgovina i turizam na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu;
2. jednog nastavnika u nastavno zvanje viši predavač i na odgovarajuće radno mjesto, u znanstvenom području prirodnih znanosti, za polje matematika na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu;
3. jednog nastavnika u nastavno zvanje viši predavač i na odgovarajuće radno mjesto, u znanstvenom području tehničkih znanosti, za polje elektrotehnika, za granu telekomunikacije i informatika na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu.
4. jednog nastavnika u naslovno nastavno zvanje profesor visoke škole u trajnom zvanju, u znanstvenom području društvenih znanosti, za polje ekonomija, za granu računovodstvo.

Točke 1, 2, 3 i 4.

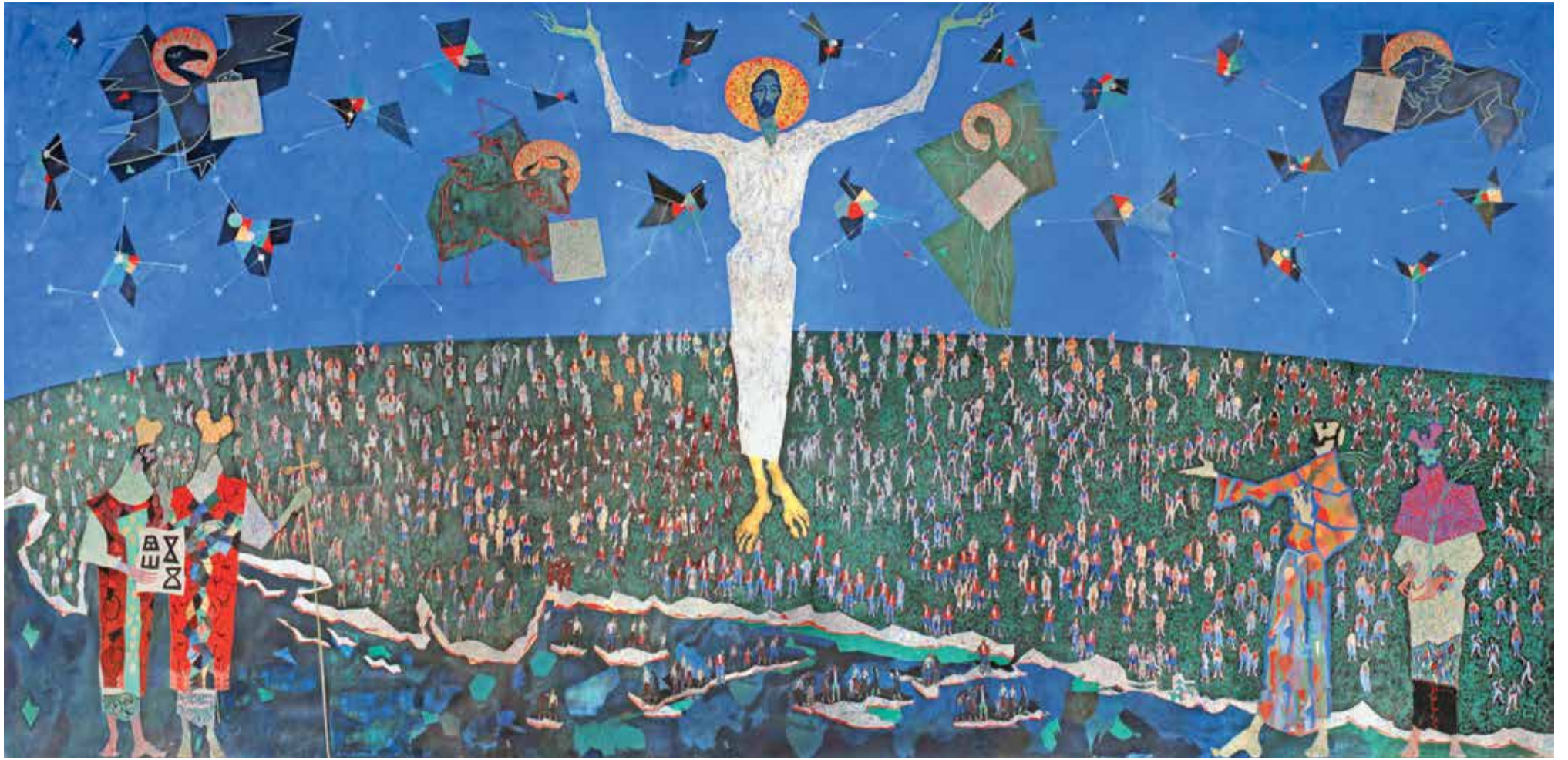
Pristupnici trebaju ispunjavati uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15) i Odlukom o nužnim uvjetima Rektorskog zbora za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u nastavna zvanja (NN 13/2012).

Prijavi treba priložiti: životopis pristupnika, preslik diplome o odgovarajućoj stručnoj spremi odnosno akademskom stupnju, prikaz stručne i nastavne djelatnosti, popis radova i radove relevantne za izbor (u elektronskom obliku).

Sva dokumentacija se predaje u dva primjerka.

Na natječaj se, pod jednakim uvjetima, mogu prijaviti osobe oba spola. Prijave s prilogima podnose se Sveučilišnom odjelu za stručne studije Sveučilišta u Splitu, Split, Kopilica 5/II kat, u roku od 30 (trideset) dana od dana objave natječaja u Narodnim novinama.

Nepravovremene i nepotpune prijave neće se razmatrati.

PIŠE: S. DIANA DOLIC

MONOGRAFIJA FRANJEVAČKE PROVINCIJE PRESVETOG OTKUPITELJA

U Katoličkoj crkvi "provincija" od srednjega vijeka označava autonomne jedinice redovničkih zajednica (franjevci, dominikanci) koje imaju vlastitu upravu na čelu s provincijalom i prostiru se na određenom teritoriju. U hrvatskim krajevima franjevci djeluju još za života sv. Frane. Bosansku vikariju, osnovanu 1340., nasljeđuje 1517. Bosna Srebrena, no kad su njezin prostor razdijelile tri vlasti – habsburška, osmanska i mletačka – Bosna Srebrena je 1735. podijeljena na ugarsku i dalmatinsku. Dalmatinska će do 1743. nositi ime pape Kaja, a otada ovo današnje – Provincija Presvetog Otkupitelja. Provincija je od početka pastoralno skrbila o puku u manjim i većim gradovima – Drnišu, Sinju, Kninu, Šibeniku, Imotskom, Splitu, Makarskoj, Metkoviću – ali najzaslužniji su u civilizacijski doprinos franjevci, ti "liječnici duše i tijela", dali siromašnim seoskim župama. A na prebogatijim dalmatinskoj kulturnoj baštini franjevci su podigli filozofsko-teološka učilišta u Šibeniku (1699., 1714.) i Makarskoj (1708., 1736.) iz kojih će 1936. nastati makarska Franjevačka visoka bogoslovija, prethodnik Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Splitu.

Povijesni hod Provincije

Osobita zasluga franjevača je osnivanje Sinjske javne gimnazije 1854., prve koja je u Dalmaciji uvela hrvatski jezik kao nastavni. Franjevci su dali mnoge nacionalne i duhovne preporoditelje i pisce, a prosvjetiteljstvo fra Filipa Grabovca i fra Andrije Kačića Miošića ostavilo je dubok trag ne samo na području Provincije, nego u svim hrvatskim krajevima. No nacionalno osvješćivanje ni jedna vlast nije podržavala, naprotiv, franjevci su prečesto bili proganjani, zatvarani i ubijani, osobito u vrijeme Drugog svjetskog rata i nakon njega.

Golem doprinos franjevacca hrvatskoj povijesti

Ovakva povijest uistinu zaslužuje primjerenu monografiju. Dojma smo da su autori, njih 41, od kojih su 25 članovi Provincije, a 16 stručnjaci iz različitih područja znanosti i umjetnosti, svoj posao obavili uzorno, a da je uredništvo u sastavu fra Ante Akrap, fra Luka Tomašević (glavni urednik), pok. fra Vicko Kapitanović, fra Ante Branko Periša, pok. fra Bruno Pezo i fra Josip Bebić, uspjele obuhvatiti sve što je za povijest Provincije relevantno. Problematika je podijeljena na pet poglavlja, koja redom obrađuju povijest, pastoral, kulturno blago, prosvjetiteljsko-znanstveni rad, te osobe "na glasu svetosti". Broj arhivskih i fotografskih umjetničkih djela u nekoj bi drugoj knjizi ostavilo dojam franjevcima neprikladne raskoši. No ljepota odabranih djela te fotografsko i uredničko umijeće ovu monografiju čine privlačnom svim bibliofilima.

Prva dva poglavlja obuhvaćaju više od pola monografije. O povijesti Provincije u prve pise fra Luka Tomašević, u temeljitu prikazu povijesnih silnica, ključnih događaja i glavnih aktera višestoljetne povijesti Provincije od njezinih početaka do suvremenosti. Kako povijest Provincije nije moguće shvatiti izvan i mimo životvorne veze s narodom, u monografiji će temi "naroda" iznimno sustavnu pažnju posvetiti pok. fra Josip Soldo, a suvremenom demografskom stanju u župa-

ma Provincije Andelko Akrap.

Povijesne mijene evangelizatorsko-pastoralne djelatnosti u drugom poglavlju obrađuje fra Luka Tomašević, a fra Ivica Jurić razlaže bitne značajke pastoralnog djelovanja Provincije nakon II. vatikanskog koncila. Središnji dio drugog poglavlja zauzima prikaz 16 samostana uz pripadajuće župe, od najstarijeg u Imotskom pa do najmlađeg na Trsteniku u Splitu. O marijanskoj pobožnosti u provinciji piše fra Šime Samac. Temeljito je obrađeno misijsko djelovanje Provincije u Južnoj i Sjevernoj Americi, Africi i Svetoj zemlji te u Europi (Velikoj Britaniji, Njemačkoj, Sloveniji te među moliškim Hrvatima). Prikazan je rad u kapelanijama, djelatnost korizmenih propovjednika i pučkih misionara, aktivnost laičkih pokreta Franjevačkog svjetovnog reda i Franjevačke mladeži te je dan popis 90 provincijala koji su Provinciju vodili od 1735. do danas.

Kulturna baština

Treće poglavlje, "Kulturno blago Provincije", na jednom mjestu sabire glavne odrednice književne, glazbene, likovne, arheološke i arhitektonske baštine Provincije kao najdublja uporišta vjerskog i nacionalnog identiteta, te izdavačku djelatnost prije i poslije Drugog svjetskog rata. Kronološki sustavno o književnom stvaralaštvu piše Ivan Boško-

vić, ističući među zaslužnim imenima Tomu Babića, Filipa Grabovca i Andriju Kačića Miošića. Fra Stjepica Grgat donosi zapis o glazbenoj baštini u 20. stoljeću, naglašavajući njezino njegovanje već od samih početaka Provincije te posebnu zauzetost franjevacca oko osnivanja župnih pjevačkih zborova. O likovnoj umjetnosti u Provinciji i umjetnina nastalim u rasponu od 15. stoljeća do danas, sačuvanim u franjevačkim samostanima ili župnim crkvama, piše akademik Radoslav Tomić. Arheološko blago opisuje akademik Nenad Cambi, posebnu pažnju posvećujući i inicijatoru proučavanja starih kultura na području Provincije, fra Stjepanu Zlatoviću, čijom će zaslugom u iskapanja biti iniciran i fra Lujo Marun, osnivač Hrvatskog starinaranskog društva i Muzeja hrvatskih arheoloških starina. Povijesni presjek ostavštine liturgijske glazbe od 17. do 19. st. daje Hana Breko Kustura, o crkvenom ruhu koje je sačuvano u samostanskim zbirkaama u Zaostrogu, Splitu, Šibeniku, Sinju, Visovcu, Makarskoj i Imotskom piše Ivana Svedružić-Šeparović, dragocjenu zbirku liturgijskog posuda neprocjenjive vrijednosti kao povijesno i umjetničko svjedočanstvo predstavlja Zoraida Staničić, a zaključno u četvrtom poglavlju Dubravka Dujmović i fra Dujo Jukić navode listove i časopise u Provinciji kojima se od druge

pod naslovom "Franjevci i očuvanje stvorenog" piše dr. sc. Ana Jeličić. Okosnicu njezina teksta čini ekološki mar fra Jure Radića, osnivača vrijednih institucija poput Malakološkog muzeja, Biokovskog botaničkog vrta te instituta "Planina i more".

Posljednje poglavlje monografije, naslovljeno "Na glasu svetosti", upoznaje nas s likom o. fra Ante Antića, za kojeg je 1984. započeo proces za proglašenjem blaženim. O "mučeniku rata i porača" fra Rafi Kaliniću piše fra Stjepan Čovo koji u svome izvješću objedinjuje franjevce Provincije – žrtve Drugoga svjetskog rata i porača, četrdeset četvero njih. Posljednje poglavlje završava popisom članova Provincije od 1735. do 2013., od kojih je 1686 svećenika.

Na kraju monografije dodan je popis literature koji sadrži 197 jedinica.

Evandjelje i riječima propovijedati

Na kraju navedimo i nekoliko riječi iz dvaju predgovora. Provincijal fra Joško Kodžoman: "Pastoralni rad nas frataru u višestoljetnom je kontinuitetu polučio nemjerljive rezultate na duhovnom i kulturnom planu. Dozorilo je vrijeme da se Franjevačka provincija Presvetoga Otkupitelja iznova predstavi svekolikoj javnosti, u cjelokupnosti i kompleksnosti svoga višestoljetnog postojanja, aktualnog značenja i rada, te planiranja za budućnost."

A Marin Barišić, nadbiskup metropolit splitsko-makarski, poručio je: "Poštovana braćo, ponosni smo na tolike svete likove asiškog siromaša, koji su ostavili dubok duhovni, pastoralni i kulturni trag u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji i našem hrvatskom narodu. Držeći u rukama novu monografiju, ne zaboravimo Franjine upute kako se Kristovo evandjelje može ponekad i riječima propovijedati."

'RUĐER BOŠKOVIĆ' I FESB ORGANIZIRALI 25. SKUP EUROPSKOG KONZORCIJA ZA FUZIJU

Gradnja puta do energije budućnosti

Od 27. do 29. studenoga 2017. u Dubrovniku je održan jubilarni 25. skup EU konzorcija za fuziju EUROfusion s temom numeričkog modeliranja za fuziju (25th European Fusion Programme Workshop 2017, Numerical Modeling for Fusion - EFPW 2017) u zajedničkoj organizaciji Instituta Ruđer Bošković (IRB) i Fakulteta elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje (FESB) Sveučilišta u Splitu. Na otvaranju konferencije sudionike skupa su pozdravili predsjedatelji konferencije: dr. sc. Tonči Tadić (IRB) i prof. Dragan Poljak (FESB) te v.d. ravnatelja IRB-a dr. sc. Stjepko Fazinić.

Teme konferencije pokrivala su različite aspekte numeričkog modeliranja kao ključnog preduvjeta razumijevanja procesa u budućoj fuzijskoj elektrani, uključujući između ostalog buduće računanje na exa-skali, vrednovanje fuzijskog softwera, multi-scale fiziku za razvoj ITER-a, modeliranje integriranih materijala i komponenti te modeliranje za DEMO i fuzijske reaktore. U Dubrovniku se tako na tri dana okupilo 80-ak vodećih stručnjaka za istraživanje fuzije te je po prvi put predstavljen i novi koncept fuzijske elektrane.

Hrvatski doprinos

Doprinos hrvatskih stručnjaka pod vodstvom prof. Dragana Poljaka matematičkom modeliranju plazme posebno je značajan u fuzijskom programu EU-a. Nadalje, FESB je u posljednjih nekoliko godina više puta ugostio veći broj znanstvenika iz cijele EU u sklopu tzv. Code Campa, u okviru kojeg se okupljaju teorijski fizičari koji se bave razradom modela fuzijske elektrane, što je od posebnog značaja za razvoj ITER-a i buduće fuzijske elektrane DEMO. Posljednji takav Code Camp na FESB-u u Splitu održan je u listopadu 2017., a vrijedi napomenuti da je EFPW 2014 održan također u Splitu u zajedničkoj organizaciji IRB-a i FESB-a.

Prof. Dragan Poljak (FESB) je na tek završenoj

Na dubrovačkom skupu, čiji su organizatori Institut 'Ruđer Bošković' i splitski FESB, proučavani su različiti aspekti numeričkog modeliranja kao ključnog preduvjeta razumijevanja procesa u budućoj fuzijskoj elektrani, energetske izvora budućnosti

Dragan Poljak i Tonči Tadić na otvaranju Eurofusiona

konferenciju u Dubrovniku izložio numeričke modele za analizu plazme u fuzijskom reaktoru u sklopu sekcije: Multi-scale physics for ITER. Po riječima voditelja Hrvatske fuzijske jedinice dr. sc. Tonča Tadića (IRB) to je veliko priznanje ne samo za FESB već i za Hrvatski fuzijski program.

Vrijedi istaknuti kako EU ima ključnu ulogu u konstrukciji Međunarodnog termonuklearnog eksperimentalnog reaktora (International Thermonuclear Experimental reactor - ITER), u kojem sudjeluju EU, SAD, Kina, Rusija, Indija, Japan i Južna Koreja. Radi se o najvećem znanstvenom eksperimentu današnjice, vrijednom 13 milijardi eura, od čega EU financira polovicu troškova. Cilj ITER-a je pokazati izvedivost uređaja za fuzijsku energiju na industrijskoj razini, odnosno postići tzv. samogoruću plazmu po uzoru na Sunce. U energetske strategiji EU-a do 2030. godine fuzija zauzima iznimno važno mjesto te je cilj da upravo EU po-

stane svjetsko središte fuzijske energije i pratećih tehnologija. Gradnja ITER-a odvija se u Francuskoj u mjestu Cadarache, a EU participira s 45 posto ukupnih troškova.

Jednom kad bude dovršen ITER će biti najveći tokamak na svijetu s radijusom plazme od 6,2 metra te volumenom plazme od 840 kubnih metara, uz temperaturu plazme od 150 milijuna stupnjeva Celzija. Očekivana fuzijska izlazna snaga je 500MW.

Gledajući malo u bližu povijest, još 70-ih godina 20. stoljeća europski fuzijski laboratoriji ujedinili su svoje snage da bi sagradili i pustili u pogon Joint European Torus (JET), koji i danas predstavlja najveći i najmoćniji tokamak u svijetu, a ujedno i jedini uređaj kojim se može koristiti mješavina deuterij-tricij u smislu goriva koje ujedno predstavlja i gorivo za buduće komercijalne reaktore. Fuzijski laboratoriji širom Europe uspostavile su niz kolaboracija u svrhu koordinacije istraživačkih aktivnosti vezanih za JET, ali i druga pi-

tanja fuzijske tehnologije. U tom smislu, kako bi se dala potpora istraživačkim naporima u ovim kolaboracijama, godine 1999. ustanovljena je EFDA (European Fusion Development Agreement). U usporedbi s ITER-om radijus plazme kod JET-a je 2,96 metara uz volumen od 90 kubnih metara.

Stiže DEMO

EUROfusion konzorcij nastao je u listopadu 2014., a formiran je od 29 istraživačkih institucija (uz oko 100 suradničkih institucija) iz 26 članica EU-a te Švicarske u svrhu intenziviranja europskih fuzijskih istraživanja. U siječnju 2017. konzorciju se pridružila i Ukrajina. U središtu ovih istraživanja je ITER čija konstrukcija ima za cilj demonstrirati izvedivost fuzije u smislu energije budućnosti. EUROfusion financira se otprilike polovicu iz EUROATOM Horizon 2020 Programme, a polovicu sredstava dolazi od zemalja članica.

Pošto ITER igra ključnu ulogu u radnom planu EUROfusiona, ovaj konzorcij ulaže znatne resurse u ITER odgovarajuće eksperimente. Druga faza se fokusira na eksploataciju ITER-a te na pripremu konstrukcije eksperimentalne fuzijske elektrane – DEMO. Završna faza u radnom planu EUROfusion konzorcija implicira konstrukciju i puštanje u pogon elektrane DEMO od koje se očekuje da fuzijom stvoreni elektricitet privede fiksnoj mreži.

Neki od važnijih zaključaka konferencije u Dubrovniku su buduće usmjeravanje znanstvenih resursa ka interdisciplinarnim istraživanjima koja usko vezuju matematiku, fiziku i računarstvo. Ono što je od posebnog značaja je svakako tzv. kvantitativna procjena nesigurnosti (eng. Uncertainty Quantification – UQ), te integracija procesa vezanih za multi-fiziku te analizu na različitim skalama (eng. Multiphysics and Multi-scale processes). Vrijedi istaknuti da će u ovim istraživanjima grupa na FESB-u imati značajnu ulogu. R.I.

SVEUČILIŠTE U SPLITU
KEMIJSKO-TEHNOLOŠKI FAKULTET
raspisuje
NATJEČAJ
za izbor:

- jednog izvršitelja (m/ž) na radno mjesto I. vrste u znanstveno-nastavnom zvanju redoviti profesor, I. izbor, iz znanstvenog područja *Tehničke znanosti*, znanstvenog polja *Kemijsko inženjerstvo*, znanstvena grana *Zaštita okoliša u kemijskom inženjerstvu* na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu za rad u Zavodu za inženjerstvo okoliša,
  - jednog izvršitelja (m/ž) na radno mjesto I. vrste u znanstveno-nastavnom zvanju redoviti profesor, I. izbor, iz znanstvenog područja *Tehničke znanosti*, znanstvenog polja *Kemijsko inženjerstvo*, znanstvena grana *Analiza, sinteza i vođenje kemijskih procesa* na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu za rad u Zavodu za elektrokemiju i zaštitu materijala,
  - jednog izvršitelja (m/ž) na radno mjesto I. vrste u znanstveno-nastavnom zvanju izvanredni profesor iz znanstvenog područja *Tehničke znanosti*, znanstvenog polja *Kemijsko inženjerstvo*, znanstvena grana *Mehanički, toplinski i separacijski procesi*, na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu za rad u Zavodu za kemijsko inženjerstvo,
  - jednog izvršitelja (m/ž) na radno mjesto I. vrste u znanstveno-nastavnom zvanju izvanredni profesor iz znanstvenog područja *Prirodne znanosti*, znanstvenog polja *Kemija*, znanstvena grana *Organska kemija*, na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu za rad u Zavodu za organsku kemiju,
  - jednog izvršitelja (m/ž) na radno mjesto I. vrste u znanstveno-nastavnom zvanju docent iz znanstvenog područja *Prirodne znanosti*, znanstvenog polja *Kemija*, znanstvena grana *Anorganska kemija*, na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu za rad u Zavodu za opću i anorgansku kemiju,
  - jednog izvršitelja (m/ž) na radno mjesto I. vrste u znanstveno-nastavnom zvanju docent iz znanstvenog područja *Tehničke znanosti*, znanstvenog polja *Kemijsko inženjerstvo*, znanstvena grana *Kemijsko inženjerstvo u razvoju materijala*, na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu za rad u Zavodu za anorgansku tehnologiju,
  - jednog izvršitelja (m/ž) na radno mjesto I. vrste u znanstveno-nastavnom zvanju docent iz znanstvenog područja *Tehničke znanosti*, znanstvenog polja *Kemijsko inženjerstvo*, znanstvena grana *Zaštita okoliša u kemijskom inženjerstvu* na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu za rad u Zavodu za inženjerstvo okoliša,
  - jednog izvršitelja (m/ž) na radno mjesto I. vrste u znanstveno-nastavnom zvanju docent iz znanstvenog područja *Tehničke znanosti*, znanstvenog polja *Kemijsko inženjerstvo*, znanstvena grana *Kemijsko inženjerstvo u razvoju materijala* na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu za rad u Zavodu za organsku tehnologiju,
  - jednog izvršitelja (m/ž) na radno mjesto I. vrste u znanstveno-nastavnom zvanju docent iz znanstvenog područja *Prirodne znanosti*, znanstvenog polja *Kemija*, na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu za rad u Zavodu za fizikalnu kemiju,
  - jednog izvršitelja (m/ž) u znanstveno-nastavnom zvanju docent bez zasnivanja radnog odnosa iz znanstvenog područja *Prirodne znanosti*, znanstvenog polja *Biologija*, znanstvena grana *Mikrobiologija* (naslovno zvanje).
- Pristupnici trebaju ispunjavati uvjete utvrđene odredbama *Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju* (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14 i 60/15).
- Pristupnici uz prijavu prilažu: životopis; pristupnici koji su strani državljanima dokaz o poznavanju hrvatskog jezika (C2 - napredna razina); dokaz o odgovarajućoj stručnoj spremi iz kojeg se može utvrditi da pristupnik ispunjava uvjete za izbor u odgovarajuće zvanje, prikaz znanstvene, nastavne odnosno stručne djelatnosti; popis radova; radove, odnosno separate radova relevantnih za izbor te drugu odgovarajuću dokumentaciju o ispunjavanju uvjeta za izbor.
- Rok za podnošenje prijave je trideset (30) dana od dana objave Natječaja u Narodnim novinama.
- Prijava s dokazima o ispunjavanju uvjeta natječaja šalju se poštom na adresu Kemijsko-tehnološkog fakulteta u Splitu, Ruđera Boškovića 35, 21000 Split.
- Zakašnjele i nepotpune prijave neće se razmatrati.
- O rezultatima natječaja pristupnici će biti obaviješteni u zakonskom roku.

UMJETNIČKA AKADEMIJA U SPLITU
objavljuje
NATJEČAJ
(m/ž) za izbor u zvanje i na radno mjesto

1. Poslijedoktorand u području umjetnosti, polje likovne umjetnosti, grana slikarstvo na određeno vrijeme u punom radnom vremenu.
- Pristupnici natječaju moraju ispunjavati uvjete Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju.
- Prijava na natječaj mora sadržavati životopis, presliku dokaza o državljanstvu, diplomu o stečenoj stručnoj spremi i izvješće o stručnoj i nastavnoj aktivnosti.
- Prijave se dostavljaju u roku od 30 dana od objave natječaja na adresu: Umjetnička akademija u Splitu, Zagrebačka 3, 21 000 Split.

Sudionici 25. Eurofusiona u Dubrovniku

Novi emeritusi hrvatskih sveučilišta

Split

Matko Marušić

redoviti profesor u mirovini Medicinskog fakulteta

Rijeka

Branko Blažević

redoviti profesor u mirovini fakulteta za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu

Vidoje Vujić

redoviti profesor u mirovini Fakulteta za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu

Zagreb

Aleksa Bjeliš

redoviti profesor u mirovini Prirodoslovno-matematičkog fakulteta

Željko Brkanović

redoviti profesor u mirovini Muzičke akademije

Zagreb

Novi redoviti profesori hrvatskih sveučilišta

Dario Baričević

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno u području biotehničkih znanosti, polje šumarstvo, grana ekologija i uzgajanje šuma

Anita Cerić

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – trajno u području tehničkih znanosti, polje građevinarstvo, grana organizacija i tehnologija građenja

Marinko Jurčević

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno u području društvenih znanosti, polje ekonomija, grana opća ekonomija

Mirela Leskovac

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – trajno u području tehničkih znanosti, polje kemijsko inženjerstvo, grana kemijsko inženjerstvo u razvoju materijala

Nenad Lipovac

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno u području tehničkih znanosti, polje arhitektura i urbanizam, grana urbanizam i prostorno planiranje

Zagreb

Sanja Martinez

izabrana u z-n zvanje red. prof. – trajno u području tehničkih znan., polje kem. inženjerstvo, gr. analiza, sinteza i vođenje kem. procesa i temeljne teh. znan./materijali

Marina Novak

izabrana je u umjetničko-nastavno zvanje redovite profesorice – trajno u umjetničkom području, polje glazbena umjetnost, grana reprodukcija glazbe (sviranje)

Tibor Pentek

izabran u znanstveno-nastavno zvanje red. prof. – trajno u području biotehničkih znan., polje šumarstvo, grana šumarske tehnologije i menadžment

Nina Poljičak Milas

izabrana u znan.-nast. zvanje red. prof. – trajno u području biomedicine i zdravlja, polje veterinarska med., grana temeljne i pretkliničke veterinarske znan.

Miroslav Požek

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno u području prirodnih znanosti, polje fizika, grana fizika kondenzirane tvari

Tomislav Poršinsky

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno u području biotehničkih znanosti, polje šumarstvo, grana šumarske tehnologije i menadžment

Saša Vojković

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – trajno u području humanističkih znanosti, polje znanost o umjetnosti, grana filmologija

Zagreb

Alan Filipin

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u području prirodnih znanosti, polje matematika

Gordana Kordić

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice u području društvenih znanosti, polje ekonomija, grana financije

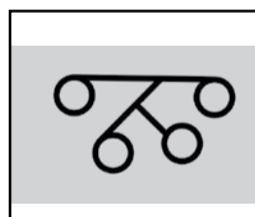
Mario Kušek

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u području tehničkih znanosti, polje elektrotehnika

Igor Lacković

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u području tehničkih znanosti, polje elektrotehnika

Nikolaj Lazić

izabran u znanstveno-nastavno zvanje redovitog prof. u području društvenih znanosti, polje informacijske i komunikacijske znanosti, grana informacijski sustavi i informatologija

Zrinka Lukač

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice u području društvenih znanosti, polje ekonomija, grana kvantitativna ekonomija

Željko Marušić

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u području tehničkih znanosti, polje tehnologija prometa i transport

Zagreb

Ivana Podnar Žarko

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice u području tehničkih znanosti, polje računarstvo

Kornelije Rabuzin

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u području društvenih znanosti, polje informacijske i komunikacijske znanosti

Sanda Rašić Jelavić

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice u području društvenih znanosti, polje ekonomija, grana organizacija i menadžment

Nina Toth

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice u području biotehničkih znanosti, polje poljoprivreda

Mario Vašak

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u području tehničkih znanosti, polje elektrotehnika

Jasmina Vojvodić

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice u području humanističkih znanosti, polje filologija, grana slavistika

Branka Migotti

izabrana je u naslovno znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice u području humanističkih znanosti, polje arheologija, grana antička arheologija

Zagreb

Slađana Štrkalj-Ivezić

izabrana je u naslovno znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice u području biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana psihijatrija

Osijek

Marijana Zekić Sušac

izabrana u znan.-nast. zvanje redovite prof. – trajno u području društ. znan., polje informacijske i komunikacijske znan., grana informacijski sustavi i informatologija

Ivica Raguz

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – prvi izbor u području humanističkih znanosti, polje teologija, grana dogmatska teologija

Sanja Kapitanović

izabrana je u naslovno znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – trajno u području biomedicine i zdravstva, polje temeljne medicinske znanosti

Osijek

Sonja Levnat

izabrana je u naslovno znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – trajno u području biomedicine i zdravstva, polje temeljne medicinske znanosti

Andrea Moguš-Milanković

izabrana je u naslovno znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – trajno u području prirodnih znanosti, polje kemija

Miroslav Plohl

izabran je u naslovno znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno u području prirodnih znanosti, polje biologija

Đurđica Ugarković

izabrana je u naslovno znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – trajno u području prirodnih znanosti, polje biologija

Nela Pivac

izabrana je u naslovno znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – prvi izbor u području biomedicine i zdravstva, polje temeljne medicinske znanosti

Osijek

Neven Žarković

izabran je u naslovno znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – prvi izbor u području biomedicine i zdravstva, polje temeljne medicinske znanosti

Zorana Grubić

izabrana u naslovno znan.-nast. zvanje red. prof. – prvi izbor u području biomedicine i zdravstva, polje temeljne medicinske znan.

Saša Marenjak

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno u području tehničkih znanosti, polje temeljne tehničke znanosti

Rijeka

Snježana Bajek

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – trajno u području biomedicine i zdravstva, polje temeljne medicinske znanosti, grana anatomija

Rijeka

Petar Veić

izabran u z-n redovitog prof. – trajno u području društvenih znan., polje pravo, grana kazneno pravo, kazneno procesno pravo, kriminologija i viktimologija

Igor Žutić

izabran je u naslovno znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora na vrijeme od 5 godina u području prirodnih znanosti, polje fizika

Split

Željko Garača

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno u području društvenih znanosti, polje ekonomija, grana poslovna informatika

Saša Krešić Jurić

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno u području prirodnih znanosti, polje matematika

Split

Dragan Primorac

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno u području biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana pedijatrija

Vlado Zrnić

izabran u umjetničko-nastavno zvanje redovitog prof. – trajno u umjetničkom pod., polje filmska umjetnost (filmske, elektroničke i medijske umjetnosti pokretnih slika)

Damir Fabijanić

izabran u znanstveno-nast. zvanje redovitog prof. – prvi izbor u području biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znan., grana interna medicina

Zadar

Toni Bielić

izabran u znanstveno-nast. zvanje redovitog prof. – prvi izbor u području tehničkih znan., polje tehnologija prometa i transport, grana pomorski i riječni promet

**SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKI
FAKULTET**

Fakultetsko vijeće Prirodoslovno-matematičkog fakulteta na temelju članka 82. i 89. Statuta Fakulteta raspisuje

NATJEČAJ

za izbor

1. u nastavno zvanje i na radno mjesto predavač iz područja prirodnih znanosti, polje fizika, na neodređeno vrijeme, u punom radnom vremenu, u Zavodu za eksperimentalnu fiziku pri Fizičkom odsjeku PMF-a – 1 izvršitelj;
  2. u znanstveno-nastavno zvanje redoviti profesor – 1. izbor (naslovno zvanje) iz područja prirodnih znanosti, polje kemija, grana fizikalna kemija u Zavodu za fizikalnu kemiju pri Kemijskom odsjeku PMF-a – 1 izvršitelj;
  3. u suradničko zvanje poslijedoktorand (naslovno zvanje) iz područja prirodnih znanosti, polje geofizika, grana meteorologija s klimatologijom, na određeno vrijeme u trajanju od tri godine, bez zasnivanja radnog odnosa pri Geofizičkom odsjeku – 1 izvršitelj;
  4. u suradničko zvanje asistent (naslovno zvanje) iz područja prirodnih znanosti, polje biologija, grana botanika, na određeno vrijeme u trajanju od tri godine, bez zasnivanja radnog odnosa, u Botaničkom zavodu pri Biološkom odsjeku – 1 izvršitelj.
- Sve informacije o uvjetima natječaja objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Prirodoslovno-matematičkog fakulteta www.pmf.unizg.hr/natjecaji.
Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta natječaja dostavljaju se na adresu: Prirodoslovno-matematički fakultet, Služba Dekanata (kadrovske poslovi), Zagreb, Horvatovac 102a, u roku od 30 dana od dana objavljivanja natječaja u „Narodnim novinama“.
Rezultati natječajnog postupka objavit će se na službenoj internetskoj stranici PMF-a: www.pmf.unizg.hr (Natjecaji).

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

Klasa: 112-01/17-01/44
Urbroj: 380-040/040-17-1
Zagreb, 4. prosinca 2017.

Na temelju članka 13. Statuta Sveučilišta u Zagrebu, raspisuje se javni

NATJEČAJ

za izbor

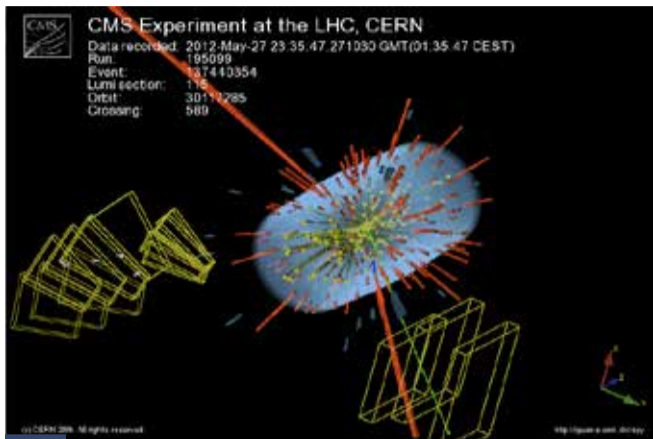
1. Jednog (1) izvršitelja u naslovno (bez zasnivanja radnog odnosa) nastavno zvanje predavača (m/ž) u znanstvenom području tehničke znanosti, znanstvenom polju: geodezija na preddiplomskim sveučilišnim studijima Vojno inženjerstvo i Vojno vođenje i upravljanje.
  2. Jednog (1) izvršitelja u naslovno (bez zasnivanja radnog odnosa) nastavno zvanje predavača (m/ž) u znanstvenom području interdisciplinarno područje znanosti, znanstvenom polju: geografija, znanstvenoj grani: fizička geografija na preddiplomskim sveučilišnim studijima Vojno inženjerstvo i Vojno vođenje i upravljanje.
  3. Jednog (1) izvršitelja u naslovno (bez zasnivanja radnog odnosa) nastavno zvanje predavača (m/ž) u znanstvenom području: tehničke znanosti, znanstvenom polju: strojarstvo na preddiplomskim sveučilišnim studijima Vojno inženjerstvo i Vojno vođenje i upravljanje.
- Uvjeti:

Pristupnici moraju ispunjavati uvjete utvrđene Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, 123/03, 198/03. (Uredba), 105/04, 174/04, 2/07 – OUSRH, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14 – OIRSRH, 60/15 – OUSRH) i Statutom Sveučilišta u Zagrebu.
Prijava za natječaj mora sadržavati:
- životopis (potpisan, najviše jedna kartica teksta)
- presliku diplome o završenom studiju i/ili stečenom akademskom stupnju ili znanstvenom zvanju
- prikaz nastavne i stručne djelatnosti
- popis radova i separate radova relevantnih za izbor te podatke o nastavnoj i stručnoj djelatnosti
- dokaz o državljanstvu
- dokaz o najmanje pet godina radnog iskustva na dužnostima i poslovima nastavne djelatnosti za potrebe Oružanih snaga RH
Rok za podnošenje prijave je 30 dana od objave natječaja.

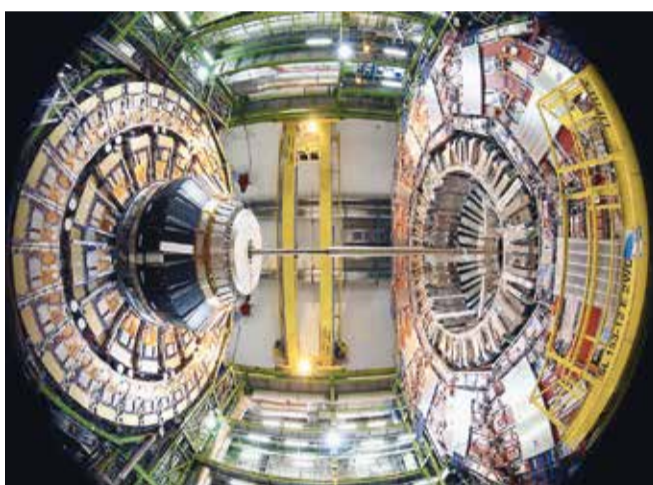
Pristupnici koji se javljaju na natječaj moraju ispunjavati uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14 i 60/15) i odlukom Rektorskog zbora o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u znanstveno-nastavno (NN 106/06), te imati najmanje pet godina radnog iskustva na dužnostima i poslovima nastavne djelatnosti za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske te su o svemu dužni dostaviti odgovarajuće dokaze.
Dokumentacija se prilaže u dva primjerka i u elektroničkom obliku na CD-u i PDF-formatu.
Prijave na natječaj s traženom dokumentacijom poslati poštom na adresu: Sveučilište u Zagrebu, Trg Republike Hrvatske 14, 10000 Zagreb, s naznakom prijave na natječaj.
Potpuna prijava smatra se prijava koja sadrži sve podatke i priloge navedene u ovom natječaju. Pristupnikom prijavljenim na natječaj smatrat će se samo osoba koja podnese pravovremenu i potpunu prijavu sa svim prilogima te ispunjava formalne uvjete iz natječaja. Nepotpune i nepravovremene prijave neće se razmatrati niti će se podnositelji nepotpunih prijava pozvati na dopunu prijave. Osobe koje podnesu nepotpune ili nepravovremene prijave na natječaj te osobe koje ne ispunjavaju formalne uvjete iz natječaja ne smatraju se pristupnicima prijavljenim na natječaj niti će se obavještavati o rezultatima natječaja.
Sveučilište u Zagrebu pridržava pravo, djelomično ili u cijelosti, u svako vrijeme poništiti natječaj.

trijumf ujedinjene Europe

7a.

5.

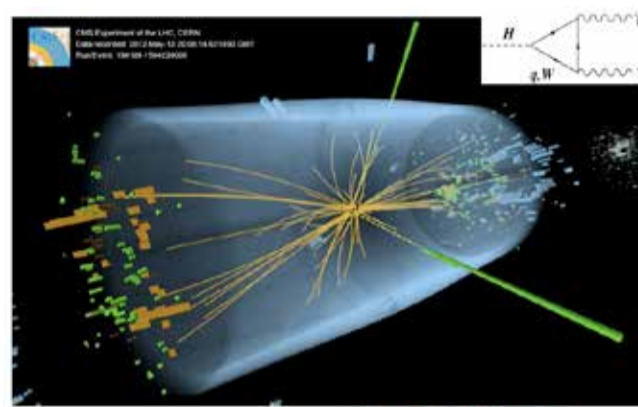
prema zračenju itd. jest rezultat zajedničkog napora više zemalja i institucija: Austrije, Belgije, CERN-a, Njemačke, Italije, Francuske, SAD-a i Švicarske.

CMS eksperiment također posjeduje jedan vrlo inovativan, snažan i fleksibilan sustav prikupljanja podataka, sustav okidanja (*trigger system*), kontrole i praćenja funkcioniranja eksperimenta i obrade podataka, s hardverskim i softverskim komponentama. Na primjer, prva hardverska razina selekcije sudara (koji slijede ritmom od 25 nanosekunda) ima na raspolaganju do tri mikrosekunda da odluči hoće li zadržati ili odbaciti sudar, "događaj", kako kažu fizičari, a sljedeća softverska razina, koja je implementirana na "farmi" od 5000 paralelnih procesora, ima oko 40 milisekunda da bi "probavila" i razumjela sudar, događaj. Cijeli taj sustav u eksperimentu ekvivalentan je živčanom sustavu u organizmu, on transformira i traži smisao, indicije u onom što su u krajnjoj liniji električni signali producirani u pojedinih dijelovima detektora, pretvarajući ih u fizikalne veličine i varijable (energije, impulse...) koje onda dopuštaju da se identificiraju i fizički analiziraju sudari. To je na koncu dovelo 2012. godine i do otkrića Higgsova bozona. Zemlje ili institucije koje su značajno pridonijele razvoju tog vrlo kompleksnog i efikasnog sistema jesu Austrija, CERN, Francuska, Grčka, Italija, Njemačka, Portugal, Španjolska, Tajvan, SAD, Ujedinjeno Kraljevstvo. Cjelokupna je cijena CMS detektora oko 640 milijuna CHF, a slična je cijena i ATLAS detektora.

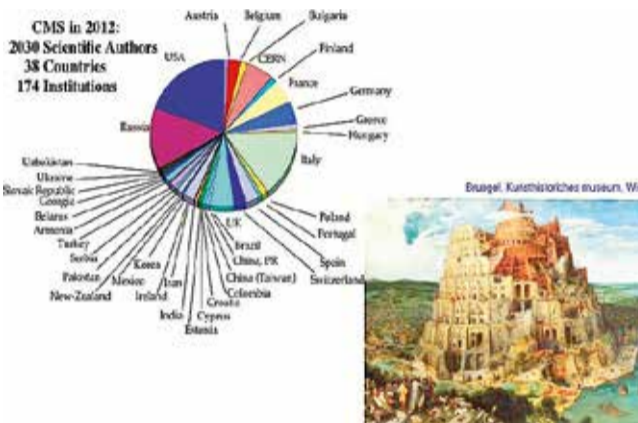
Čitatelj bi se vjerojatno mo-

gao čuditi kako to da u tom traženju onog što se ponekad naziva "Božja čestica" (Higgsov bozon), koji nije ništa božanstvenija nego W i Z bozoni, sa svim tim institucijama, laboratorijima, sveučilištima sa svih strana zemaljske kugle, njih oko 190 iz blizu 45 zemalja i s više od 3000 znanstvenika i inženjera u 2016. godini – kako taj globalni pothvat s ljudima raznih kultura, religija, jezika nije patio od "sindroma babilonske kule" i nije mu na koncu podlegao (slika 6)?! Kako je Bog mogao dopustiti čovjeku da pronet je baš za tu svrhu izmišljen u CERN-u, održavajući seminare i predavanja na cijelom planetu, a drugi je taj što smo se, da se udovolji francuskom ponosu, u konstrukciji koristili metričkim sustavom jedinica, a ne inča, stopa, jarda, funta, imperijalnih galona itd.!

Slika 7a prikazuje lijep primjerak događaja "kandidata" za raspad Higgsova bozona u četiri leptona na način $H \rightarrow ZZ \rightarrow e^+e^-\mu^+\mu^-$ koji je opažen u detektoru CMS, a na slici 7b imamo jedan drugi događaj s raspadom u dva fotona pomoću $H \rightarrow \gamma\gamma$. Kažemo "kandidat" za Higgsov događaj, jer po kvantnoj mehanici ne možemo nikad biti sigurni u pojedinačni događaj, tj. radi li se uistinu o događaju s Higgsovim bozonom ili o pozadinskom (*background*) događaju iste to-

7b.

6.

pologije. U krajnjoj liniji dokaz može biti samo statističke prirode, a taj je bio definitivno dobiven 2012. godine akumulacijom događaja iste topologije na jednoj vrijednosti mase, oko 125 GeV-a (slika 8). Vršna odnosno klopka bila je dobro zamišljena i zvijerka je konačno u nju upala! Treba reći da je detektor ATLAS bio podjednako uspješan u tom lovuna Higgsov bozon.

Interesantno je pogledati i kako se ta otkrića W, Z i Higgsova bozona mogu vidjeti, kakva je njihova uloga u okviru današnje kozmološke paradigme, modela *Big Banga*, skiciranog na lijevoj strani slike 9. U vremenu između 10^{-15} do 10^{-12} sekunda nakon "početnog događaja, početne eksplozije", tj. *Big Banga*, svemir je u širenju i sav njegov materijalno-energetski sadržaj već se ohladio do temperatura od ~1000 do 100 GeV (fizičari u razradi astrofizičkih ili kozmoloških problema koriste podjednako energiju E ili temperaturu T, a te dvije veličine povezane su relacijom $E = kT$, gdje je konstanta proporcionalnosti k Boltzmanova konstanta), a to je upravo skala energija (ili temperatura) ispitivana u proton-proton sudarima na LHC-u, to je skala energija narušavanja elektroslike simetrije ili "elektroslabog faznog prijelaza". Bozoni W, Z i H tada ($\sim 10^{-12}$ s) poprimaju svoje mase (elektromagnetske i slabe sile od tada se razlikuju), oni su tada gotovo u termičkoj ravnoteži, ali se raspadaju vrlo brzo, vrijeme života im je vrlo kratko, između 10^{-24} i 10^{-21} sekunde, i oni odmah nestaju s kozmološke scene. Na LHC-u ih opet stvaramo (desna strana Slike 9) uzrokuju-

“ Kako je Bog mogao dopustiti čovjeku da pronikne u jednu od njegovih najdubljih tajni, u porijeklo mase – na čemu su zajedno radili znanstvenici sa 190 sveučilišta iz 45 zemalja – a da se u pothvatu izbjegne "sindrom babilonske kule", pomiješanost mnoštva jezika? Razlog je u tome što smo imali zajednički cilj, a matematika i fizika su univerzalne

ći sudare dvaju protona, dakle dviju kapljica partonske materije koje se time dovode do vrlo visokih energija, temperatura. Proizvodimo nešto poput "mini-Big-Bangova", ali ta je materija tu izvan ravnoteže, lokalna, volumen je samo par desetaka kubnih Fermija ($1 \text{ Fermi} = 10^{-13} \text{ cm}$) – dok za vrijeme *Big Banga* sva je materija tj. čitav je svemir bio na toj temperaturi. Usijana materija producirana na LHC-u vrlo je kratka životna vijeka, reda veličine 10^{-22} sekunde. U tim sudarima pokatkad, zapravo vrlo rijetko, jednom u oko 10^{15} (milijun milijardi) proton-proton sudara, dva će gluona, po jedan iz svakog protona, fuzionirati u Higgsov bozon (kroz kvantnu petlju s top kvarkom), i odmah će se raspasti na dva Z bozona ($u \sim 10^{-21}$ s), i svaki će se od njih opet gotovo trenutno raspasti u $\mu^+\mu^-$ ili e^+e^- par ($u \sim 10^{-24}$ s). Te ko-

načne produkte raspada hvatamo, identificiramo i mjerimo u našim detektorima, kako je skicirano na desnoj strani slike 9. Par desetaka takvih ulova po godini funkcioniranja LHC-a!

Zaključak

CERN je odličan primjer, možda i najbolji, onog što Europa može postići kad ujedini svoje snage (druge vrlo uspješne Europske organizacije, a u vezi s temama dotaknutim u ovom članku, su ESO (European Southern Observatory) i ESA (European Space Agency): obje organizacije su, što se tiče načina izbora znanstvenih projekata i upravljanja, organizirane po modelu CERN-a). Dobro je promisliti o ovom uspjehu upravo sada, u vrijeme velikih dvojbi i sumnja u Europu i njezinu budućnost, u vrijeme kad bi trebalo gledati iznad čisto utilitističkog i merkantilističkog anglosaksonskog pristupa Europi. Ideal bi trebala biti asimptotsko ujedinjena Europa, što bi joj osiguralo sjaj i procvat za mnoge godine u budućnosti. Nedavno otkriće Higgsova bozona u CERN-u, u dvama ekstremno kompleksnim eksperimentima - ATLAS i CMS - koji su ujedno velike međunarodne kolaboracije znanstvenika, potvrđuje CERN-ov status vodećeg svjetskog laboratorija u domeni fizike elementarnih čestica. Dobro se pritom podsjetiti da je i za vrijeme "hladnog rata" CERN bio mjesto susreta, diskusija i znanstvene suradnje između fizičara i znanstvenika objiju strana. CERN, kao centar kojem danas gravitiraju znanstvenici cijelog planeta, podsjeća na ulogu koju su nekad imali aleksandrijski Museion (muza, božanstvo astronomije-znanosti bila je Urania) i aleksandrijska knjižnica, u neku ruku CERN je njihov nasljednik.

Otkrićem Higgsova bozona LHC-ova priča nije završena. Pred fizičarima su još mnoge godine detaljnog studija, potrebni su deseci tisuća Higgsovih bozona da bi se kvantitativno razumjela egzaktna priroda pronađenog Higgsova bozona. Treba razumjeti njegova vezivanja za druge čestice i za samog sebe itd., uz mnoge dodatne studije i moguće eventualne pronalaskе, na primjer supersimetričnih čestica, eventualno čestica tamne materije, znakova mogućih dodatnih dimenzija prostora, kvantnih "crnih mini-rupa" itd. Ali, može biti da sljedećih godina i neće biti na LHC-u novih "spektakularnih" pronalazaka poput W, Z ili Higgsova, već će indicije o onom što bi mogao biti novi horizont fizike proistieći iz detaljnih i metodičnih studija koje će konačno pokazati gdje su granice današnje paradigme u fizici fundamentalnih interakcija, tj. Standardnog modela. Dobro je poznato da je ta teorija, iako danas nema nijednog neosporivog eksperimentalnog rezultata koji bi bio u kontradikciji sa Standardnim modelom unutar svoje domene valjanosti, sigurno nepotpuna. Mnoga su pitanja u fundamentalnoj fizici još otvorena, neriješena, na primjer porijeklo Higgsova potencijala i stabilizacija njegove

mase, interpretacija masa neutrina, njihova kvantnog miješanja i narušavanja CP invarijantnosti i jesu li su neutriini čestice Diracova ili Majorana tipa. U Standardnome modelu nema mjesta ni za tamnu materiju, ni za tamnu energiju, ni za tumačenje razlike u opserviranoj količini materije i antimaterije na kozmološkoj razini, itd., itd. Istraživanja na akceleratorima sudaračima i nisu jedini, a možda ni najadekvatniji način da se odgovori na sva ta pitanja.

LHC će nastaviti radom još nekoliko godina s postupno povećanim performansama – da bi se potvrdili, produbili i proširili već dobiveni rezultati. Već se testiraju razne mogućnosti dodatnog znatnog proširenja njegova potencijala istraživanja. Prva i već znanstveno i financijski odobrena faza na visokom luminozitetu (*High-Luminosity - LHC*), deset puta većem nego je sada, morala bi nastupiti za sedam-osam godina. Za tu se fazu već razvijaju i testiraju dodatni, specijalni magneti za LHC, testiraju se detektori koji će zamijeniti dijelove sadašnjeg CMS-a i ATLAS-a, da bi oba eksperimenta mogla uspješno funkcionirati na deset puta većem luminozitetu. Cijena tih poboljšanja (*upgrading*) iznosi oko 230 MCHF po eksperimentu. Razmatra se mogućnost da se za 15 do 20 godina udvostruči energija LHC-a, na 28-30 TeV (*High Energy-LHC*), što je mnogo uzbudljivija, ali i mnogo skuplja perspektiva. Za to bi trebala promijeniti sve magnetne sadašnjeg LHC-a, što bi koštalo oko dvije milijarde CHF. S tim se ciljem već radi na nekoliko mjesta u svijetu (CERN, Fermi-Lab/Chicago, Lawrence/Berkeley Lab, Saclay/Pariz) na razvijanju dipolnih magneta od 15-18 Tesla (umjesto sadašnjih 8 Tesla na LHC-u). A za tridesetak godina, kad taj program istraživanja bude ispunjen, vjerojatno će se izgraditi još jedan, mnogo moćniji stroj-sudarač (koji se već sad izučava, ILC, CLIC, FCC projekti...) s mnogo kompleksnijim detektorima nego što su CMS ili ATLAS.

To će čovjeku omogućiti daljnji napredak u ovom nezavršivom traženju dublje razumijevanja prirode. Omogućit će da se nastavi užitek istraživanja i razumijevanja prirodnih fenomena, kao i ispitivanje čovjekova mjesta u ovom svijetu. A to i jest razlog zbog kojega je fizika tako intelektualno fascinantna i estetski lijepa. Ta znatiželja jest čovjekova duboka motivacija, motor njegova napretka i uzdizanja. Potraga za racionalnim tumačenjem prirode mora se nastaviti, i to je posebno važno u ovo naše vrijeme kad se obnavljaju razni oblici mračnjaštva, praznovjerja i religioznog fanatizma.

(Zahvaljujem CERN public relations department-u, Particle Data Group – USA i CMS kolegama za korištenje raznih slika i dijagrama u ovom članku i posebno prof. J. Uzareviću za pažljivo čitanje i adaptaciju članka na moderan hrvatski jezik)

Sukladno odluci Fakultetskog vijeća donesenoj na VIII. redovitoj sjednici od 8. lipnja 2016. god, Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Splitu raspisuje

NATJEČAJ

1. za izbor u znanstveno- nastavno zvanje i na radno mjesto redoviti profesor – prvi izbor, iz znanstvenog područja humanističke znanosti, znanstvenog polja teologija, znanstvene grane liturgike na Katedri liturgike na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu (1 izvršitelj m/ž);

Kandidati za navedena radna mjesta trebaju ispunjavati uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15), uvjete propisane Odlukom Rektorskog zbora o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u znanstveno-nastavna zvanja (NN 106/2006), Pravilnikom o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja (NN 84/05, 100/06, 138/06, 120/07, 71/10, 116/10 i 38/11), Statutom Sveučilišta u Splitu, Statutom KBF-a u Splitu.

Uz prijavu za natječaj pristupnici su dužni priložiti:

1. potpisani životopis,
2. »nihil obstat« svoga ordinarija (pristupnici klerici),
3. domovnicu ili dokaz o državljanstvu neke druge države,
4. izvješće o ispunjavanju natječajnih, odnosno minimalnih zakonskih uvjeta, potrebnih za izbor u zvanje i na radno mjesto prema natječaju;
5. za strane državljane dokaz o poznavanju hrvatskog jezika (napredno poznavanje).

Sve radove i natječajnu dokumentaciju potrebno je predati u četiri primjerka te snimljene u PDF-u na CD-u s natječajnom dokumentacijom (izvješća, popise radova i životopis).

Prijavu s dokazima o ispunjavanju uvjeta pristupnici natječaja trebaju predati u roku od 30 dana od objave natječaja u Narodnim novinama na adresu: Katolički bogoslovni fakultet, Zrinsko-frankopanska 19, 21000 Split s naznakom: »Za natječaj«.

O rezultatima natječaja pristupnici će biti izviješteni u zakonskom roku.

SVEUČILIŠTE U SPLITU Sveučilišni odjel zdravstvenih studija raspisuje

NATJEČAJ

za izbor

1. Jednog izvršitelja na radno mjesto I. vrste u znanstveno-nastavnom zvanju izvanrednog profesora iz znanstvenog područja Biomedicine i zdravstva, polja Temeljne medicinske znanosti, grane Fiziologija čovjeka, na katedri za Društveno-humanističke znanosti.

2. Dva izvršitelja na radno mjesto I. vrste u nastavnom zvanju viši predavač, iz znanstvenog područja Biomedicine i zdravstva, polja Kliničke medicinske znanosti, grane Sestrinstvo u Katedri za sestrinstvo, na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu Pristupnici (m/ž) za izbor u znanstveno-nastavna zvanja i na odgovarajuća radna mjesta moraju ispunjavati opće uvjete propisane člancima 93. i 95. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine broj 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15) i posebne uvjete propisane Odlukom Rektorskog zbora o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u znanstveno-nastavna zvanja (Narodne novine broj 106/06), o čemu su dužni dostaviti dokaze.

Pristupnici (m/ž) za izbor u nastavna zvanja i na odgovarajuća radna mjesta moraju ispunjavati opće uvjete propisane člankom 98. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine broj 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15) i posebne uvjete propisane Odlukom Rektorskog zbora o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u nastavna zvanja (Narodne novine broj 13/12), o čemu su dužni dostaviti dokaze.

Rok prijave na natječaj je 30 dana od objave u „Narodnim novinama“.

Pravo podnošenja prijave na natječaj imaju ravnopravno osobe oba spola.

Za kandidate prijavljene na natječaj, a koji ispunjavaju formalne uvjete može se provesti provjera znanja, sposobnosti i vještina bitnih za obavljanje poslova i intervju. U slučaju provedbe navedenih provjera kandidati su im obvezni pristupiti, a u protivnom će se smatrati da su odustali od prijave na natječaj. Osoba koja nije podnijela pravovremenu i urednu prijavu ili ne ispunjava formalne uvjete iz natječaja ne smatra se kandidatom prijavljenim na natječaj. Urednom prijavom smatra se prijava koja sadrži sve podatke, dokaze i priloge na način kako je navedeno u natječaju.

O rezultatima natječaja kandidati će biti obaviješteni u roku od 8 dana od dana donošenja odluke o izboru. Prijave se šalju se poštom – preporučeno ili dostavljaju osobno na adresu: Sveučilište u Splitu, Sveučilišni odjel zdravstvenih studija, Ruđera Boškovića 35, 21000 Split, s naznakom: „Natječaj za izbor“.

Mostarsko sveučilište

Slavi 40. rođendan

Rektor Zoran Tomić je kao ključni izazov Sveučilišta u Mostaru istaknuo njegovu integraciju

Sveučilište u Mostaru obilježilo je svoju 40. obljetnicu svečanom sjednicom Senata u Hrvatskome domu Hercega Stjepana Kosače.

Rektor Sveučilišta u Mostaru prof. **Zoran Tomić** u svom je uvodnom govoru definirao više strateških pravaca, posebno izdvojivši tri ključna izazova: integraciju Sveučilišta, izradu nove strategije i financijsku stabilnost Sveučilišta.

- Integraciju Sveučilišta kao ključni izazov provest ćemo kroz znanstvene i akademske procese tražeći optimalan model kao platformu za raspravu. Nova strategija bit će temelj našeg Sveučilišta u budućnosti, a s tim je usko povezana i financijska

stabilnost - poručio je rektor Tomić.

Na sjednici su u zvanja profesor emeritusa promovirani prof. **Vojo Višekruna** i prof. **Željko Šuman**. Također, rektorove nagrade dobilo je 25 najboljih studenata Sveučilišta u Mostaru, a rektor Tomić dodijelio je 20 plaketa Sveučilišta u Mostaru kao znak zahvalnosti za izuzetan doprinos razvoju Sveučilišta kroz istaknuti rad na znanstvenom, nastavnom i stručnom polju te širenju ugleda Sveučilišta kod nas i u svijetu.

U sklopu svečanosti dodijeljen je počasni doktorat Sveučilišta u Mostaru predsjedniku Opće skupštine UN-a dr. sc. **Miroslavu Lajčaku** koji se obratio videopozivom iz New Yorka.

- Veliku nadu ulažem u vas mlade, vi niste samo budućnost ove zemlje, vi ste njezina sadašnjost, izjavio je Lajčak te istaknuo kako Sveučilište u Mostaru predstavlja čvorište ideja otvarajući vrata studentima iz svih zajednica. **R.I.**

Dobitnici Rektorove nagrade

Klara Vico, Agronomski i prehrambeno-tehnološki fakultet; **Marijana Bušić**, Agronomski i prehrambeno-tehnološki fakultet; **Franjo Skoko**, Ekonomski fakultet; **Marko Barbarić**, Ekonomski fakultet; **Dragana Kordić**, Fakultet prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti; **Antonela Bajo**, Fakultet prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti; **Marija Šantić**, Fakultet strojarstva i računarstva; **Valerija Jurić**, Fakultet strojarstva i računarstva; **Selma Kurtanović**, Fakultet zdravstvenih studija; **Merima Crnomerović**, Fakultet zdravstvenih studija; **Ella Štrbac**, Farmaceutski fakultet; **Vedran Raguž**, Farmaceutski fakultet; **Danijela Mandić**, Filozofski fakultet; **Stefan Ajvaz**, Filozofski fakultet; **Petra Merdžo**, Građevinski fakultet; **Ivo Čorić**, Građevinski fakultet; **Matea Karlović**, Medicinski fakultet; **Martina Komišić**, Medicinski fakultet; **Tin Aničić**, Pravni fakultet; **Viktor Kolobara**, Pravni fakultet; **Josip Ivešić**, Akademija likovnih umjetnosti; **Ivana Pavlović**, Akademija likovnih umjetnosti; **Hrvoje Ljubić**, Fakultet prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti, nagrada za studentski znanstveni rad; **Veselko Brkić**, Pravni fakultet, nagrada za sport; **Ivan Beroš**, Fakultet prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti, nagrada za promicanje Sveučilišta

Plakete Sveučilišta u Mostaru

Prof. dr. sc. **Draženka Blaće**, s Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu; prof. dr. sc. **Ivica Brizić**, sa Farmaceutskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru; prof. dr. sc. **Nedeljka Balić Nižić**, sa Sveučilišta u Zadru; prof. dr. sc. **Božo Čorić**, profesor emeritusa na Fakultetu strojarstva i računarstva; prof. dr. sc. **Sven Gotovac**, sa Fakulteta elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Splitu; prof. dr. sc. **Jasmina Havranek**, ravnateljica Agencije za znanost i visoko obrazovanje Republike Hrvatske; prof. dr. sc. **Stanko Ivančević**, s Agronomskog i prehrambeno-tehnološkog fakulteta Sveučilišta u Mostaru; prof. dr. sc. **Antun Karaman**, sa Sveučilišta u Dubrovniku; prof. dr. sc. **Vesna Kazazić**, s Pravnog fakulteta Sveučilišta u Mostaru; akademik **Zvonko Kusić**, predsjednik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti; prof. dr. sc. **Zvonko Miljko**, s Pravnog fakulteta Sveučilišta u Mostaru; prof. dr. sc. **Mladen Mimica**, s Fakulteta zdravstvenih studija Sveučilišta u Mostaru; prof. dr. sc. **Ljerkica Ostojić**, sa Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru; prof. dr. sc. **Nedeljka Perić**, s Fakulteta elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu; prof. dr. sc. **Zoran Primorac**, s Fakulteta prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti Sveučilišta u Mostaru; prof. dr. sc. **Marko Sappunar**, sa Sveučilišta u Zagrebu; prof. dr. sc. **Monika Tomić**, s Farmaceutskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru; prof. dr. sc. **Mario Vasilj**, s Fakulteta prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti Sveučilišta u Mostaru; prof. dr. sc. **Žarko Šantić**, sa Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru; prof. dr. sc. **Ljubo Šimić**, profesor emeritusa s Fakulteta zdravstvenih studija.

UMJETNIČKA SURADNJA SPLITSKOG I OSJEČKOG SVEUČILIŠTA

Studentske grafike zbližavaju akademije

U zajamnim izložbama studenata umjetničkih akademija Sveučilišta u Splitu i Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku ideja razmjene studentskih umjetničkih sadržaja među hrvatskim sveučilištima tijekom prosinca postala je realnost.

Prvo je 1. prosinca svečano otvorena izložba studentske grafike Umjetničke akademije u Osijeku u Sveučilišnoj galeriji "Vasko Lipovac". Izložbu radova, uz nazočnost osječkih studenata, predstavio je profesor Umjetničke akademije u Osijeku Stanislav Marijanović uz profesora Marija Čaušića. Predstavljeni radovi nastali su uz mentorstvo spomenutih profesora kao i doc. art. Marka Živkovića.

Dekan Umjetničke akademije u Splitu izv. prof. Edvin Dragičević otvorio je izložbu i pritom istaknuo da je nastala zahvaljujući studentima obiju umjetničkih akademija, koji su osigurali sredstva putem svojih studentskih zborova. Ravnateljica Sveučilišne knjižnice Mirta Matošić zahvalila je studentima i njihovim mentorima na ovoj sjajnoj izložbi i pozdravila suradnju osječke i splitske Umjetničke akademije s vjerom da će se nastaviti i u budućnosti.

U galeriji "Vasko Lipovac" splitskoj publici se predstavilo šesnaestero sadašnjih i bivših studenata Umjetničke akademije u Osijeku: **Marija Marijanović, Angela Turkalj, Dario Brkić, Mirjana Pjevac, Dajana Karas, Ana Uzelac, Iva Muškić, Ivan Bogović, Maja Gjajić, Ana Beljan, Tomaž Jelenc, Tamara Majer, Marija Brašnić, Jasmin Mišković, Krunoslav Dundović i Viktorija Krizano-**

vić. Kako je u katalogu splitske izložbe napisao **Igor Lojnjak**, svi ti mladi autori "odlučili su barem jedan vremenski odsječak svoje umjetničke prakse ozbiljno posvetiti mediju grafike".

– Može se prihvatiti da san svakoga od njih nije bio da postane grafičar-umjetnik, ali je nepobitno kako se svatko od njih u jednom trenutku svoga obrazovanja našao u ulozi grafičara. (...) Sudeći po materijalu koji je pred nama, za zaključiti je da su ovu fazu uspješno apsolvirali pomno ugrađujući stečena znanja u svoja djela. Usvajanjem normi omogućen im je dolazak do sljedeće faze u kojoj im se otvorilo novo područje koje ih je "vabilo" svojim ludističkim poticajima. I većina njih tu je igru s više ili manje uspjeha prihvatila, što je vidljivo iz općeg dojma svih ovih radova, kojima je u osnovi upravo eksperiment u grafičkim tehnikama dubokoga tiska ili njihovim kombinacijama, piše u katalogu.

Uzvratno, izložba studentske grafike Umjetničke aka-

demije u Splitu otvorena je u prostorima Odsjeka za likovnu umjetnost Umjetničke akademije u Osijeku.

Tom prilikom Umjetnička akademija u Splitu izložila je tek nekolicinu radova iz inače bogatog fundusa grafičkih otisaka nastalih pod mentorstvom izv. prof. Edvina Dragičevića, doc. **Slobodana Tomića**, asistentice **Maje Zemunik Khoualdi** i laboranta **Edija Matulića**.

Prema riječima **Tonija Horvatića**, pisca predgovora, također predavača na UMAS-u "grafika jest vještina, drevni zanat i rudarski posao. Proces stvaranja ispunjen je neizvjesnošću do samoga kraja, a gotovo uvijek iznenađujućeg ishoda do te mjere da kao s one strane vidljivog svijeta čući uvijek spremno svjesno biće, kojemu je najveća radost kroz grafički postupak otisnuti sliku uvijek različitu od one koju je autor u svojoj mašti prvotno vidio".

Shodno tome, kustoska koncepcija bazirala se na ne-

koliko osnovnih kriterija; da svi radovi budu nešto novijeg datuma, da prezentiraju što raznovrsnije individualne likovne poetike, te na koncu da njihovi autori budu podjednako zastupljeni. U Osijeku je svoje grafičke radove izložio 21 autor, s Odsjeka likovne kulture i likovne umjetnosti: **Adriana Divković Mrše, Ana Nazor, Bruna Carev, Dajana Džaf, Ida Bugarić, Ivana Antunović, Lina Aljinović, Martina Smolčić, Nikolina Čuk, Sanja Hamm, Tina Pavoković i Željka Pavelić**. S Odsjeka slikarstva: **Ines Petričević, Jan Tomažin, Nikolina Kuzmić, Roko Šimićev i Vinka Brnić**, te s Odsjeka dizajna vizualnih komunikacija: **Domenika Mateša, Josip Perić, Mario Jerić i Tin Listeš**.

Premda na UMAS-u djeluje relativno malobrojan nastavni kadar u području grafike, realizira se uistinu velika nastavna satnica i pokriva široko područje grafičkih medija. U još uvijek razmjerno oskudnim tehničkim uvjetima, izniman trud profesora rezultirao je stvaranjem mlade generacije autora čiji su radovi izlagani na nizu izložbi u Hrvatskoj i inozemstvu, te su prepoznati od strane šire javnosti i stručnih umjetničkih krugova više puta i nagrađeni. Navedeno svakako ukazuje na to da je dugogodišnja tradicija medija grafike pri Umjetničkoj akademiji u Splitu.

Izložba radova studenata UMAS-a u mediju grafike u Osijeku dio je projekta *Grafička akcija*, nastalog na inicijativu studenata Umjetničkih akademija Osijeka i Splita, a koji je realiziran uz potporu studentskih zborova dvaju sveučilišta i bit će popraćena grafičkim radionicama izv. prof. **Stanislava Marjanovića** na UMAS-u i izv. prof. **Edvina Dragičevića** na Umjetničkoj akademiji u Osijeku. Intencija je da ovaj studentski projekt zaživi i postane inicijator daljnje suradnje na projektima koji će doprinijeti razmjeni ideja, iskustava te daljnjem povezivanju umjetničkih i likovnih akademija, no jednako tako i omogućiti mladim umjetnicima da predstave svoj rad široj javnosti.

R.I.

SVEUČILIŠTE U SPLITU MEDICINSKI FAKULTET objavljuje NATJEČAJ

I. ZA IZBOR U ZNANSTVENO-NASTAVNO ZVANJE

-jednog nastavnika (m/ž) u naslovnom znanstveno-nastavnom zvanju docenta za područje biomedicine i zdravstva, kliničke medicinske znanosti, grana kirurgija u Katedri za kirurgiju,
-jednog nastavnika (m/ž) u naslovnom znanstveno-nastavnom zvanju docenta za područje biomedicine i zdravstva, kliničke medicinske znanosti, grana interna medicina u Katedri za internu medicinu,
-jednog nastavnika (m/ž) u naslovnom znanstveno-nastavnom zvanju docenta za područje biomedicine i zdravstva, kliničke medicinske znanosti, grana anesteziologija u Katedri za anesteziologiju i intenzivnu medicinu
Pristupnici trebaju ispunjavati uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15) te Pravilnikom o uvjetima i postupku izbora u zvanja Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu (veljača 2014.). Potrebna dokumentacija i dokazi koje je potrebno priložiti za izbor u određeno zvanje objavljeni su na mrežnoj adresi Povjerenstva za kadrove (<http://www.mefst.hr/kadrovi>).

II. ZA IZBOR ZA RAD NA PROJEKTU

-jednog asistenta (m/ž) za rad na projektu „H2020 EnTIRE – Mapping Normative Frameworks for Ethics and Integrity of Research“.

Kvalifikacije i iskustvo:

- završen diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij medicine,
- interes i sposobnost za teorijsko i eksperimentalno istraživanje,
- izvršno poznavanje engleskog jezika u govoru i pismu,
- napredno poznavanje rada na računaru i statističkih programa,
- iskustvo u komunikaciji s učenicima i javnosti,
- iskustvo u radu na temama iz područja odgovornog istraživanja i inovacija,
- iskustvo rada na projektima Obzora 2020.

Prednost imaju kandidati s iskustvom u statističkoj obradi podataka i kvalitativnim istraživanjima te iskustvom rada na projektima Obzora 2020. Uz prijavu na natječaj potrebno je priložiti: životopis u Europass formi, motivacijsko pismo, te dokumente kojima se dokazuju tražene kvalifikacije i iskustvo. Najbolji kandidati bit će pozvani na razgovor, uz mogućnost dodatnog testiranja i dostave dodatne dokumentacije.

Rok natječaja za prijave za izbore u zvanja i/ili na radna mjesta je 30 dana od dana objave u „Narodnim novinama“ od 22. prosinca 2017. Nepravovremene prijave i prijave bez dokaza o ispunjavanju uvjeta neće se razmatrati.

Prijave s dokazima o ispunjavanju uvjeta natječaja dostavljaju se na adresu: Medicinski fakultet u Splitu, Služba kadrovskih poslova, Šoltanska 2, 21000 Split.

SVEUČILIŠTE U SPLITU FAKULTET GRAĐEVINARSTVA, ARHITEKTURE I GEODEZIJE raspisuje NATJEČAJ

1. jednog nastavnika na radno mjesto I. vrste u znanstveno-nastavnom zvanju izvanredni profesor za znanstveno područje Tehničke znanosti, znanstveno polje Geodezija na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu na Katedri za geodeziju i geoinformatiku

2. jednog suradnika na radno mjesto I. vrste u suradničkom zvanju asistent iz znanstvenog područja Tehničke znanosti, znanstvenog polja Arhitektura i urbanizam na određeno vrijeme u punom radnom vremenu na Katedri za urbanizam

3. jednog suradnika na radno mjesto I. vrste u suradničkom zvanju asistent iz znanstvenog područja Tehničke znanosti, znanstvenog polja Arhitektura i urbanizam na određeno vrijeme u punom radnom vremenu na Katedri za zgradarstvo

4. jednog suradnika na radno mjesto I. vrste u suradničkom zvanju asistent iz znanstvenog područja Tehničke znanosti, znanstvenog polja Građevinarstvo na određeno vrijeme (do povratka zaposlenice Fakulteta sa roditeljnog dopusta) u punom radnom vremenu na Katedri za metalne i drvene konstrukcije.

Na natječaj se mogu javiti osobe oba spola sukladno čl. 13. st. 2. Zakona o ravnopravnosti spolova (NN 82/08).

Prijave se podnose tajništvo Fakulteta osobno ili poštom u roku od 30 dana od dana objave natječaja u Narodnim novinama, na adresu: Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije u Splitu, Matice hrvatske 15, s naznakom - za natječaj.

Pristupnici su dužni ispunjavati uvjete utvrđene Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 46/07, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14 i 60/15), a uz prijavu na natječaj treba u 2 primjerka priložiti:

- životopis
- presliku diplome diplomiranog inženjera geodezije odnosno magistra inženjera geodezije (točka 1.)
- presliku diplome diplomiranog inženjera arhitekture odnosno magistra inženjera arhitekture (točke 2. i 3.)
- presliku diplome diplomiranog inženjera građevinarstva odnosno magistra inženjera građevinarstva (točka 4.)
- prijepis ocjena (točke 1., 2. i 3.)
- dokaz o stečenom akademskom stupnju doktora znanosti (točka 1.)
- odluku o izboru u odgovarajuće znanstveno zvanje (točka 1.)
- opis nastave, znanstvene i stručne djelatnosti (točka 1.)
- popis znanstvenih i stručnih radova (točka 1.)

Fakultet zadržava pravo provođenja testiranja znanja i vještina za prijavljene kandidate koji zadovoljavaju formalne uvjete navedene u natječaju. Osobe koje podnesu nepotpune i nepravodobne prijave ne smatraju se kandidatima prijavljenima na natječaj.

Adventska čarolija na splitskom Kampusu

Sveučilište u Splitu jedino je u Hrvatskoj koje je svojim studentima, ali i svima drugima željnim druženja, blagdanske dane uljepšalo božićnim sajmom. U suradnji Sveučilišta, Studentskog centra Split i sveučilišnog Studentskog zbora od 6. do 20. prosinca pred domom "Dr. Franjo Tuđman" priređen je Advent na Kampusu, kako bi svi studenti, posebno oni koji dolaze izvan Splita, osjetili nešto od adventskog raspoloženja.

Ovo je druga godina da je na Kampusu na Visokoj organiziran adventski sajam, a rektor Šimun Andelinović je na otvaranju - na blagdan svetog Nikole - poručio studentima da se na Sveučili-

štu mogu osjećati kao u svojoj kući.

Zahvaljujući suradnji s Turističkom zajednicom grada Splita, Advent u Kampusu postao je dijelom adventskih događanja u gradu tijekom prosinca, uz Božićni sajam na Rivi, Advent pred Galerijom, Advent na Pjaci, uređeni gradski Đardin...

Tijekom dva tjedna koliko je Advent na Kampusu bio otvoren posjetiteljima - najviše studentima - nudi su piće i hrana po pristupačnijim, studentskim cijenama, svake večeri do ponoći je trajao glazbeni program uz odlične DJ-eve, a na pozornici na platu kod studentskog doma nastupali su i demo bendovi Barbary, Veritas aeterna, Extender i Loops.

R.I.

